

Adris Grupa d.d.

Konsolidirani financijski izvještaji na dan
31. prosinca 2016. godine
zajedno s izvještajem ovlaštenog revizora

SADRŽAJ

	Str.
IZVJEŠTAJ POSLOVODSTVA	1 - 4
IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA – nekonsolidirani godišnji izvještaj ADRIS GRUPA d.d.	5 - 11
NEKONSOLIDIRANI GODIŠNJI IZVJEŠTAJ ADRIS GRUPA d.d	12 - 16
IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA –konsolidirani godišnji izvještaj ADRIS GRUPA d.d.	17 - 26
KONSOLIDIRANI GODIŠNJI IZVJEŠTAJ ADRIS GRUPA d.d.	27 - 116
IZJAVA ODGOVORNIH OSOBA ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJIH IZVJEŠTAJA	117
ODLUKA NADLEŽNOG TIJELA (prijedlog) O UTVRĐIVANJU GODIŠNJIH FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA	118 - 119
PRIJEDLOG ODLUKE O UPOTREBI ZADRŽANE DOBITI	120
PRIJEDLOG ODLUKE O RASPODJELI DOBITI	121

Adris GRUPA

Međuzvještaj posloводства

Naznaka značajnih događaja koji su se dogodili u izvještajnom razdoblju i utjecaj tih događaja na skraćeni skup financijskih izvještaja

Maistra je i u 2016. godini nastavila s rastom svih ključnih pokazatelja poslovanja. Nastavljen je i proces investiranja u najviše segmente hotelske ponude. Samo u 2016. godini uloženo je gotovo 500 milijuna kuna. Ključna investicija vrijedna više od 300 milijuna kuna je obiteljski hotel Amarin. Radi se novom, inovativnom hotelskom proizvodu i najvećoj investiciji u istarski turizam u 2016. godini. Također, u tijeku je izgradnja novog hotela Park, ključnog proizvoda u procesu zaokruživanja vrhunske hotelske ponude u Rovinju. Osim ulaganja u podizanje kvalitete vlastitih sadržaja, Maistra je usmjerena i na povećanje prepoznatljivosti i ponude cijele destinacije. Tako je, primjerice, u svibnju 2016. godine Maistra bila organizator atraktivnog sportskog događaja, prestižnog Beach Polo turnira.

Maistra je u 2016. godini ostvarila 3,13 milijuna noćenja, što predstavlja rast od tri posto u usporedbi s prošlom godinom. I ove je godine najveći porast noćenja zabilježen u hotelskom luksuznom segmentu, prosječno 11 posto. U promatranom izvještajnom razdoblju na razini tvrtke zabilježen je i rast cijena noćenja od šest posto. Ulaganje u destinaciju, investicije u vrhunske proizvode kao i daljnji rast udjela direktnih kanala prodaje pozitivno su utjecali na prihodovnu stranu. Maistra je u 2016. godini ostvarila poslovni prihod od 950 milijuna kuna, što je za deset posto više od prošlogodišnjeg. Ostvarena je operativna dobit iz poslovanja od 221 milijun kuna ili devet posto više od ostvarenja u 2015. godini. Neto dobit iznosi 131 milijun kuna, što predstavlja rast od 28 posto.

Hotel Hilton u Dubrovniku, čija je akvizicija obavljena 2014. godine, zabilježio je rast svih ključnih pokazatelja. Noćenja su u 2016. godini porasla četiri posto, cijene jedan, a prihodi smještaja su porasli pet posto. Ostvarena je operativna dobit od 16 milijuna kuna, što predstavlja rast od 22 posto. Neto dobit iznosi 12 milijuna kuna ili 53 posto više od dobiti ostvarene u 2015. godini.

Do 2020. godine Maistra će uložiti dodatne dvije milijarde kuna čime će 95 posto hotelskih kapaciteta biti na najvišoj razini ponude. Trenutna zaduženost na razini odnosa duga i EBITDA od 2,8 omogućava Maistri samostalno financiranje spomenutog investicijskog ciklusa.

Cromaris se natječe u najbrže rastućem segmentu u Europi, oradi i brancinu, koji u posljednjih petnaestak godina raste prosječno pet posto godišnje. Najveće europsko tržište orade i brancina je Italija, na kojemu Cromaris zbog vrhunske kvalitete, postiže dvadesetak posto više cijene u usporedbi s tržišnim prosjekom. Upravo vrhunska kvaliteta proizvoda omogućava prisutnost Cromarisa na europskim tržištima. Danas se već 76 posto prihoda od prodaje ostvaruje na stranim tržištima. Visok stupanj internacionalizacije i premiumizacije elementi su održivosti tvrtke. U 2016. godini Cromaris je ostvario prodaju od 6.889 tona što predstavlja količinski rast od pet posto u usporedbi s prethodnom godinom. Poslovni prihodi iznosili su 362 milijuna kuna ili šest posto više od ostvarenja u 2015. godini. Adris je u posao zdrave hrane ušao 2008. godine. U razdoblju 2008-2016. ostvaren je prosječan godišnji količinski rast prodaje od 26 posto. U istom razdoblju prosječan godišnji rast cijene ribe iznosio je šest posto. Ovaj rast podržan je investicijskim ciklusom vrijednim 745 milijuna kuna. Već u 2018. godini očekuje se dostizanje 10.000 tona prodaje što će omogućiti dostizanje ekonomije razmjera. Cromaris već danas raspolaže s 10.000 tona proizvodnih koncesija, a planira se i dodatnih dvije do tri tisuće tona. Novo mrjestilište, završeno krajem 2015. godine, te ulaganja u predrast omogućit će snižavanje troškova proizvodnje skraćivanjem proizvodnog ciklusa i povećanjem stope preživljavanja. U slijedećih pet godina tvrtka će dodatno uložiti gotovo 400 milijuna kuna. Cromaris je u 2016. godini ostvario neto dobit od 13,1 milijuna kuna što je dvostruko više u usporedbi sa 6,5 milijuna kuna ostvarenih u 2015. godini.

Croatia osiguranje u razdoblju od 2014. godine prolazi kroz transformacijski proces. Na početku je obavljeno financijsko restrukturiranje i dokapitalizacija vrijedna 840 milijuna kuna čime se dostigla snažna kapitalna adekvatnost koja za maticu iznosi 247 posto. Financijsko restrukturiranje uključivalo je otpise i umanjena imovine u razdoblju 2014-2016. vrijedne

više od 900 milijuna kuna. Organizacijsko restrukturiranje započelo je u situaciji kada je samo oko 23 posto zaposlenih bilo u prodaji. Krajem 2016. godine taj se iznos povećao na 62 posto. Proces se nastavlja i dalje kako bi se u narednim godinama došlo do minimalno sedamdeset posto onih koji rade u tržišnim službama i izravno su orijentirani klijentu. Treća faza je mentalno restrukturiranje, a odnosi se na promjenu organizacijske kulture i okretanje vrijednostima koje stvaraju pozitivno ozračje za kreativnost, inovacije i u konačnici poslovnu izvrsnost u svakom segmentu poslovanja.

U 2016. godini Grupa Croatia osiguranje ostvarila je zaračunatu bruto premiju u iznosu od 3,02 milijarde kuna, što predstavlja rast od dva posto u usporedbi s prethodnom godinom. Na ključnom hrvatskom tržištu Croatia osiguranje, zajedno s Croatia zdravstvenim osiguranjem, bilježi rast zaračunate premije od 27 milijuna kuna, što predstavlja rast od 0,1 posto. Nakon dugogodišnjeg trenda pada, drugu godinu zaredom ostvaren je blagi rast tržišnog udjela u 2016. godini. Tržišni udio iznosi 29,1 posto ili 0,1 postotni bod više u usporedbi s ostvarenjem u prethodnoj godini. Pri tome Croatia osiguranje u dijelu neživotnog osiguranja i nadalje drži vodeću poziciju s 34,6 posto tržišnog udjela. U segmentu životnog osiguranja u 2016. godini Croatia osiguranje je dostigla 18,1 posto tržišnog udjela što predstavlja rast od 0,6 postotnih bodova. Stabilizacija tržišnog udjela rezultat je znatno veće tržišne orijentacije tvrtke. Prodajni dio organizacije je preustrojen smanjenjem broja organizacijskih razina, a čitava je struktura prilagođena posebnostima tržišnih segmenata. Digitaliziran je i ubrzan prodajni proces. Razvijen je i unaprijeđen veliki broj proizvoda kao i sustav upravljanja cijenama. Centralizacija i automatizacija u procesu obrade šteta donijela je vidljive pomake. Prvi puta je ostvaren kombinirani razmjer iz poslovanja niži od 100, točnije 99,5 što je četiri postotna boda bolje od rezultata za 2015. godinu.

Analizirajući cjelogodišnje poslovanje, Grupa CO u 2016. godini ostvarila je konsolidiranu neto dobit od 175 milijuna kuna što predstavlja rast od 54 posto u usporedbi s prethodnom godinom. Tvrtka nastavlja s kontinuiranim poboljšanjem u svim segmentima poslovanja s ciljem jačanja vodeće pozicije na hrvatskom tržištu. U narednom razdoblju cilj je prenijeti najbolju praksu operativne izvrsnosti na podružnice u regiji.

Opis najznačajnijih rizika i neizvjesnosti za naredno izvještajno razdoblje

Političko okruženje i nestabilnost određenih konkurenata na Mediteranu, primjerice Turske, mogu povećati potražnju za Hrvatskom kao odredištem. S druge strane, mogu nametnuti cjenovni rat s ciljem privlačenja turista. U poslu osiguranja, daljnji cjenovni rat, osobito u segmentu osiguranja od automobilske odgovornosti može utjecati na nestabilnost poslovnog rezultata.

Podaci o značajnim transakcijama između povezanih osoba sastavljene sukladno odgovarajućim standardima financijskog izvještavanja

U tekućem izvještajnom razdoblju odvijale su se uobičajene transakcije roba i usluga unutar članica Grupe.

**ADRIS GRUPA – NEKONSOLIDIRANI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI ZA
GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2016.**

Izvešće neovisnog revizora

Dioničarima i Upravi društva Adris grupa d.d.:

Mišljenje

Prema našem mišljenju, priloženi nekonsolidirani financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj matičnog društva Adris grupa d.d. („Društvo“) na dan 31. prosinca 2016. i njegovu financijsku uspješnost te njegove novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji (MSFI).

Što smo revidirali

Nekonsolidirani financijski izvještaji Društva sadrže sljedeće:

- izvješće o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2016.,
  - izvješće o sveobuhvatnoj dobiti za godinu tada završenu;
  - izvješće o promjenama kapitala za godinu tada završenu;
  - izvješće o novčanim tokovima za godinu tada završenu; i
  - bilješke uz nekonsolidirane financijske izvještaje, uključujući sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjavajućih informacija.
-

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću u odjeljku o *Odgovornosti revizora za reviziju nekonsolidiranih financijskih izvještaja*.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za naše mišljenje.

Neovisnost

Neovisni smo od Društva u skladu s *Kodeksom etike za profesionalne računovođe* Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (*IESBA Kodeksom*) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s *IESBA Kodeksom*.

Naš revizijski pristup

Pregled

Značajnost	• Značajnost za nekonsolidirane financijske izvještaje kao cjelina: 20,5 milijuna kuna, što predstavlja 5% od prosječne prilagođene dobiti prije poreza u zadnjih 5 godina.
Ključna revizijska pitanja	• Rezerviranja i potencijalne obveze • Umanjenje vrijednosti potraživanja po danim kreditima
-

Kako smo odredili opseg revizije

Oblikovali smo našu reviziju utvrđujući značajnost i procjenjujući rizike značajnog pogrešnog prikazivanja u nekonsolidiranim financijskim izvještajima. Konkretno, razmatrali smo područja subjektivnih procjena uprave; kao na primjer, značajne računovodstvene procjene koje uključuju pretpostavke i uzimaju u obzir buduće događaje koji su inherentno neizvjesni. Također smo obavili postupke vezano za zaobilazanje internih kontrola od strane uprave, uključujući između ostalog i analizu da li postoje dokazi koji bi upućivali na pristranost koja predstavlja rizik materijalne pogreške kao posljedicu prijevare.

Prilagodili smo opseg revizije kako bismo obavili dostatnu razinu posla koja nam omogućava izražavanje mišljenja na nekonsolidirane financijske izvještaje kao cjelinu, uzimajući u obzir strukturu Društva, računovodstvene procese i kontrole te industriju u kojoj Društvo posluje.

Značajnost

Na opseg naše revizije je utjecala naša primjena značajnosti. Revizija je oblikovana kako bi se moglo steći razumno uvjerenje o tome jesu li nekonsolidirani financijski izvještaji bez značajnog pogrešnog prikaza. Pogrešni prikazi mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške. Smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih nekonsolidiranih financijskih izvještaja.

Temeljem naše profesionalne prosudbe utvrdili smo određene kvantitativne pragove značajnosti, uključujući sveukupnu značajnost Društva za nekonsolidirane financijske izvještaje kao cjeline, kako je prikazano u tablici u nastavku. Oni su nam, zajedno s kvalitativnim razmatranjima, pomogli u određivanju opsega revizije, vrste, vremenskog rasporeda i obujma naših revizijskih postupaka, kao i utvrđivanju utjecaja pogrešnog prikazivanja, ukoliko postoji, pojedinačno i u zbroju na nekonsolidirane financijske izvještaje kao cjeline.

Značajnost za nekonsolidirane financijske izvještaje kao cjelina	20,5 milijuna kuna (2015.: 24,0 milijuna kuna)
---	--

Kako smo je utvrdili	5% od prosječne prilagođene dobiti prije poreza u zadnjih pet godina
-----------------------------	--

Obrazloženje za korišteno odabrano mjerilo	Smatramo da je dobit prije poreza ključno mjerilo u industriji Društva i također predstavlja mjerilo prema kojem dioničari najčešće mjere uspješnost poslovanja Društva. Zbog volatilnosti dobiti prije poreza, koristili smo petogodišnji prosjek dobiti prije poreza u razdoblju između 2012. i 2016. godine. Prilagodili smo izračun prosječne dobiti prije poreza za jednokratne učinke koji proizlaze iz prodaje segmenata duhanskog poslovanja i maloprodaje Društva u 2015. godini.
---	--

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju nekonsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije nekonsolidiranih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključna revizijska pitanja

Kako smo revidirali Ključno revizijsko pitanje

Rezerviranja i potencijalne obveze

Vidjeti bilješku 2.23 (Rezerviranja), bilješku 4 (Ključne računovodstvene procjene) i bilješku 25 (Rezerviranja za ostale obveze i troškove).

Društvo je u 2015. godini prodalo segmente duhanskog poslovanja i maloprodaje. Kao dio Kupoprodajnog ugovora, određene odredbe uključuju izjave i jamstva koja mogu dovesti do različitih budućih ishoda koji mogu utjecati na konačno podmirenje transakcije.

Vežano za navedeni kupoprodajni ugovor Društvo je na dan 31. prosinca 2016. godine priznalo rezerviranje (neto) u iznosu od 117,534 tisuća kuna. Kretanja u tekućem razdoblju prikazana su u bilješci 25.

Rezerviranje se sastoji od različitih elemenata koji se svi zasebno analiziraju, procjenjuje se vjerojatnost njihove pojave i kvantificira se njihov iznos.

Usredotočili smo se na ovo područje, jer je Društvo izloženo neizvjesnim ishodima vežano uz konačno rješenje ugovora o prodaji segmenata duhanskog poslovanja i maloprodaje. Stoga uprava procjenjuje buduće ishode i potencijalne buduće obveze koje mogu nastati na temelju navedenoga.

Društvo je pripremilo detaljnu analizu i internu metodologiju kako bi se osiguralo odgovarajuće utvrđivanje, izvještavanje, ocjenjivanje i kvantificiranje svih potencijalnih rizika koji proizlaze iz transakcije prodaje segmenata duhanskog poslovanja i maloprodaje kao i procjena konačnog podmirenja transakcije. Pregledali smo analizu i ocijenili dizajn i dosljednost primjene takve metodologije obavljanjem sljedećih postupaka:

- pregledali smo kupoprodajni ugovor i dodatni ugovor o prodaji segmenata duhanskog poslovanja i maloprodaje, te smo detaljno proučili uvjete ugovora,
- ocijenili smo procjenu Društva o prirodi i statusu utvrđenih rizika analizirajući rezerviranje s upravom i pravnom službom Društva,
- pročitali smo pripadajuću korespondenciju i pribavili pripadajuću dokumentaciju za određene značajne aspekte rezerviranja,
- također smo testirali druge ulazne parametre u izračunu uspoređujući ih s javno dostupnim informacijama gdje je to prikladno i nismo utvrdili nikakve iznimke,
- testirali smo matematičku točnost izračuna i nismo utvrdili nikakve iznimke,
- preispitali smo zaključke uprave analizirajući vremenski slijed svake stavke na temelju uvjeta kupoprodajnog ugovora i dodatnog ugovora,
- ocijenili smo potpunost rezerviranja, i
- pregledali smo i testirali objave u nekonsolidiranim financijskim izvještajima koje se odnose na ovo rezerviranje.

Budući da se pretpostavke uprave odnose na buduće događaje, izračuni za rezerviranje su po svojoj prirodi neizvjesni. Uzeli smo u obzir osjetljivost rezerviranja na moguće promjene u tim pretpostavkama. Na temelju toga, došli smo do zaključka da je iskazano rezerviranje unutar razumnog raspona ishoda s obzirom na informacije dostupne na datum izvještavanja.

Ključna revizijska pitanja

Umanjenje vrijednosti potraživanja po danim kreditima

Vidjeti bilješke 2.10 i 2.11 (Sažetak računovodstvenih politika), bilješku 4 (Ključne računovodstvene procjene) i bilješku 20 (Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja).

Društvo daje kredite svojim podružnicama i određenim partnerima trećim stranama. Uprava ove kredite provjerava radi postojanja umanjenja vrijednosti temeljem individualne analize svakog dužnika.

Kao što je prikazano u bilješci 20, na dan 31. prosinca 2016. godine ukupni neto iznos potraživanja po danim kreditima je 1.526.140 tisuća kuna. Kao što je prikazano u istoj bilješci, Društvo je priznalo rezerviranje za umanjenje vrijednosti potraživanja po danim kreditima na dan 31. prosinca 2016. godine u iznosu od 432.911 tisuća kuna.

Usredotočili smo se na ovo područje, jer uprava donosi složene i subjektivne prosudbe i o vremenu priznavanja umanjenja vrijednosti na temelju procijenjenih budućih novčanih tokova i o procjeni veličine tog umanjenja. Svako potraživanje po danim kreditima zasebno se ocjenjuje i umanjenje vrijednosti se zasebno izračunava.

Kako smo revidirali Ključno revizijsko pitanje

Detaljno smo testirali popise danih zajmova ispitujući uzorak ugovora o kreditu i bankovnih izvoda, te smo utvrdili da se za potrebe revizije možemo osloniti na te izvještaje.

Pregledali smo uvjete ugovora o kreditima kako bismo utvrdili instrumente osiguranja za kredite koje je uprava ocijenila upitnima.

Nadalje smo ispitali uzorak kredita čiju vrijednost uprava nije utvrdila kao potencijalno umanjenu, te smo formirali vlastitu prosudbu o tome je li to bilo primjereno, uključujući korištenje vanjskih dokaza u vezi s relevantnim dužnicima. U navedenim testiranjima nismo utvrdili značajne iznimke.

U slučajevima kada je umanjenje vrijednosti zasebno izračunato, testirali smo uzorak kredita kako bismo utvrdili je li događaj nastanka gubitka (to je događaj prilikom kojeg se priznaje umanjenje vrijednosti) pravovremeno utvrđen, uključujući, gdje je to bitno, i način na koji se razmatrala restrukturirana izloženost. U slučajevima kada je utvrđeno umanjenje vrijednosti, pregledali smo pripadajuću dokumentaciju koju je pripremila uprava kao podlogu za izračun umanjenja vrijednosti, preispitali pretpostavke i usporedili procjene s vanjskim dokazima ako su bili dostupni. U navedenim testiranjima nismo utvrdili značajne iznimke.

Za svaku prosudbu, usporedili smo glavne pretpostavke s vlastitim poznavanjem vanjskih faktora, drugim praksama i stvarnim iskustvom. U tom procesu razmotrili smo mogućnost u kojoj bi umanjenje vrijednosti moglo biti pod utjecajem događaja koji nisu bili obuhvaćeni procjenom uprave, i nismo utvrdili značajne razlike.

Smatramo da su prosudbe uprave razumne uzimajući u obzir informacije dostupne u trenutku izvještavanja.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće Društva koje uključuje Izvješće posloводства i Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, ali ne uključuju nekonsolidirane financijske izvještaje i naše izvješće neovisnog revizora o njima. Očekujemo da će nam Izvješće posloводства i Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja biti dostupni nakon datuma ovog izvješća neovisnog revizora.

Naše mišljenje o nekonsolidiranim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije, uključujući i Izvješće posloводства te Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja.

U vezi s našom revizijom nekonsolidiranih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati gore navedene ostale informacije kada budu dostupne, i u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne nekonsolidiranim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane.

U pogledu Izvješća posloводства i Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, kada nam budu dostupni, također ćemo obaviti postupke propisane odredbama hrvatskog Zakona o računovodstvu. Ti postupci uključuju provjeru da li Izvješće posloводства uključuje objave zahtijevane člankom 21. Zakona o računovodstvu, te da li Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja uključuje informacije definirane u članku 22. Zakona o računovodstvu.

Odgovornost uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za nekonsolidirane financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje nekonsolidiranih financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji, i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja nekonsolidiranih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijave ili pogreške.

U sastavljanju nekonsolidiranih financijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, za objavljivanje okolnosti vezanih uz vremensku neograničenost poslovanja ako je to primjenjivo te za korištenje računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja Društva.

Odgovornost revizora za reviziju nekonsolidiranih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li nekonsolidirani financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijave ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kad ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijave ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovi tih nekonsolidiranih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza nekonsolidiranih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazanje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo osmislili revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u nekonsolidiranim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj nekonsolidiranih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li nekonsolidirani financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor, između ostalih pitanja, planirani djelokrug i vremenski raspored revizije i važne revizijske nalaze, uključujući značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

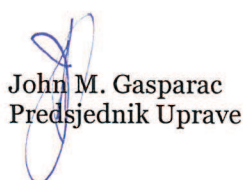
Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za nadzor da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim mjerama zaštite.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji nekonsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takve objave.

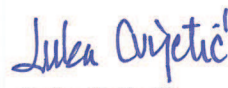

Ovlašteni revizor angažiran kao partner za ovo izvješće neovisnog revizora je Luka Cvijetić.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
Ulica kneza Ljudevita Posavskog 31, Zagreb
Zagreb, 20. travnja 2017.

John M. Gasparac
Predsjednik Uprave

PricewaterhouseCoopers d.o.o.³
za reviziju i konzalting
Zagreb, Ulica kneza Lj. Posavskog 31

Luka Cvijetić
Ovlašteni revizor

IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2016.

<i>(svi iznosi su u tisućama kuna)</i>	Bilješka	2016.	2015.
Prihodi od usluga	5	13.008	27.782
Prihodi od dividendi	6	5.391	3.487
Ostali prihodi		51	15
Troškovi materijala i usluga	7	(37.081)	(110.182)
Troškovi zaposlenih	8	(22.053)	(40.149)
Amortizacija i umanjenje vrijednosti	14, 15, 16	(6.805)	(5.531)
Ostali poslovni rashodi	9	(385.309)	120.287
Ostali dobici – neto	10	679.434	2.212.699
Dobit iz poslovanja		246.636	2.208.408
Financijski prihodi	11	138.871	126.678
Financijski rashodi	11	(71.902)	(31.195)
Neto financijski prihodi	11	66.969	95.483
Dobit prije poreza		313.605	2.303.891
Porez na dobit	12	(77.880)	(460.558)
Neto dobit za godinu		235.725	1.843.333
Ukupna sveobuhvatna dobit			
Promjena fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju – neto od odgođenog poreza na dobit	19	414	(15.512)
Efekt promjene porezne stope	12	694	-
Ukupno sveobuhvatna dobit		236.833	1.827.821
Osnovna i razrijeđena zarada po dionici (u kunama)	13	14,67	115,83

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU

NA DAN 31. PROSINCA 2016.

<i>(svi iznosi su u tisućama kuna)</i>	Bilješka	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
IMOVINA			
Dugotrajna imovina			
Nekretnine, postrojenja i oprema	14	495.568	110.871
Ulaganje u nekretnine	15	4.962	5.901
Nematerijalna imovina	16	2.774	2.641
Ulaganja u podružnice	18	3.280.051	3.727.693
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	19	83.748	83.230
Odgodena porezna imovina	12	104.311	175.531
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	20	91	186
Depoziti	21	49.126	2.744.265
		4.020.631	6.850.318
Kratkotrajna imovina			
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	20	1.640.890	2.328.214
Depoziti	21	2.848.700	763.505
Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	22	76.677	64.426
Potraživanja po osnovi poreza na dobit		10.870	-
Novac i novčani ekvivalenti		13.984	2.668
		4.591.121	3.158.813
Ukupno imovina		8.611.752	10.009.131
KAPITAL I OBVEZE			
Kapital i rezerve			
Temeljni kapital		164.000	164.000
Kapitalna dobit		36.612	27.080
Vlastite dionice		(102.686)	(152.957)
Zakonske pričuve		12.448	12.448
Statutarne pričuve		7.637.150	6.043.817
Revalorizacijske pričuve		28.455	27.347
Zadržana dobit		649.782	1.436.711
	23	8.425.761	7.558.446
Dugoročne obveze			
Rezerviranja za ostale obveze i troškove	25	117.534	791.503
		117.534	791.503
Kratkoročne obveze			
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	26	52.180	88.690
Posudbe	24	16.277	999.597
Obveze po osnovi poreza na dobit		-	570.895
		68.457	1.659.182
Ukupno obveze		185.991	2.450.685
Ukupno kapital i obveze		8.611.752	10.009.131

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

ADRIS GRUPA d.d., ROVINJ

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA DIONIČKE GLAVNICE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2016.

<i>(svi iznosi su u tisućama kuna)</i>	Bilješka	Temeljni kapital	Kapitalna dobit	Vlastite dionice	Zakonske pričuve	Statutarne pričuve	Revalorizacijske pričuve-financijska imovina raspoloživa za prodaju	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2016.		164.000	27.080	(152.957)	12.448	6.043.817	27.347	1.436.711	7.558.446
Ukupna sveobuhvatna dobit		-	-	-	-	-	1.108	235.725	236.833
		164.000	27.080	(152.957)	12.448	6.043.817	28.455	1.672.436	7.795.279
Transakcije s vlasnicima									
Raspodjela zadržane dobiti po odluci Skupštine	23/iii/	-	-	-	-	1.843.333	-	(1.843.333)	-
Prijenos dobiti iz statutarne pričuva na zadržanu dobit po odluci Skupštine	23/iii/	-	-	-	-	(250.000)	-	250.000	-
Objavljena dividenda po odluci Skupštine	23/iv/	-	-	-	-	-	-	(246.000)	(246.000)
Prijenos dobiti za vlastite dionice	23/iv/	-	-	-	-	-	-	4.755	4.755
Kupnja vlastitih dionica	23/ii/	-	-	-	-	-	-	-	-
Prodaja vlastitih dionica	23/ii/	-	9.532	50.271	-	-	-	-	59.803
Pripajanje Tvornica duhana Zagreb d.d. (bilješka 30)		-	-	-	-	-	-	811.924	811.924
Ukupne transakcije s vlasnicima		-	9.532	50.271	-	1.593.333	-	(1.022.654)	630.482
Stanje 31. prosinca 2016.		164.000	36.612	(102.686)	12.448	7.637.150	28.455	649.782	8.425.761

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

ADRIS GRUPA d.d., ROVINJ

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA DIONIČKE GLAVNICE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2016.

<i>(svi iznosi su u tisućama kuna)</i>	Bilješka	Temeljni kapital	Kapitalna dobit	Vlastite dionice	Zakonske pričuve	Statutarne pričuve	Revalorizacijske pričuve-financijska imovina raspoloživa za prodaju	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2015. (prepravljeno)		164.000	16.922	(41.459)	12.448	6.068.689	42.859	365.074	6.628.533
Ukupna sveobuhvatna dobit		-	-	-	-	-	(15.512)	1.843.333	1.827.821
		164.000	16.922	(41.459)	12.448	6.068.689	27.347	2.208.407	8.456.354
Transakcije s vlasnicima									
Raspodjela zadržane dobiti po odluci Skupštine	23/iii/	-	-	-	-	675.128	-	(675.128)	-
Prijenos dobiti iz statutarne pričuva na zadržanu dobit po odluci Skupštine	23/iii/	-	-	-	-	(700.000)	-	700.000	-
Objavljena dividenda po odluci Skupštine	23/iv/	-	-	-	-	-	-	(796.568)	(796.568)
Prijenos dobiti za vlastite dionice		-	-	-	-	-	-	-	-
Kupnja vlastitih dionica	23/ii/	-	-	(165.045)	-	-	-	-	(165.045)
Prodaja vlastitih dionica	23/ii/	-	10.158	53.547	-	-	-	-	63.705
Ukupne transakcije s vlasnicima		-	10.158	(111.498)	-	(24.872)	-	(771.696)	(897.908)
Stanje 31. prosinca 2015.		164.000	27.080	(152.957)	12.448	6.043.817	27.347	1.436.711	7.558.446

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TOKU

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2016.

(svi iznosi su u tisućama kuna)

	<u>Bilješka</u>	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti:			
Novac generiran poslovanjem	27	(111.929)	(122.248)
Plaćeni porez		(588.476)	(627)
Plaćena kamata		(31.791)	(24.263)
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti		(732.196)	(147.138)
Novčani tok iz ulagačkih aktivnosti:			
Pripajanje podružnica	30	136	-
Primljena dividenda		5.391	3.487
Kupnja udjela u podružnicama/pridruženom društvu	18	-	(57.915)
Primici od prodaje udjela u podružnicama/pridruženom društvu	18, 19	-	3.757.504
Primici od prodaje financijske imovine po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka		-	6.034
Nabava materijalne i nematerijalne imovine	14, 16	(105.178)	(2.381)
Primici od prodaje materijalne i nematerijalne imovine	14, 16	10.626	-
Primici od /(ulaganje u) depozite		580.716	(3.488.200)
Dani krediti		(575.587)	(1.554.373)
Primici od danih kredita		967.246	1.858.086
Primici od kamata		65.090	165.061
Novčani tok iz ulagačkih aktivnosti		948.440	687.303
Novčani tok iz financijskih aktivnosti			
Primljeni krediti		99.687	1.180.198
Otplaćeni krediti		(124.262)	(825.320)
Kupnja vlastitih dionica		-	(165.044)
Prodaja vlastitih dionica		59.803	63.704
Isplata dividendi		(240.156)	(791.105)
Novčani tok iz financijskih aktivnosti		(204.928)	(537.567)
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata		11.316	2.598
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		2.668	70
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine		13.984	2.668

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

ADRIS GRUPA d.d., ROVINJ

**IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA I
KONSOLIDIRANI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI
31. PROSINCA 2016.**

Odgovornost za konsolidirana financijska izvješća

Temeljem važećeg hrvatskog Zakona o računovodstvu, Uprava je dužna osigurati da se konsolidirana financijska izvješća za svaku financijsku godinu sastave u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) koje je odobrila Europska unija („EU“), tako da daju istinitu i objektivnu sliku financijskog položaja i rezultata poslovanja društva ADRIS GRUPA d.d., Rovinj i ovisnih društava („Grupa“) za to razdoblje.

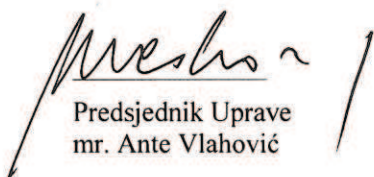
Uprava razumno očekuje kako Grupa ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvaća načelo neograničenosti vremena poslovanja pri izradi konsolidiranih financijskih izvješća.

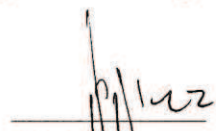
Odgovornosti Uprave pri izradi konsolidiranih financijskih izvješća uključuju osiguravanje:

- odabira i dosljednog primjenjivanja odgovarajućih računovodstvenih politika;
- razumnih i opreznih prosudbi i procjena;
- primjenjivanja važećih računovodstvenih standarda; te
- pripremu konsolidiranih financijskih izvješća po načelu trajnosti poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti hoće li Grupa nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj Grupe, kao i njegovu usklađenost s važećim hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je također odgovorna za očuvanje imovine Grupe te stoga i za poduzimanje razumnih mjera radi sprječavanja i otkrivanja pronevjera i ostalih nepravilnosti.

Uprava je odobrila konsolidirana financijska izvješća za izdavanje dana 20. travnja 2017. godine.

Predsjednik Uprave
mr. Ante Vlahović

Član Uprave
Tomislav Popović

ADRIS GRUPA d.d.
Rovinj

Izvešće neovisnog revizora

Dioničarima i Upravi društva Adris grupa d.d.:

Mišljenje

Prema našem mišljenju, priloženi konsolidirani financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, konsolidirani financijski položaj društva Adris grupa d.d. („Društvo“) i njegovih podružnica (zajedno „Grupa“) na dan 31. prosinca 2016. i njezinu konsolidiranu financijsku uspješnost te njezine konsolidirane novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji.

Što smo revidirali

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe sadrže sljedeće:

- konsolidirano izvješće o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2016.,
  - konsolidirano izvješće o sveobuhvatnoj dobiti za godinu tada završenu;
  - konsolidirano izvješće o promjenama kapitala za godinu tada završenu;
  - konsolidirano izvješće o novčanim tokovima za godinu tada završenu; i
  - bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje, uključujući sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjavajućih informacija.
-

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću u odjeljku o *Odgovornosti revizora za reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja*.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za naše mišljenje.

Neovisnost

Neovisni smo od Grupe u skladu s *Kodeksom etike za profesionalne računovođe* Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (*IESBA Kodeksom*) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom.

Naš revizijski pristup

Pregled

- Značajnost za konsolidirane financijske izvještaje kao cjelina: 28,3 milijuna kuna, što predstavlja 5% od dobiti prije poreza.
- Angažirani tim za reviziju Grupe izvršio je reviziju 5 izvještajnih jedinica u Hrvatskoj, uključujući domaće i inozemne komponente. Reviziju inozemnih podružnica obavili su revizori komponenti koji su društva unutar mreže PwC-a.
- Naš revizijski opseg obuhvatio je 100% prihoda Grupe i 100% apsolutne vrijednosti dobiti Grupe.
- Rezerviranja i potencijalne obveze
- Umanjenje vrijednosti potraživanja po danim kreditima
- Procjene korištene u izračunu obveza iz ugovora o osiguranju i test adekvatnosti obveza (LAT)
- Promjena računovodstvene politike – Razgraničeni troškovi pribave

Oblikovali smo našu reviziju utvrđujući značajnost i procjenjujući rizike značajnog pogrešnog prikazivanja u konsolidiranim financijskim izvještajima. Konkretno, razmatrali smo područja subjektivnih procjena uprave; kao na primjer, značajne računovodstvene procjene koje uključuju pretpostavke i uzimaju u obzir buduće događaje koji su inherentno neizvjesni. Također smo obavili postupke vezano za zaobilaženje internih kontrola od strane uprave, uključujući između ostalog i analizu da li postoje dokazi koji bi upućivali na pristranost koja predstavlja rizik materijalne pogreške kao posljedicu prijevare.

Značajnost

Na opseg naše revizije je utjecala naša primjena značajnosti. Revizija je oblikovana kako bi se moglo steći razumno uvjerenje o tome jesu li konsolidirani financijski izvještaji bez značajnog pogrešnog prikaza. Pogrešni prikazi mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške. Smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Temeljem naše profesionalne prosudbe utvrdili smo određene kvantitativne pragove značajnosti, uključujući sveukupnu značajnost Grupe za konsolidirane financijske izvještaje kao cjeline, kako je prikazano u tablici u nastavku. Oni su nam, zajedno s kvalitativnim razmatranjima, pomogli u određivanju opsega revizije, vrste, vremenskog rasporeda i obujma naših revizijskih postupaka, kao i utvrđivanju utjecaja pogrešnog prikazivanja, ukoliko postoji, pojedinačno i u zbroju na konsolidirane financijske izvještaje kao cjeline.

Značajnost za konsolidirane financijske izvještaje kao cjelina:

28,3 milijuna kuna (2015.: 27,5 milijuna kuna)

Kako smo je utvrdili

5% od dobiti prije poreza

Obrazloženje za korišteno odabrano mjerilo

Odabrali smo dobit prije poreza kao mjerilo jer smatramo da je ona ključno mjerilo u industriji Grupe i također predstavlja mjerilo prema kojem dioničari najčešće mjere uspješnost poslovanja Grupe. Odabrali smo 5% što je u skladu s kvantitativnom razinom značajnosti društava u ovom sektoru koja su orijentirana na ostvarenje dobiti.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije konsolidiranih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključna revizijska pitanja

Kako smo revidirali Ključno revizijsko pitanje

Rezerviranja i potencijalne obveze

Vidjeti bilješku 2.23 (Rezerviranja), bilješku 4 (Ključne računovodstvene procjene) i bilješku 32 (Rezerviranja).

Grupa je u 2015. godini prodala segmente duhanskog poslovanja i maloprodaje. Kao dio Kupoprodajnog ugovora, određene odredbe uključuju izjave i jamstva koja mogu dovesti do različitih budućih ishoda koji mogu utjecati na konačno podmirenje transakcije.

Vežano za navedeni kupoprodajni ugovor Grupa je na dan 31. prosinca 2016. godine priznala rezerviranje (neto) u iznosu od 117,534 tisuća kuna. Kretanja u tekućem razdoblju prikazana su u bilješci 32.

Rezerviranje se sastoji od različitih elemenata koji se svi zasebno analiziraju, procjenjuje se vjerojatnost njihove pojave i kvantificira se njihov iznos.

Usredotočili smo se na ovo područje, jer je Grupa izložena neizvjesnim ishodima vežano uz konačno rješenje ugovora o prodaji segmenata duhanskog poslovanja i maloprodaje. Stoga uprava procjenjuje buduće ishode i potencijalne buduće obveze koje mogu nastati na temelju navedenoga.

Grupa je pripremila detaljnu analizu i internu metodologiju kako bi se osiguralo odgovarajuće utvrđivanje, izvještavanje, ocjenjivanje i kvantificiranje svih potencijalnih rizika koji proizlaze iz transakcije prodaje segmenata duhanskog poslovanja i maloprodaje kao i procjena konačnog podmirenja transakcije. Pregledali smo analizu i ocijenili dizajn i dosljednost primjene takve metodologije obavljanjem sljedećih postupaka:

- pregledali smo kupoprodajni ugovor i dodatni ugovor o prodaji segmenata duhanskog poslovanja i maloprodaje, te smo detaljno proučili uvjete ugovora,
- ocijenili smo procjenu Grupe o prirodi i statusu utvrđenih rizika analizirajući rezerviranje s upravom i pravnom službom Grupe,
- pročitali smo pripadajuću korespondenciju i pribavili pripadajuću dokumentaciju za određene značajne aspekte rezerviranja,
- također smo testirali druge ulazne parametre u izračunu uspoređujući ih s javno dostupnim informacijama gdje je to prikladno i nismo utvrdili nikakve iznimke,
- testirali smo matematičku točnost izračuna i nismo utvrdili nikakve iznimke,
- preispitali smo zaključke uprave analizirajući vremenski slijed svake stavke na temelju uvjeta kupoprodajnog ugovora i dodatnog ugovora,
- ocijenili smo potpunost rezerviranja, i
- pregledali smo i testirali objave u konsolidiranim financijskim izvještajima koje se odnose na ovo rezerviranje.

Budući da se pretpostavke uprave odnose na buduće događaje, izračuni za rezerviranje su po svojoj prirodi neizvjesni. Uzeli smo u obzir osjetljivost rezerviranja na moguće promjene u tim pretpostavkama. Na temelju toga, došli smo do zaključka da je iskazano rezerviranje unutar razumnog raspona ishoda s obzirom na informacije dostupne na datum izvještavanja.

Ključna revizijska pitanja

Umanjenje vrijednosti potraživanja po danim kreditima

Vidjeti bilješke 2.11 i 2.14 (Sažetak računovodstvenih politika), bilješku 4 (Ključne računovodstvene procjene) i bilješku 24 (Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja).

Grupa daje kredite određenim partnerima trećim stranama. Uprava ove kredite provjerava radi postojanja umanjenja vrijednosti temeljem individualne analize svakog dužnika.

Kao što je prikazano u bilješci 24, na dan 31. prosinca 2016. godine ukupni neto iznos potraživanja po danim kreditima je 931.501 tisuća kuna. Kao što je prikazano u istoj bilješci, Grupa je priznala rezerviranje za umanjenje vrijednosti potraživanja po danim kreditima na dan 31. prosinca 2016. godine u iznosu od 687.547 tisuća kuna.

Usredotočili smo se na ovo područje, jer uprava donosi složene i subjektivne prosudbe o vremenu priznavanja umanjenja vrijednosti na temelju procijenjenih budućih novčanih tokova i o procjeni veličine tog umanjenja. Svako potraživanje po danim kreditima zasebno se ocjenjuje i umanjenje vrijednosti se zasebno izračunava.

Kako smo revidirali Ključno revizijsko pitanje

Detaljno smo testirali popise danih zajmova ispitujući uzorak ugovora o kreditu i bankovnih izvoda, te smo utvrdili da se za potrebe revizije možemo osloniti na te izvještaje.

Pregledali smo uvjete ugovora o kreditima kako bismo utvrdili instrumente osiguranja za kredite koje je uprava ocijenila upitnima.

Nadalje smo ispitali uzorak kredita čiju vrijednost uprava nije utvrdila kao potencijalno umanjenu, te smo formirali vlastitu prosudbu o tome je li to bilo primjereno, uključujući korištenje vanjskih dokaza u vezi s relevantnim dužnicima. U navedenim testiranjima nismo utvrdili značajne iznimke.

U slučajevima kada je umanjenje vrijednosti zasebno izračunato, testirali smo uzorak kredita kako bismo utvrdili je li događaj nastanka gubitka (to je događaj prilikom kojeg se priznaje umanjenje vrijednosti) pravovremeno utvrđen, uključujući, gdje je to bitno, i način na koji se razmatrala restrukturirana izloženost. U slučajevima kada je utvrđeno umanjenje vrijednosti, pregledali smo pripadajuću dokumentaciju koju je pripremila uprava kao podlogu za izračun umanjenja vrijednosti, preispitali pretpostavke i usporedili procjene s vanjskim dokazima ako su bili dostupni. U navedenim testiranjima nismo utvrdili značajne iznimke.

Za svaku prosudbu, usporedili smo glavne pretpostavke s vlastitim poznavanjem vanjskih faktora, drugim praksama i stvarnim iskustvom. U tom procesu razmotrili smo mogućnost u kojoj bi umanjenje vrijednosti moglo biti pod utjecajem događaja koji nisu bili obuhvaćeni procjenom uprave, i nismo utvrdili značajne razlike.

Smatramo da su prosudbe uprave razumne uzimajući u obzir informacije dostupne u trenutku izvještavanja.

Ključna revizijska pitanja

Procjene korištene u izračunu obveza iz ugovora o osiguranju i test adekvatnosti obveza (LAT)

Vidjeti bilješku 2.29 „Sažetak značajnih računovodstvenih politika – Tehničke pričuve“ i bilješku 33 „Tehničke pričuve“.

Na dan 31. prosinca 2016. godine Grupa ima tehničke pričuve u iznosu od 6.817.242 tisuća kuna, što predstavlja 75% ukupnih obveza Grupe. Radi se o području koje uključuje značajnu prosudbu u pogledu neizvjesnih budućih ishoda, uključujući prije svega vrijeme i konačno potpuno podmirenje dugoročnih obveza osiguranika, te smo stoga smatrali da je to ključno revizijsko pitanje u našoj reviziji.

U skladu s industrijom osiguranja, Grupa koristi modele procjene vrijednosti koji služe kao podloga za izračune tehničkih pričuva. Složenost modela može dovesti do pogrešaka, kao rezultat neadekvatnih/nepotpunih podataka, odnosno dizajna ili primjene modela.

Ekonomske pretpostavke kao što su povrat na investiciju i kamatne stope i aktuarske pretpostavke kao što su smrtnost, morbiditet i ponašanja kupaca su ključni podaci koji se koriste za procjenu tih uglavnom dugoročnih obveza. U postavljanju ovih pretpostavki primjenjuje se značajna prosudba.

Grupa je provela test adekvatnosti obveza sukladno MSFI-jevima kako bi se potvrdilo da su tehničke pričuve, umanjene za razgraničene troškove pribave, bile adekvatne u kontekstu očekivanih budućih novčanih odljeva.

Kako smo revidirali Ključno revizijsko pitanje

Koristili smo vlastite aktuarske stručnjake u obavljanju revizijskih postupaka.

Naša je revizija osobito bila usmjerena na modele koji se smatraju složenijima i/ili koji zahtijevaju značajnu prosudbu u postavljanju pretpostavki korištenih u izračunu tehničkih pričuva ili obavljanju test adekvatnosti obveza.

Dobili smo uvid u interni aktuarski proces uključujući utvrđivanje ekonomskih i aktuarskih pretpostavki od strane Uprave i proces njihovog odobrenja.

U našim procjenama smo, po potrebi, također i razmatrali adekvatnost određenih ekonomskih i aktuarskih pretpostavki s obzirom na obrazloženja Uprave u pogledu korištenih aktuarskih prosudbi uz usporedbu s primjenjivim iskustvima iz industrije.

Razmotrili smo primjerenost aktuarskih prosudbi korištenih u modelima, koje mogu varirati ovisno o proizvodu i/ili specifikacijama proizvoda, kao i usklađenost modela s primjenjivim računovodstvenim standardima.

Nadalje, sukladno našim ponovnim izračunima utvrdili smo jesu li modeli i sustavi tehničke pričuve računaju točno i potpuno.

Testirali smo valjanost testiranja adekvatnosti obveza od strane Uprave što predstavlja ključni test koji se provodi za provjeru jesu li obveze adekvatne u odnosu na očekivane buduće ugovorne obveze. Korišteni podaci usklađeni su s računovodstvenim evidencijama.

Naši poslovi vezani za testove adekvatnosti obveza uključivali su ocjenu razumnosti projiciranih novčanih tokova i razmatranje adekvatnosti pretpostavki usvojenih u pogledu iskustava u Grupi i industriji i specifičnih značajki proizvoda.

Na temelju prikupljenih revizorskih dokaza, smatramo da su korišteni podaci i pretpostavke u okviru modela koji računa tehničke pričuve zadovoljavajući. Smatramo da je zaključak uprave u skladu s dostupnim informacijama.

Kao rezultat primjene tih metoda, tehničke pričuve su u razumnom rasponu očekivanog rezultata u kontekstu neizvjesnosti primijenjenih pretpostavki na konsolidirane financijske izvještaje.

Također smo ocijenili adekvatnost objava u pogledu tih obveza u konsolidiranim financijskim izvještajima i utvrdili smo da su primjerene.

Ključna revizijska pitanja

Kako smo revidirali Ključno revizijsko pitanje

Promjena računovodstvene politike – Razgraničeni troškovi pribave

Vidjeti bilješke 2.35 „Prepravljjanje zbog promjene računovodstvene politike“, 2.6 h „Sažetak značajnih računovodstvenih politika“ i 19 „Nematerijalna imovina“.

Na dan 31. prosinca 2016. godine razgraničeni troškovi pribave iznose 128.331 tisuća kuna ili predstavljaju 0,1% imovine Grupe.

U konsolidiranim financijskim izvještajima za godinu koja je završila 31. prosinca 2016. godine, uprava je odlučila promijeniti računovodstvenu politiku za računovodstveni tretman troška pribave u segmentu neživotnog osiguranja. Uprava je odlučila razgraničiti troškove pribave koji se odnose na zarađene premije i priznati ih u narednim razdobljima. U prethodnim razdobljima, troškovi pribave su se priznavali u trenutku obračuna. Uprava smatra da će ova promjena poboljšati financijsko izvještavanje, budući da će prihodi i povezani troškovi biti točnije sučeljeni nego za vrijeme primjene prethodne računovodstvene politike. Stoga se to pitanje smatra ključnim pitanjem u našoj reviziji.

Također smo se fokusirali na mjerenje i procjenu nadoknadivosti ove imovine.

Naši poslovi na ovom području uključivali su procjenu primjerenosti promjene računovodstvene politike.

Koristili smo vlastitog aktuarskog stručnjaka da nam pomogne u obavljanju naših revizijskih postupaka, osobito na području testiranja nadoknadivosti. Nakon razmatranja rezultata testa adekvatnosti obveza i uzimajući u obzir sva knjižena rezerviranja, nismo utvrdili nikakva materijalna značajna pitanja u tom pogledu.

Procijenili smo obavljene obračune razgraničenja i pretpostavke korištene u tim obračunima u odnosu na priznate iznose te retroaktivnu primjenu nove računovodstvene politike. Temeljem naših revizijskih postupaka koje smo proveli nad obračunima, nismo utvrdili nikakva materijalna značajna odstupanja.

Također smo razmotrili primjerenost objava Grupe u konsolidiranim financijskim izvještajima.

Temeljem pribavljenih dokaza utvrdili smo da je odluka uprave u pogledu promjene računovodstvene politike prikladna. Također smo utvrdili da su objave u konsolidiranim financijskim izvještajima vezane za ovu promjenu prikladne.

Kako smo odredili opseg revizije Grupe

Prilagodili smo opseg revizije kako bismo obavili dostatnu razinu posla koja nam omogućava izražavanje mišljenja na konsolidirane financijske izvještaje kao cjelinu, uzimajući u obzir geografsku i upravljačku strukturu Grupe, računovodstvene procese i kontrole te industriju u kojoj Grupa posluje.

Prilikom definiranja opsega našeg posla utvrdili smo 5 izvještajnih jedinica koje smo podvrgli našim revizijskim postupcima. Angažirani tim za reviziju Grupe proveo je revizijske postupke u sljedećim izvještajnim jedinicama:

- Adris grupa d.d. (matično društvo) i na konsolidiranoj razini;
- podružnica Adria resorts d.o.o. sa svoje dvije izravne podružnice Maistra d.d. i Cromaris d.d.; i
- podružnice Abilia d.o.o. i Tvornica duhana Zagreb d.d.

Revizijski tim PricewaterhouseCoopersa d.o.o. zadužen za reviziju komponente obavio je reviziju grupe Croatia osiguranje d.d., dok su reviziju inozemnih komponenti ove podgrupe obavili revizijski timovi društava unutar mreže PwC-a prema uputama i pod nadzorom angažiranog tima za reviziju Grupe.

Sve u svemu, naši revizijski postupci obuhvatili su 100% prihoda Grupe i 100% apsolutne vrijednosti dobiti Grupe.

Obavljanjem gore navedenih postupaka u komponentama, u kombinaciji s dodatnim postupcima na razini Grupe, pribavili smo dostatne i primjerene revizijske dokaze u vezi s financijskim informacijama Grupe u cjelini kao osnovu za izražavanje našeg mišljenja o konsolidiranim financijskim izvještajima.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće Grupe koje uključuje Izvješće posloводства i Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja (ali ne uključuju konsolidirane financijske izvještaje i naše izvješće neovisnog revizora o njima). Očekujemo da će nam Izvješće posloводства i Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja biti dostupni nakon datuma ovog izvješća neovisnog revizora.

Naše mišljenje o konsolidiranim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije, uključujući i Izvješće posloводства te Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja.

U vezi s našom revizijom konsolidiranih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati gore navedene ostale informacije kada budu dostupne, i u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne konsolidiranim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane.

U pogledu Izvješća posloводства i Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, kada nam budu dostupni, također ćemo obaviti postupke propisane odredbama hrvatskog Zakona o računovodstvu. Ti postupci uključuju provjeru da li Izvješće posloводства uključuje objave zahtijevane člancima 21. i 24. Zakona o računovodstvu, te da li Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja uključuje informacije definirane u članku 22. Zakona o računovodstvu.

Odgovornost uprave i onih koji su zaduženi za nadzor za konsolidirane financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje konsolidiranih financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji, i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju konsolidiranih financijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, za objavljivanje okolnosti vezanih uz vremensku neograničenost poslovanja ako je to primjenjivo te za korištenje računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava namjerava likvidirati Grupi ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja Grupe.

Odgovornost revizora za reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li konsolidirani financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kad ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovi tih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza konsolidiranih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.

- Stećemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo osmislili revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Grupe.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u konsolidiranim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Grupa prekine s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidiranih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li konsolidirani financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- Prikupljamo dostatne primjerene revizijske dokaze vezano za financijske informacije subjekata ili poslovnih aktivnost unutar Grupe kako bismo mogli izraziti mišljenje na konsolidirane financijske izvještaje. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadzor i provedbu grupne revizije. Mi smo samostalno odgovorni za naše izvješće neovisnog revizora.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor, između ostalih pitanja, planirani djelokrug i vremenski raspored revizije i važne revizijske nalaze, uključujući značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za nadzor da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim mjerama zaštite.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takve objave.

Ovlašteni revizor angažiran kao partner za ovo izvješće neovisnog revizora je Luka Cvijetić.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
Ulica kneza Ljudevita Posavskog 31
Zagreb, 20. travnja 2017.

John M. Gasparac
Predsjednik Uprave

PricewaterhouseCoopers d.o.o.³
za reviziju i konzalting
Zagreb, Ulica kneza Lj. Posavskog 31

Luka Cvijetić
Ovlašteni revizor

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2016.

<i>(u tisućama kuna)</i>	Bilješka	2016.	2015. <i>(prepravljeno)</i>
Poslovni prihodi	5	4.133.093	4.054.175
Ostali prihodi	6	431.118	778.644
Promjena vrijednosti zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda		31.980	10.616
Nastale štete u osiguranju neto od reosiguranja	8	(1.586.071)	(1.788.108)
Troškovi materijala i usluga	7	(1.097.445)	(1.013.471)
Troškovi zaposlenih	9	(863.720)	(1.047.749)
Amortizacija i vrijednosna usklađenja	16, 17, 18	(428.822)	(350.161)
Ostali poslovni rashodi	10	(709.907)	(360.228)
Ostali dobici - neto	11	636.379	(3.234)
Dobit iz poslovanja		546.605	280.484
Financijski prihodi	12	117.012	97.813
Financijski rashodi	12	(18.283)	(9.632)
Financijski prihodi – neto	12	98.729	88.181
Udio u dobiti pridruženih društava	20	4.363	3.266
Dobit prije oporezivanja		649.697	371.931
Porez na dobit	13	(148.572)	(80.132)
Neto dobit za godinu od nastavka poslovanja		501.125	291.799
Neto dobit za godinu od prestanka poslovanja	34	-	1.106.556
Neto dobit razdoblja		501.125	1.398.355
Ostala sveobuhvatna dobit			
Promjena fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju – neto od odgođenog poreza na dobit		104.047	(42.169)
Ukupna ostala sveobuhvatna dobit		104.047	(42.169)
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu		605.172	1.356.186
Neto dobit za:			
Dioničare Društva		446.324	1.378.332
Nekontrolirajući udjeli		54.801	20.023
		501.125	1.398.355
Sveobuhvatna dobit za:			
Dioničare Društva		515.481	1.350.710
Nekontrolirajuće udjele		89.691	5.476
		605.172	1.356.186
Osnovna/razrijeđena zarada po dionici koja se odnosi na dioničare Društva (<i>u kunama</i>)	14	27,78	86,61

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU

NA DAN 31. PROSINCA 2016.

<i>(u tisućama kuna)</i>	Bilješka	31. prosinca 2016.	2015. <i>(prepravljeno)</i>	1. siječnja 2015. <i>(prepravljeno)</i>
IMOVINA				
Dugotrajna imovina				
Nekretnine, postrojenja i oprema	16	4.185.785	3.901.779	4.572.916
Ulaganja u nekretnine	17	806.006	758.049	822.739
Biološka imovina	18	27.493	22.043	16.785
Nematerijalna imovina	19	921.474	941.381	1.101.962
Ulaganja koja se drže do dospelosti	21	1.933.529	2.147.553	2.304.822
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	22	2.501.149	2.082.481	1.350.036
Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	28	182.579	113.153	142.318
Odgođena porezna imovina	25	237.151	335.391	279.779
Ulaganja u pridružena društva i zajedničke pothvate	20	97.566	93.653	256.657
Potraživanja iz poslovanja i ostala potraživanja	24	124.277	145.113	183.051
Depoziti	27	748.992	4.142.356	1.457.970
		11.766.001	14.682.952	12.489.035
Kratkotrajna imovina				
Zalihe	26	409.371	369.105	821.613
Potraživanja iz poslovanja i ostala potraživanja	24	2.276.649	2.446.641	3.420.214
Ulaganja koja se drže do dospelosti	21	306.661	263.754	307.893
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	22	22.837	3.270	15.776
Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	28	356.958	167.345	369.366
Depoziti	27	3.765.035	1.138.071	450.376
Novac i novčani ekvivalenti	27	211.415	174.396	234.007
		7.348.926	4.562.582	5.619.245
Ukupno imovina		19.114.927	19.245.534	18.108.280
KAPITAL I OBVEZE				
Kapital i rezerve				
Temeljni kapital		164.000	164.000	164.000
Kapitalna dobit		36.612	27.080	16.922
Vlastite dionice		(102.686)	(152.957)	(41.459)
Zakonske pričuve		12.448	12.448	12.448
Rezerve fer vrijednosti		113.850	38.334	82.215
Ostale pričuve		8.210.453	7.466.262	7.461.897
Zadržana dobit		404.588	981.931	395.292
	29	8.839.265	8.537.098	8.091.315
Nekontrolirajući udjeli		1.211.790	1.137.769	1.193.869
Ukupno kapital		10.051.055	9.674.867	9.285.184
OBVEZE				
Dugoročne obveze				
Kreditni	30	317.217	131.910	140.102
Rezerviranja	32	244.047	915.146	220.784
Tehničke pričuve	33	4.626.002	4.605.395	4.142.262
Odgođena porezna obveza	25	198.415	219.954	262.511
		5.385.681	5.872.405	4.765.659
Kratkoročne obveze				
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	31	897.419	914.383	1.176.275
Obveze za porez na dobit		46.901	591.331	31.076
Kreditni	30	477.647	29.456	258.658
Rezerviranja	32	64.984	55.818	241.052
Tehničke pričuve	33	2.191.240	2.107.274	2.350.376
		3.678.191	3.698.262	4.057.437
Ukupno obveze		9.063.872	9.570.667	8.823.096
Ukupno kapital i obveze		19.114.927	19.245.534	18.108.280

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

ADRI GRUPA d.d., ROVINJ

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA DIONIČKE GLAVNICE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2016.

<i>(u tisućama kuna)</i>	Bilješke	Glavnica koja se može pripisati dioničarima Društva						Zadržana dobit	Nekontrolirajući udjeli	Ukupno
		Temeljni kapital	Kapitalna dobit	Vlastite dionice	Zakonske pričuve	Rezerve fer vrijednosti	Ostale pričuve			
Stanje 1. siječnja 2016.		164.000	27.080	(152.957)	12.448	38.334	7.466.262	981.931	1.137.769	9.674.867
Dobit za 2016. godinu		-	-	-	-	-	-	446.324	54.801	501.125
Ostala sveobuhvatna dobit										
Promjena fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju		-	-	-	-	69.157	-	-	34.890	104.047
Ukupna sveobuhvatna dobit						69.157		446.324	89.691	605.172
Transakcije s vlasnicima										
Otkup od nekontrolirajućih interesa	35	-	-	-	-	-	(55)	-	(304)	(359)
Prijenos zadržane dobiti		-	-	-	-	-	1.843.333	(1.843.333)	-	-
Prijenos iz rezervi u zadržanu dobit	29 /iv/	-	-	-	-	-	(250.000)	250.000	-	-
Objavljena dividenda	29 /v/	-	-	-	-	-	-	(245.245)	-	(245.245)
Umanjenje vrijednosti dugotrajne nematerijalne imovine	19	-	-	-	-	-	(36.150)	2.987	-	(33.163)
Umanjenje vrijednosti materijalne imovine	16	-	-	-	-	-	(6.625)	-	(3.395)	(10.020)
Kupnja vlastitih dionica	29 /ii/	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Prodaja vlastitih dionica	29 /ii/	-	9.532	50.271	-	-	-	-	-	59.803
Ostali prijenosi	29 /vi/	-	-	-	-	-	(811.924)	811.924	-	-
Ostalo		-	-	-	-	6.359	5.612	-	(11.971)	-
Ukupne transakcije s vlasnicima		-	9.532	50.271	-	6.359	744.191	(1.023.667)	(15.670)	(228.984)
Stanje 31. prosinca 2016.		164.000	36.612	(102.686)	12.448	113.850	8.210.453	404.588	1.211.790	10.051.055

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

ADRI GRUPA d.d., ROVINJ

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA DIONIČKE GLAVNICE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2016.

<i>(u tisućama kuna)</i>	Glavnica koja se može pripisati dioničarima Društva									
	Bilješke	Temeljni kapital	Kapitalna dobit	Vlastite dionice	Zakonske pričuve	Rezerve fer vrijednosti	Ostale pričuve	Zadržana dobit	Nekontrolirajući udjeli	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2015. (prethodno izviješteno)		164.000	16.922	(41.459)	12.448	82.215	7.461.897	375.536	1.181.962	9.253.521
Prepravljajanje (bilješka 2.35)		-					19.756	11.907		31.663
Stanje 1. siječnja 2015. (prepravljeno)		164.000	16.922	(41.459)	12.448	82.215	7.461.897	395.292	1.193.869	9.285.184
Dobit za 2015. godinu (prepravljeno)		-	-	-	-	-	-	1.378.332	20.023	1.398.355
Ostala sveobuhvatna dobit										
Promjena fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju		-	-	-	-	(43.881)	16.259	-	(14.547)	(42.169)
Ukupna sveobuhvatna dobit		-	-	-	-	(43.881)	16.259	1.378.332	5.476	1.356.186
Transakcije s vlasnicima										
Prodaja podružnica	34	-	-	-	-	-	-	-	(22.667)	(22.667)
Otkup od nekontrolirajućih interesa (prepravljeno)	35	-	-	-	-	-	12.978	(50)	(38.909)	(25.981)
Prijenos zadržane dobiti		-	-	-	-	-	675.128	(675.128)	-	-
Prijenos iz rezervi u zadržanu dobit	29 /iv/	-	-	-	-	-	(700.000)	700.000	-	-
Objavljena dividenda	29 /v/	-	-	-	-	-	-	(796.568)	-	(796.568)
Kupnja vlastitih dionica	29 /ii/	-	-	(165.045)	-	-	-	-	-	(165.045)
Prodaja vlastitih dionica	29 /ii/		10.158	53.547	-	-	-	-	-	63.705
Ostalo	29 /vi/	-	-	-	-	-	-	(19.947)	-	(19.947)
Ukupne transakcije s vlasnicima		-	10.158	(111.498)	-	-	(11.894)	(791.693)	(61.576)	(966.503)
Stanje 31. prosinca 2015.		164.000	27.080	(152.957)	12.448	38.334	7.466.262	981.931	1.137.769	9.674.867

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TOKU

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2016.

<i>(u tisućama kuna)</i>	<u>Bilješka</u>	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti:			
Novac generiran poslovanjem	36	431.946	815.796
Plaćeni porez		(614.465)	(90.541)
Plaćena kamata		(16.669)	(7.126)
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti prodanih podružnica	34	-	(59.566)
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti		(199.188)	658.563
Novčani tok korišten za ulagačke aktivnosti:			
Primici od prodaje podružnica, neto od novca danog stjecanjem	34	4.172	3.714.319
Ulaganje u financijsku imovinu koja se drži do dospijeca	21	(119.008)	(164.183)
Primici od prodaje financijske imovine koja se drži do dospijeca	21	249.207	329.230
Ulaganje u financijsku imovinu raspoloživu za prodaju	22	(800.536)	(1.016.519)
Primici od prodaje financijske imovine raspoložive za prodaju		469.989	254.142
Ulaganje/(povlačenje) depozita - neto		672.154	(3.332.402)
(Izdaci)/primici od ulaganja u vrijednosne papire i obveznice po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka		(240.600)	208.901
Nabava materijalne i nematerijalne imovine		(826.228)	(387.876)
Dani krediti - neto		2.325	559.584
Naplaćene kamate		286.687	140.406
Primici od prodaje materijalne imovine		26.601	314
Primici od dividendi		22.201	7.843
Novčani tok korišten za ulagačke aktivnosti prodanih podružnica	34	-	(162.807)
Novčani tok korišten za ulagačke aktivnosti		(253.036)	150.952
Novčani tok korišten za financijske aktivnosti:			
Kupovina vlastitih dionica	29	-	(165.045)
Prodaja vlastitih dionica	29	59.803	63.705
Otkup dionica od manjinskih dioničara	35		(25.981)
Isplata dividendi		(242.282)	(791.105)
Otplata kredita		-	(68.840)
Primici od kredita		671.722	38.531
Novčani tok korišten za financijske aktivnosti prodanih podružnica	34	-	79.609
Novčani tok korišten za financijske aktivnosti		489.243	(869.126)
Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata		37.019	(59.611)
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		174.396	234.007
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	27	211.415	174.396

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

BILJEŠKA 1 – OPĆI PODACI

Adris grupa Rovinj (Grupa) sastoji se od Matice Adris grupa d.d., Rovinj (Društvo) i podružnica navedenih u nastavku.

Matica je registrirana u Rovinju, Obala Vladimira Nazora 1, Hrvatska i bavi se upravljanjem ulaganjima u povezana društva i ostalim ulaganjima. Grupa se preko nekoliko podružnica bavi turizmom, trgovinom, marikulturom te djelatnošću osiguranja. Tijekom 2015. godine grupa je prodala podružnice koje su se bavile proizvodnjom i preradom duhana i trgovinom duhanskim proizvodima (bilješka 34). Na dan 31. prosinca 2016. i 2015. godine dionice Adris grupe d.d., Croatia osiguranja d.d. i Maistra d.d. kotiraju na tržištu javnih dioničkih društava na Zagrebačkoj burzi.

Adris grupa d.d. je tijekom 2015. godine otkupila preostale udjele manjinskih dioničara u društvu Tvornica Duhana Zagreb d.d. i time stekla 100% dionica društva te je 23. veljače 2015. godine objavljen prestanak trgovanja navedene dionice. Tijekom 2016. godine Adris grupa d.d. je pripojila podružnicu Tvornica Duhana Zagreb d.d. odlukom skupština obaju društava.

Adris grupa d.d. vlasnik je slijedećih društava koja čine Adris grupu (Grupi).

Naziv podružnice	% vlasništva	
	2016.	2015.
Rovita Sofija, Bugarska	100	100
Adria Resorts d.o.o. , Rovinj, Hrvatska:	100	100
• Maistra d.d., Rovinj, Hrvatska	89,11	89,11
• Grand hotel Imperial d.d.	81,57	81,57
• Slobodna Katarina d.o.o. Rovinj, Hrvatska	100	100
• Cromaris d.d., Zadar	99,25	99,25
• Cenmar Export Import d.o.o. Kali, Hrvatska	100	100
• Cromaris Italia s.r.l., Treviso, Italija	100	100
Abilia d.o.o., Rovinj, Hrvatska	100	100
Tvornica duhana Zagreb d.d., Hrvatska	pripojeno	100
Croatia osiguranje d.d., Zagreb:	66,12	66,12
- CROATIA Lloyd d.d., Zagreb	100	100
- CROATIA mirovni dom d.o.o., Zagreb	100	100
- Histria Construct d.o.o., Zagreb	100	100
- Core 1 d.o.o., Zagreb	100	100
- Razne Usluge d.o.o. – u likvidaciji, Zagreb	100	100
- CROATIA-Tehnički pregledi d.o.o., Zagreb	100	100
- STP Pitomača, Pitomača	100	100
- STP Blato, Blato	100	100
- Slavonijatrans-Tehnički pregledi d.o.o., Sl. Brod	76	76
- Herz d.d., Požega	100	100
- CROATIA osiguranje mirovinsko društvo d.o.o., Zagreb	100	100
- CROATIA zdravstveno osiguranje d.d., Zagreb	100	100
- Poliklinika Ars Medica, Pula	74	74
- Poliklinika CROATIA zdravstveno osiguranje, Zagreb	100	100
- Milenijum osiguranje a.d., Beograd	100	99,9
- Croatia osiguranje d.d., Mostar	94,66	94,3
- Crotehna d.o.o., Ljubuški	100	100
- CROATIA remont d.d., Čapljina	69,79	69,79
- Croauto d.o.o., Mostar	66,79	66,79
- Hotel Hum d.o.o. , Ljubuški	100	100
- Ponte d.o.o., Mostar	83,4	83,4
- CROATIA osiguranje a.d. društvo za osiguranje neživota, Skopje	100	100
- CROATIA osiguranje a.d. društvo za osiguranje života, Skopje	100	100

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Slijedi prikaz značajnih računovodstvenih politika usvojenih za pripremu ovih konsolidiranih financijskih izvještaja. Ove računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane za sva razdoblja uključena u ove izvještaje, osim tamo gdje je drugačije navedeno.

2.1 Osnove sastavljanja

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe sastavljeni su sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) koji su usvojeni u EU primjenom metode povijesnog troška, koji su promijenjeni obavljenom revalorizacijom financijske imovine po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka te financijske imovine raspoložive za prodaju.

Sastavljanje financijskih izvještaja sukladno MSFI zahtijeva upotrebu određenih ključnih računovodstvenih procjena. Također se od Uprave zahtijeva da se služi prosudbama u procesu primjene računovodstvenih politika Grupe. Područja koja uključuju viši stupanj prosudbe ili složenosti, odnosno područja gdje su pretpostavke i procjene značajne za financijske izvještaje prikazana su u bilješci 4.

Društvo je u skladu s MSFI objavilo informacije vezane uz prodaju podružnica sukladno MSFI 5 Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja (bilješka 34).

(a) Novi i dopunjeni standardi koje je Grupa usvojila:

Grupa je za svoje izvještajno razdoblje koje započinje 1. siječnja 2016. godine usvojila sljedeće nove i dopunjene standarde koje je usvojila Europska unija i koji su relevantni za financijske izvještaje Grupe:

- *Iskazivanje stjecanja udjela u zajedničkom upravljanju – Dodaci MSFI-ju 11*
- *Pojašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije – Dodaci MRS-u 16 i MRS-u 38*
- *Metoda udjela u nekonsolidiranim financijskim izvještajima – Dodaci MRS-u 27*
- *Inicijativa za objavom – Dodaci MRS-u 1*
- *Investicijski subjekti: primjena izuzetaka u pogledu konsolidacije – Dodaci MSFI-ju 10, MSFI-ju 12 i MRS-u 28*
- *Godišnja poboljšanja za izvještajni ciklus od 2012. do 2014. godine sastoje se od promjena na četiri standarda (MSFI 5, MSFI 7, MSFI 19, MRS 34)*

Usvajanje ovih poboljšanja nije imalo utjecaja na tekuće razdoblje kao ni na prethodna razdoblja te vjerojatno neće imati utjecaja na buduća razdoblja.

(b) Standardi i tumačenja koji su objavljeni, ali još nisu na snazi:

Objavljeno je nekoliko novih standarda i dodataka MSFI-jevima te smjernica Odbora za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja (IFRIC) koji još nisu na snazi za izvještajna razdoblja koja završavaju 31. prosinca 2016. godine i koje Grupa nije ranije usvojila. Ne očekuje se da će ove promjene imati značajan utjecaj na buduće financijske izvještaje Grupe, osim sljedećih standarda:

- *MSFI 9 Financijski instrumenti i povezani dodaci raznim drugim standardima (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine)*
MSFI 9 regulira klasifikaciju, mjerenje i prestanak priznavanja financijske imovine i financijskih obveza i uvodi nova pravila za računovodstvo zaštite. U prosincu 2014. godine Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde unio je daljnje promjene u pravila klasifikacije i mjerenja te uveo novi model umanjenja vrijednosti. Uvođenjem tih promjena MSFI 9 sada je dovršen.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.1 Osnove sastavljanja (nastavak)

Uprava Grupe procijenila je sljedeće moguće efekte primjene novog standarda MSFI 9 na svoje financijske izvještaje:

- Nakon promjena koje je IASB odobrio u srpnju 2014. Grupa više ne očekuje da će nova pravila o klasifikaciji, mjerenju i prestanku priznavanja imati utjecaj na njezinu financijsku imovinu i obveze.
- Iako Grupa mora tek provesti detaljnu procjenu dužničkih instrumenata koji su svrstani u financijsku imovinu raspoloživu za prodaju, čini se da bi oni mogli ispunjavati uvjete za klasifikaciju po fer vrijednosti u ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI) uzevši u obzir trenutni poslovni model korišten za tu imovinu. Stoga neće biti promjena u iskazivanju te imovine.
- Također neće biti nikakvog učinka na iskazivanje financijskih obveza Grupe jer novi zahtjevi isključivo utječu na iskazivanje financijskih obveza koje su priznate po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka, a Grupa takvih obveza nema.
- Novim pravilima zaštite računovodstvo zaštite u većoj je mjeri usklađeno s praksom upravljanja rizikom Grupe. U pravilu će primjena računovodstva zaštite u budućnosti biti lakša jer se standardom uvodi pristup koji je više utemeljen na načelima. Novim se standardom također uvode prošireni zahtjevi objavljivanja i promjene u prezentiranju.
- Novi model umanjenja vrijednosti jest model očekivanog kreditnog gubitka (ECL) koji može dovesti do ranijeg priznavanja kreditnih gubitaka.
- Grupa još nije procijenila utjecaj novih pravila na svoje instrumente zaštite i rezerviranja za umanjenje vrijednosti.

Uprava će navedeni standard usvojiti s datumom stupanja na snagu i nakon usvajanja od Europske unije, pogotovo sa aspekta primjene u industriji osiguranja.

- *MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima i povezani dodaci raznim drugim standardima (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine)*

Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde izdao je novi standard za priznavanje prihoda. On će zamijeniti MRS 18 koji pokriva ugovore za robu i usluge i MRS 11 koji pokriva ugovore o izgradnji.

Novi standard temelji se na načelu da se prihodi priznaju kada se kontrola nad dobrima ili uslugama prenosi na kupca tako da pojam kontrole zamjenjuje postojeći pojam rizika i koristi.

Neke ključne promjene u odnosu na sadašnju praksu jesu sljedeće:

- Svi paketi roba ili usluga koje se razlikuju trebaju se zasebno priznavati te je sve popuste i rabate na ugovornu cijenu potrebno alocirati na zasebne elemente.
- Prihodi se mogu priznati ranije nego prema sadašnjim standardima ako naknada varira iz bilo kojeg razloga (kao npr. za poticaje, rabate, naknade za dobro izvođenje posla, autorske naknade, postizanje željenog ishoda itd.) – minimalni iznosi moraju se priznati ako ne postoji značajan rizik od ukidanja.
- Trenutak u kojem se prihodi mogu priznavati može se promijeniti: dio prihoda koji se priznaje u trenutku kada je ugovor pri završetku možda će se morati priznavati tijekom trajanja ugovora i obrnuto.
- Postoje nova posebna pravila o, među ostalim, licencama, jamstvima, nepovratnim naknadama koje se unaprijed plaćaju i konsignacijskim aranžmanima.
- Kao i kod svakog novog standarda postoji povećani opseg objava.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.1 Osnove sastavljanja (nastavak)

Subjekti će moći birati između potpune retroaktivne primjene ili prospektivne primjene s dodatnim objavama.

Uprava smatra da izmjene standarda neće imati značajan utjecaj na financijske izvještaje. Uprava će navedeni standard usvojiti s datumom stupanja na snagu i nakon usvajanja od strane Europske unije.

- *MSFI 16 Najmovi (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine, prijevremena primjena dopuštena je samo uz istodobnu primjenu MSFI-ja 15)*
  - MSFI 16 prvenstveno će imati utjecaj na računovodstvo najmoprimca koji će u bilanci morati priznati gotovo sve najmove. Standardom se uklanja dosadašnja razlika između poslovnih i financijskih najмова te se zahtijeva priznavanje imovine (pravo na korištenje iznajmljene imovine) i financijskih obveza plaćanja najma za gotovo sve ugovore o najmu. Neobavezno izuzeće postoji za kratkotrajne najmove i najmove male vrijednosti.
  - Utjecaj će se vidjeti i u računu dobiti i gubitka jer je ukupni trošak u pravilu veći u prvim godinama najma, a manji u kasnijim godinama najma. Usto će se poslovni rashodi zamijeniti kamatama i amortizacijom, pa će se promijeniti i ključni metrički podaci kao što je EBITDA.
  - Novčani tok od poslovnih aktivnosti bit će veći jer se plaćanja glavnice obveze za najam klasificiraju u financijske aktivnosti. Samo se plaćanja kamata mogu i dalje iskazivati kao novčani tokovi od poslovnih aktivnosti.
  - Računovodstvo najmodavaca neće se značajno mijenjati. Mogu se pojaviti neke razlike zbog novih smjernica o definiciji najma. Po MSFI-ju 16 ugovor jest ili sadrži najam ako se ugovorom prenosi pravo upravljanja korištenjem identificirane imovine na određeno vremensko razdoblje u zamjenu za naknadu.

Grupa u ovom trenutku ne može procijeniti utjecaj novog standarda na svoje financijske izvještaje, već će provesti detaljniju procjenu utjecaja u sljedećih dvanaest mjeseci. Uprava će navedeni standard usvojiti s datumom stupanja na snagu i nakon što ga usvoji Europska unija.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.2 Konsolidacija

(a) Ovisna društva

Ovisna društva su sva društva (uključujući strukturirana društva) koja su pod kontrolom Grupe. Grupa ima kontrolu nad društvom kada je izložena, ili kada ima prava na različite povrate koji proizlaze iz povezanosti s društvom te kada svojom kontrolom nad društvom ima mogućnost utjecati na te povrate. Ovisna društva su u potpunosti konsolidirana od datuma na koji je kontrola stvarno prenesena na Grupu, te isključena iz konsolidacije od dana kad ta kontrola prestane.

Grupa koristi računovodstvenu metodu kupnje za računovodstveni tretman poslovnih spajanja. Naknada prenesena za stjecanje podružnice je fer vrijednost prenesene imovine, nastalih obveza i glavničkih udjela izdanih od strane Grupe. Prenesena naknada uključuje fer vrijednost svake stavke imovine ili obveza koja je rezultat ugovora o potencijalnoj naknadi. Troškovi povezani sa stjecanjem iskazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti kako nastanu. Stečena prepoznatljiva imovina, obveze i potencijalne obveze u poslovnom spajanju početno se mjere po fer vrijednosti na dan stjecanja. Grupa priznaje nekontrolirajuće interese u stečenom društvu po proporcionalnom udjelu nekontrolirajućeg interesa u neto imovini stečenog društva.

Višak prenesene naknade, iznos bilo kojeg nekontrolirajućeg interesa u stečenom društvu i fer vrijednost na dan stjecanja bilo kojeg ranijeg glavničkog udjela u stečenom društvu iznad fer vrijednosti udjela Grupe u stečenoj prepoznatljivoj neto imovini iskazuje se kao goodwill. Ako je to manje od fer vrijednosti neto imovine stečene podružnice u slučaju kupnje po cijeni nižoj od prodajne, razlika se iskazuje izravno u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Sve transakcije unutar Grupe, stanja i nerealizirani dobiti od transakcija unutar društava Grupe se eliminiraju. Isto tako eliminiraju se i nerealizirani gubici. Prema potrebi, računovodstvene politike podružnica izmijenjene su kako bi se uskladile s politikama koje primjenjuje Grupa.

(b) Transakcije i nekontrolirajući interesi

Grupa transakcije s nekontrolirajućim interesima tretira kao transakcije s većinskim vlasnicima Grupe. Kod otkupa dionica od manjinskih dioničara razlika između plaćenih iznosa i pripadajućeg stečenog udjela knjigovodstvene vrijednosti neto imovine podružnice iskazuju se u kapitalu. Dobici ili gubici od prodaje manjinskog udjela isto tako iskazuju se u kapitalu.

Kad Grupa izgubi kontrolu ili značajan utjecaj, svi zadržani udjeli u društvu ponovno se procjenjuju na svoju fer vrijednost, uz priznavanje promjene knjigovodstvene vrijednosti u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Fer vrijednost je početna knjigovodstvena vrijednost u svrhu naknadnog računovodstvenog tretmana zadržanih udjela kao pridruženog društva, zajedničkog pothvata ili financijske imovine. Nadalje, svi iznosi prethodno priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti vezani za to društvo računovodstveno se tretiraju kao da je Grupa izravno prodala povezanu imovinu ili obveze. To može značiti da se iznosi prethodno priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti reklasificiraju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Ako se smanji vlasnički udio u pridruženom društvu, ali je zadržan značajan utjecaj, u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, kad je to potrebno, reklasificira se samo proporcionalni dio iznosa prethodno priznatih u ostalom sveobuhvatnoj dobiti.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.2 Konsolidacija (nastavak)

(c) Ulaganja u pridružena društva

Pridruženim društvima smatraju se društva u kojima Grupa ima između 20 i 50% glasačkih prava, odnosno u kojima ima značajan utjecaj, ali nema kontrolu. U financijskim izvještajima Grupe navedena ulaganja iskazana su primjenom metode udjela, te su početno priznata po trošku. Ulaganja Grupe u pridružena društva uključuju goodwill utvrđen kod stjecanja (umanjen za akumulirane gubitke od umanjenja).

Udio Grupe u dobitima ili gubicima pridruženih društava nakon stjecanja priznaje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, a udio promjena u pričuvama nakon stjecanja priznaje se u pričuvama. Knjigovodstvena vrijednost ulaganja usklađuje se za kumulativne promjene nastale nakon stjecanja. Kada je udio Grupe u gubicima pridruženog društva jednak, odnosno kada nadmašuje vlasnički udio u pridruženom društvu, uključujući sva neosigurana potraživanja koja čine sastavni dio neto ulaganja, Grupa ne priznaje daljnje gubitke, osim ako su za Grupu nastale obveze ili ako su izvršena plaćanja u ime pridruženog društva.

Nerealizirani dobiti od transakcija između Grupe i njegovih pridruženih društava eliminiraju se do visine udjela Grupe u pridruženim društvima. Jednako tako eliminiraju se i nerealizirani gubici, ukoliko transakcija ne pruža dokaze o umanjenju vrijednosti prenesene imovine. Prema potrebi, računovodstvene politike pridruženih društava izmijenjene su kako bi se uskladile s politikama koje primjenjuje Grupa.

d) Zajednički poslovi

Grupa primjenjuje MSFI 11 na sve zajedničke poslove. Prema MSFI-ju 11 ulaganja u zajedničke poslove klasificirana su kao zajednička poslovanja ili zajednički pothvati, ovisno o ugovornim pravima i obvezama svakog ulagača. Grupa je ocijenila prirodu svojih zajedničkih poslova i definirala ih je kao zajedničke pothvate. Zajednički pothvati iskazuju se po metodi udjela.

2.3 Izvještavanje o segmentima

Operativni segmenti su dijelovi subjekta o kojima se izvještava na način koji je konzistentan s internim izvještavanjem koje se prezentira glavnom donositelju poslovnih odluka. Glavni donositelj poslovnih odluka koji je odgovoran za donošenje odluka o resursima koje treba rasporediti na segment i ocijeniti njegovo poslovanje identificiran je kao Uprava Adris grupe koja donosi strateške odluke.

2.4 Strane valute

(a) Funkcionalna i izvještajna valuta

Stavke uključene u financijske izvještaje svake pojedine članice Grupe iskazane su u valuti primarnog gospodarskog okruženja u kojem članica Grupe posluje (funkcionalna valuta). Konsolidirani financijski izvještaji prikazani su u kunama, što predstavlja funkcionalnu valutu Društva i izvještajnu valutu Grupe.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.4 Strane valute (nastavak)

(b) Transakcije i stanja u stranoj valuti

Transakcije u stranim sredstvima plaćanja prevode se u funkcionalnu valutu tako da se iznosi u stranim sredstvima plaćanja preračunavaju po tečaju na dan transakcije. Dobici ili gubici od tečajnih razlika, koji nastaju prilikom podmirenja tih transakcija i preračuna monetarne imovine i obveza izraženih u stranim valutama, priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Tečajne razlike nastale na nemonetarnoj imovini u stranoj valuti kao što su glavničke vrijednosnice iskazane po fer vrijednosti u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti iskazane su u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti kao dio njihovih dobitaka ili gubitaka od preračuna na fer vrijednost.

(c) Članice Grupe

Rezultati poslovanja i financijsko stanje svih članica Grupe čija se funkcionalna valuta razlikuje od izvještajne valute preračunavaju se u izvještajnu valutu kako slijedi:

- (i) imovina i obveze za svaku bilancu preračunavaju se prema zaključnom tečaju na datum te bilance;
- (ii) prihodi i rashodi za svaki izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti preračunavaju se prema prosječnim tečajevima; i
- (iii) sve nastale tečajne razlike priznaju se u sveobuhvatnoj dobiti.

U konsolidaciji, tečajne razlike nastale preračunom neto ulaganja u inozemna ovisna društva evidentiraju se unutar dioničkog kapitala. Prilikom prodaje inozemnog ovisnog društva, sve tečajne razlike priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti kao dio dobitka ili gubitka od prodaje.

2.5 Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su u bilanci po povijesnom trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju. Povijesni trošak uključuje trošak koji je izravno povezan sa stjecanjem imovine.

Naknadni izdaci uključuju se u knjigovodstvenu vrijednost imovine ili se, po potrebi, priznaju kao zasebna imovina jedino ako će Grupa imati buduće ekonomske koristi od spomenute imovine, te ako se trošak imovine može pouzdano mjeriti. Svi ostali troškovi investicijskog i tekućeg održavanja terete izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti u financijskom razdoblju u kojem su nastali.

Zemljište i imovina u pripremi se ne amortiziraju. Amortizacija ostalih nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se primjenom pravocrtne metode u svrhu alokacije troška te imovine na njenu rezidualnu vrijednost tijekom njenog procijenjenog korisnog vijeka trajanja kako slijedi:

**Korisni vijek trajanja u
godinama**

Zgrade	12-50
Postrojenja i oprema	2,5-20

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.5 Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Rezidualna vrijednost imovine predstavlja procijenjeni iznos koji bi Grupa trenutno dobila od prodaje imovine umanjenog za procijenjeni trošak prodaje u slučaju da je imovina dosegla starost i stanje koje se očekuje na kraju vijeka trajanja imovine. Rezidualna vrijednost imovine je nula ako Grupa očekuje da će ju koristiti do kraja njenog vijeka trajanja. Rezidualna vrijednost imovine i korisni vijek uporabe pregledavaju se na svaki datum bilance i po potrebi usklađuju.

U slučaju da je knjigovodstveni iznos imovine veći od procijenjenog nadoknadivog iznosa, razlika se otpisuje do nadoknadivog iznosa (bilješka 2.10).

Dobici i gubici nastali prodajom određuju se usporedbom prihoda i knjigovodstvene vrijednosti sredstva i uključuju se u ostale dobitke/gubitke u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

2.6 Nematerijalna imovina

(a) Licence za softver

Licence za softver kapitaliziraju se na temelju troškova stjecanja i troškova koji nastaju dovođenjem softvera u radno stanje. Ovi troškovi amortiziraju se tijekom njihovog korisnog vijeka uporabe u razdoblju od 4 godina.

(b) Zaštitni znakovi i licence

Zaštitni znakovi i licence iskazani su po povijesnom trošku. Zaštitni znakovi i licence imaju ograničen vijek uporabe i iskazuju se po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju. Amortizacija se obračunava pravocrtnom metodom kako bi se alocirao trošak zaštitnih znakova i licenci tijekom njihovog procijenjenog vijeka uporabe od 5 godina.

(c) Brandovi

Brandovi stečeni poslovnim spajanjima iskazuju se po inicijalno utvrđenoj fer vrijednosti (na dan stjecanja) umanjeni za akumuliranu amortizaciju. Amortizacija se obračunava pravocrtnom metodom kako bi se alocirao trošak branda u toku njegovog procijenjenog vijeka uporabe (15 godina).

(d) Odnosi s kupcima i dugoročni ugovori iz neživotnih osiguranja

Pojedinačno ostvareni odnosi s kupcima i stečeni dugoročni ugovori i prava iz neživotnih osiguranja iskazuju se po povijesnom trošku u razdoblju kada se pruža usluga. Odnosi s kupcima i dugoročni ugovori iz neživotnih osiguranja stečeni poslovnim spajanjima priznaju se po fer vrijednosti na dan stjecanja. Takvi ugovori i prava imaju ograničen vijek trajanja i iskazuju se po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti, ako postoji. Amortizacija se obračunava pravocrtnom metodom tijekom procijenjenog trajanja odnosa i ugovora kako bi se alocirao trošak prava u toku njihovog procijenjenog vijeka uporabe (od 6 godina).

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.6 Nematerijalna imovina (nastavak)

(e) Vrijednost poslovanja životnih osiguranja

Vrijednost poslovanja životnih osiguranja stečenih poslovnim spajanjima priznaju se po fer vrijednosti na dan stjecanja. Takva imovina ima ograničen vijek trajanja sukladno trajanju dugoročnih ugovora o životnom osiguranju i iskazuje se po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjeње vrijednosti, ako postoji. Amortizacija se obračunava pravocrtnom metodom tijekom procijenjenog trajanja odnosa i ugovora kako bi se alocirao trošak prava u toku njihovog procijenjenog vijeka uporabe (od 20 godina).

(f) Prava iz potraživanja koja proizlaze iz ugovora o osiguranju

Pojedinačno ostvarena prava koja proizlaze iz ugovora o osiguranju iskazuju se po povijesnom trošku u razdoblju kada se pruža usluga. Prava koja proizlaze iz ugovora o osiguranju stečena poslovnim spajanjima priznaju se po fer vrijednosti na dan stjecanja. Takva prava imaju ograničen vijek trajanja i iskazuju se po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjeње vrijednosti, ako postoji. Amortizacija se obračunava pravocrtnom metodom tijekom procijenjenog trajanja odnosa i ugovora kako bi se alocirao trošak prava u toku njihovog procijenjenog vijeka uporabe (od 8 godina).

(g) Goodwill

Goodwill predstavlja razliku između fer vrijednosti troška stjecanja i fer vrijednosti udjela Grupe u neto prepoznatljivoj imovini stečene podružnice na dan stjecanja. Goodwill nastao stjecanjem podružnica iskazuje se u okviru nematerijalne imovine. Zasebno iskazan goodwill godišnje se provjerava zbog umanjeња vrijednosti ili kad god postoje pretpostavke za umanjeње te se iskazuje po trošku stjecanja umanjenom za akumulirane gubitke od umanjeња vrijednosti. Gubici od umanjeња vrijednosti goodwilla se ne ukidaju.

Goodwill se alocira na jedinice stvaranja novca za potrebe testiranja umanjeња vrijednosti. Alokacija se provodi na one jedinice stvaranja novca za koje se očekuje da će imati koristi od poslovnog spajanja u kojem je nastao goodwill (bilješka 2.9).

(h) Razgraničeni troškovi pribave

Razgraničeni troškovi pribave za neživotna osiguranja odnose se na provizije koje se obračunavaju internoj i vanjskoj prodajnoj mreži nastale pri zaključivanju polica osiguranja tijekom trajanja financijske godine. U ovom smislu, provizija koje se obračunava prodajnoj mreži predstavlja ukupnu pribavnu proviziju za pojedinu policu osiguranja. Indirektni odnosno opći troškovi prodaje se ne razgraničavaju.

Za poslove neživotnih osiguranja, razgraničeni troškovi pribave na datum izvještavanja izračunavaju se metodologijom koja je usporediva s metodom obračuna pričuva za prijenosne premije na datum izvještavanja.

Uvođenjem računovodstvene politike razgraničavanja troškova pribave, Grupa je ujedno uvela i evidentiranje obveze za nedospjelu proviziju. Obveza za nedospjelu proviziju je razlika između ukupne provizije koja se treba obračunati za pojedinu policu osiguranja i obračunate provizije. Osnovica za izračun ukupne provizije predstavlja vrijednost policirane (zaračunate) premije, dok je osnovica za izračun obračunate provizije iznos naplaćene premije po pojedinoj polici.

Nadoknativi iznos razgraničenih troškova pribave se procjenjuje na svaki datum izvještavanja kao dio testa adekvatnosti obveza neživotnih osiguranja.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.7 Ulaganja u nekretnine

Ulaganja u nekretnine odnose se uglavnom na poslovne zgrade i skladišta koja se drže u svrhu dugoročnog stjecanja prihoda od najma ili zbog porasta njihove vrijednosti i Grupa se njima ne koristi. Ulaganja u nekretnine tretiraju se kao dugotrajna ulaganja, osim ako nisu namijenjena prodaji u sljedećoj godini i kupac je identificiran, u kojem se slučaju svrstavaju u kratkotrajnu imovinu.

Ulaganja u nekretnine iskazuju se po povijesnom trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju. Amortizacija zgrada obračunava se primjenom pravocrtne metode u svrhu alokacije troška tijekom njihovog procijenjenog korisnog vijeka uporabe od 40 godina.

Naknadni izdaci kapitaliziraju se samo kada je vjerojatno da će Grupa od toga imati buduće ekonomske koristi i kada se trošak može pouzdano mjeriti. Svi ostali troškovi popravaka i održavanja terete izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti kada nastanu. Ukoliko Grupa počne koristiti imovinu namijenjenu prodaji, ona se reklasificira u nekretnine, postrojenja i opremu te njena knjigovodstvena vrijednost na dan reklasifikacije postaje iznos pretpostavljenog troška koji će se naknadno amortizirati.

2.8 Biološka imovina – matično jato i ribe u uzgajalištu

Biološka imovina koju čine matična jata riba iskazuju se po fer vrijednosti umanjenoj za troškove koji nastaju do točke prodaje. Prihodi ili rashodi nastali s osnove priznavanja biološke imovine mjerene po fer vrijednosti umanjenoj za procijenjene troškove do točke prodaje, kao i prihodi i rashodi nastali kao posljedica promjene fer vrijednosti ove imovine, priznaju se u računu dobiti i gubitka u razdoblju kad su nastali.

Poljoprivredni proizvodi, koje čine ribe u uzgajalištima, iskazuju se po trošku koji obuhvaća hranu, trošak izravnog rada, ostale izravne troškove i pripadajući dio općih troškova. Zalihe ribe u uzgajalištu iskazuju se u nekonsolidiranim financijskim izvještajima u okviru zaliha.

Proizvodni ciklus od nasada riblje mlađi do prosječne težine konzumne ribe traje od 2 do 3 godine. Ukupan broj ribe u uzgajalištu na kraju razdoblja utvrđuju se temeljem nasadenih količina riblje mlađi umanjenih za procijenjeni mortalitet i umanjenih za izlovljene količine. Na osnovu ustanovljene količine ribe u komadima u uzgajalištu, procjenjuje se ukupna biomasa (količina u kg) na način da se procijeni prosječna masa po jedinici ribe i na osnovu ukupnog broja komada izračuna ukupna količina ribe u kg.

2.9 Poslovna spajanja

Računovodstvena metoda kupnje upotrebljava se za iskazivanje svih poslovnih spajanja neovisno o tome stječu li se glavnički instrumenti ili druga imovina. Naknada prenesena prilikom stjecanja ovisnog društva sastoji se od

- fer vrijednosti prenesene imovine
- obveza nastalih prema bivšim vlasnicima stečenog društva
- vlasničkih udjela koje je izdala grupa
- fer vrijednosti svake stavke imovine ili obveza koja je rezultat ugovora o potencijalnoj naknadi i
- fer vrijednosti postojećih vlasničkih udjela u ovisnom društvu.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.9 Poslovna spajanja (nastavak)

Stečena prepoznatljiva imovina, obveze i nepredviđene obveze u poslovnom spajanju, pri čemu postoji mali broj iznimaka, početno se mjere po fer vrijednosti na datum stjecanja. Grupa priznaje manjinske interese u stečenom društvu po proporcionalnom udjelu manjinskog interesa u prepoznatljivoj neto imovini stečenog društva primjenom metode stjecanja u etapama.

Troškovi povezani sa stjecanjem iskazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti kako nastanu.

Višak

- prenesene naknade,
- iznosa bilo kojeg manjinskog udjela u stečenom društvu i
- fer vrijednosti na datum stjecanja bilo kojeg prijašnjeg vlasničkog udjela u stečenom društvu iznad fer vrijednosti prepoznatljive neto imovine stečenog društva iskazuje se kao goodwill. Ako su ti iznosi manji od fer vrijednosti prepoznatljive neto imovine stečenog ovisnog društva, razlika se iskazuje izravno u računu dobiti i gubitka kao kupnja po cijeni nižoj od prodajne.

U slučaju odgođenog podmirivanja bilo kojeg dijela novčane naknade iznosi plativi u budućnosti diskontiraju se na njihovu sadašnju vrijednost na datum razmjene. Korištena diskontna stopa jest stupnjevita kamatna stopa, tj. stopa po kojoj se mogu dobiti slične posudbe od neovisne financijske institucije pod usporedivim uvjetima.

Potencijalna naknada klasificira se kao financijska obveza ili kapital. Iznosi klasificirani kao financijska obveza naknadno se mjere po fer vrijednosti, a sve se promjene u fer vrijednosti iskazuju u računu dobiti i gubitka.

Ako je poslovno spajanje ostvareno u etapama, knjigovodstvena vrijednost postojećih vlasničkih udjela stjecatelja u stečenom društvu na datum stjecanja ponovno se mjeri po fer vrijednosti na datum stjecanja. Svi dobiti i gubici koji proizlaze iz takvog ponovnog mjerenja iskazuju se u računu dobiti i gubitka.

2.10 Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine

Godišnje se ispituje umanjenje vrijednosti za imovinu koja ima neograničen korisni vijek uporabe i koja se ne amortizira (npr. zemljište i goodwill). Imovina koja se amortizira provjerava se radi mogućeg postojanja umanjenja vrijednosti kad događaji ili promijenjene okolnosti ukazuju na to da knjigovodstvena vrijednost možda nije nadoknadiva. Gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i njenog nadoknadivog iznosa. Nadoknadivi iznos je fer vrijednost imovine umanjena za troškove prodaje ili vrijednost imovine u uporabi, ovisno o tome koji je viši. Za potrebe procjene umanjenja vrijednosti, imovina se grupira na najnižu razinu kako bi se pojedinačno utvrdio novčani tok (jedinice stvaranja novca). Nefinancijska imovina, osim goodwilla, za koju je iskazan gubitak od umanjenja vrijednosti, provjerava se na svaki datum izvještavanja radi mogućeg ukidanja umanjenja vrijednosti.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.11 Financijski instrumenti

/i/ Klasifikacija i priznavanje

Grupa raspoređuje svoje financijske instrumente u sljedeće kategorije: financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, zajmovi i potraživanja, financijska imovina raspoloživa za prodaju, ulaganja koja se drže do dospijea i ostale financijske obveze. Klasifikacija ovisi o namjeri s kojom su financijska imovina i obveze stečeni.

Uprava određuje klasifikaciju financijske imovine i financijskih obveza prilikom početnog priznavanja i ukoliko je prikladno, ponovno je procjenjuje na svaki datum izvještavanja.

Financijska imovina i financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak

Financijska imovina i financijske obveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak su financijska imovina i financijske obveze klasificirani kao imovina i obveze koji se drže radi trgovanja ili oni koje je Grupa inicijalno rasporedila po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Imovina i obveze za trgovanje obuhvaćaju imovinu i obveze koje je Grupa stekla ili koji su nastali uglavnom radi prodaje ili ponovne kupnje u kratkom roku, ili se drže kao dio portfelja koji se vodi u svrhu kratkoročnog stjecanja dobiti ili pozicije.

Grupa raspoređuje financijsku imovinu i obveze u kategoriju po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak kada:

- se imovinom i obvezama upravlja, procjenjuje ih se i o njima interno izvještava na osnovi fer vrijednosti;
- raspoređivanje uklanja ili znatno umanjuje računovodstvenu neusklađenost koja bi inače nastala; ili
- imovina ili obveze sadrže ugrađeni derivativ koji znatno utječe na gotovinske tokove koji bi inače proizašli iz ugovora.

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak uključuje dužničke i vlasničke vrijednosne papire, investicijske fondove i ostalu financijsku imovinu namijenjenu trgovanju. Derivativi se klasificiraju kao imovina koja se drži radi trgovanja. Na datum izvještavanja Grupa nije imalo derivativnih financijskih instrumenata. Grupa ne koristi računovodstvo zaštite.

Zajmovi i potraživanja

Kredit i potraživanja predstavljaju nederivativnu financijsku imovinu s fiksnim ili odredivim plaćanjem koja ne kotira na aktivnom tržištu.

Iskazana je u okviru kratkotrajne imovine, osim imovine s dospijecom dužim od 12 mjeseci nakon datuma bilance. Takva se imovina klasificira kao dugotrajna imovina

Računovodstvene politike za potraživanja koja nastaju iz ugovora o osiguranju navedene su u bilješci 2.15.

Financijska imovina koja se drži do dospijea

Financijska imovina koja se drži do dospijea predstavlja nederivativnu financijsku imovinu s fiksnim ili utvrdivim iznosom plaćanja i fiksnim dospijecom za koju subjekt ima namjeru i mogućnost držati je do dospijea. Ulaganja koja se drže do dospijea uključuju državne i korporativne obveznice s fiksnim prinosom.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.11 Financijski instrumenti (nastavak)

Financijska imovina raspoloživa za prodaju

Financijska imovina raspoloživa za prodaju je nederivativna financijska imovina koja je raspoređena u ovu kategoriju ili nije raspoređena niti u jednu drugu kategoriju. Financijska imovina raspoređena kao raspoloživa za prodaju namjerava se držati na neodređeno vrijeme, ali se može prodati u svrhu održavanja likvidnosti ili u slučaju promjene kamatnih stopa, tečajeva ili cijena vlasničkih instrumenata.

/ii/ Priznavanje i prestanak priznavanja

Redovne kupnje i prodaje financijske imovine po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, ulaganja koja se drže do dospeljeća i financijska imovina raspoloživa za prodaju priznaju se na datum trgovanja, odnosno datum kada se Grupa obvezuje na kupnju ili prodaju instrumenta. Zajmovi i potraživanja i financijske obveze početno se priznaju na datum nastanka.

Grupa prestaje priznavati financijsku imovinu (u cijelosti ili djelomično) kada isteknu prava na primitke gotovinskih tokova od financijske imovine ili kada izgubi kontrolu nad ugovornim pravima nad tom financijskom imovinom. Navedeno se događa kada Grupa prenese suštinski sve rizike i koristi od vlasništva na drugi poslovni subjekt ili kada su prava ostvarena, predana ili istekla.

Grupa prestaje priznavati financijske obveze samo kada one prestanu postojati, tj. kada su ispunjene, otkazane ili istekle ili kada su prenesene. Ukoliko se uvjeti financijske obveze značajno promijene, Grupa će prestati priznavati tu obvezu i istovremeno priznati novu financijsku obvezu s novim uvjetima.

Početno i naknadno mjerenje

Financijska imovina i obveze početno se priznaju po fer vrijednosti uvećanoj za, u slučaju financijske imovine i financijskih obveza koje nisu po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak transakcijske troškove koji se izravno povezuju sa stjecanjem ili izdavanjem financijske imovine ili financijske obveze.

Nakon početnog priznavanja, Grupa vrednuje financijske instrumente po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i financijsku imovinu raspoloživu za prodaju po njihovoj tekućoj fer vrijednosti, bez umanjenja za troškove prodaje.

Za financijske instrumente kojima se trguje na aktivnim tržištima, utvrđivanje fer vrijednosti financijske imovine i financijskih obveza temelji se na kotiranim tržišnim cijenama. U ovo spadaju vlasničke vrijednosnice i dužnički instrumenti koji kotiraju na burzi.

Za sve druge financijske instrumente, fer vrijednost utvrđuje se korištenjem tehnika procjene vrijednosti. U tim tehnikama, fer vrijednosti se procjenjuju na temelju vidljivih financijskih podataka temeljem kojih se vrijednost utvrđuje primjenom metode diskontiranih novčanih tokova i/ili metodom usporedivih poduzeća i transakcija.

Kada se fer vrijednost vlasničkih instrumenata koji ne kotiraju ne može pouzdano utvrditi, instrumenti se iskazuju po trošku.

Zajmovi i potraživanja i ulaganja koja se drže do dospeljeća vrednuju se po amortiziranom trošku umanjenom za umanjenja vrijednosti. Financijske obveze koje se ne raspoređuju u skupinu po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak vrednuju se po amortiziranom trošku. Premije i diskonti, uključujući početne transakcijske troškove, uključuju se u knjigovodstveni iznos pripadajućeg instrumenta te amortiziraju koristeći efektivnu kamatnu stopu tog instrumenta.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.11 Financijski instrumenti (nastavak)

Dobici i gubici

Dobici i gubici proizašli iz promjene fer vrijednosti financijske imovine ili financijskih obveza po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak priznaju se kroz dobit ili gubitak.

Dobici i gubici proizašli iz promjene fer vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Gubici od umanjenja vrijednosti, tečajne razlike, prihod od kamata, koji uključuju amortizaciju premije ili diskonta metodom efektivne kamatne stope, za monetarnu imovinu raspoloživu za prodaju, priznaju se u dobiti ili gubitku. Tečajne razlike od revalorizacije nemonetarne financijske imovine denominirane u ili vezane uz strane valute klasificirane kao raspoložive za prodaju priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, zajedno sa svim drugim promjenama u njihovoj fer vrijednosti, a prihod od dividende priznaje se u dobiti ili gubitku. U trenutku prodaje ili drugačijeg prestanka priznavanja financijske imovine raspoložive za prodaju, svi kumulativni dobiti ili gubici prenose se iz ostale sveobuhvatne dobiti u dobit ili gubitak.

Dobici i gubici od financijskih instrumenata koji se vrednuju po amortiziranom trošku mogu također nastati prilikom prestanka priznavanja ili umanjenja vrijednosti financijskog instrumenta i priznaju se kroz dobit ili gubitak.

Osim dobitaka i gubitaka nastalih zbog promjene fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju koji se priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, kako je gore opisano, svi ostali dobiti i gubici priznaju u sveobuhvatnoj dobiti u stavci Ostali dobiti/(gubici) – neto dok se kamate priznaju u sveobuhvatnoj dobiti u stavkama „Financijski prihodi” i „Financijski rashodi”.

Principi mjerenja fer vrijednosti

Fer vrijednost financijske imovine i obveza po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i financijske imovine raspoložive za prodaju je njihova kotirana prodajna tržišna cijena na datum izvještavanja, bez umanjenja za troškove prodaje. Ukoliko tržište za financijsku imovinu nije aktivno (i za vrijednosnice koje ne kotiraju) ili ako se, zbog drugih razloga, fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi temeljem tržišne cijene, Grupa utvrđuje fer vrijednost na temelju opažajuće cijene (cijene sličnih ili istih pozicija), a kada niti ovo nije dostupno primjenjuje različite tehnike procjene koje koriste sve relevantne informacije i inpute koji mogu pomoći u procjeni fer vrijednosti. Ovo uključuju korištenje cijena ostvarenih u nedavnim transakcijama između informiranih i spremnih strana, pozivanje na druge u suštini slične instrumente, analizu diskontiranih novčanih tokova i cjenovne opcijske modele, pri tome maksimalno koristeći podatke s tržišta i što je manje moguće oslanjajući se na specifičnosti subjekta.

Kod primjene metode diskontiranog gotovinskog toka, procijenjeni budući gotovinski tokovi se temelje na najboljoj procjeni posloводства, a diskontna stopa je tržišna stopa važeća na datum izvještavanja za financijske instrumente sa sličnim uvjetima. Kod upotrebe cjenovnog modela, koriste se tržišno povezane veličine važeće na datum izvještavanja.

/iii/ Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Grupa provjerava na svaki datum izvještavanja postoje li objektivni dokazi za umanjenje vrijednosti financijske imovine koja nije klasificirana kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak. Umanjenje vrijednosti financijske imovine provodi se ukoliko postoji objektivni dokaz da je nastupio događaj koji uzrokuje umanjenje vrijednosti nakon početnog priznavanja imovine te navedeni događaj koji uzrokuje umanjenje vrijednosti ima utjecaj na buduće novčane tokove od imovine, koji se može pouzdano procijeniti.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.11 Financijski instrumenti (nastavak)

Grupa uzima u obzir dokaz o umanjenju vrijednosti za pojedinačnu imovinu te na skupnoj razini. Sva pojedinačno značajna financijska imovina provjerava se zbog umanjenja vrijednosti na pojedinačnoj osnovi. Sva pojedinačno značajna financijska imovina za koju nije prepoznato umanjenje vrijednosti uključuje se u osnovicu za provjeru umanjenja vrijednosti na skupnoj osnovi zbog umanjenja koje je nastalo, ali nije još prepoznato. Imovina koja nije pojedinačno značajna, provjerava se na skupnoj osnovi za umanjenje vrijednosti, grupirajući financijsku imovinu (koja se vodi po amortiziranom trošku) na osnovi sličnih obilježja rizika.

Objektivni dokaz umanjenja vrijednosti financijske imovine (uključujući vlasničke vrijednosnice) uključuje nepodmirenje obveza ili kašnjenje dužnika, restrukturiranje kredita ili predujma od strane Grupe prema uvjetima koje Grupa inače ne bi razmatrala, indikacije da će dužnik ili izdavatelj ući u stečajni postupak, nestanak aktivnog tržišta za vrijednosnicu, ili ostale dostupne podatke vezane uz skupinu imovine, kao što su nepovoljne promjene u platnom položaju dužnika ili izdavatelja unutar te skupine, ili ekonomski uvjeti koji su povezani s nepodmirenjima obveza unutar te skupine.

U svrhu skupne procjene umanjenja vrijednosti, Grupa se oslanja na povijesno iskustvo u pogledu stope gubitka, vremenskog razdoblja prepoznavanja gubitka, usklađeno za procjene uprave o tome jesu li trenutni ekonomski i kreditni uvjeti takvi da mogu utjecati da stvarni gubici budu veći, odnosno manji, nego što su prethodno bili. Stope gubitka te očekivano razdoblje prepoznavanja redovito se preispituju.

Gubitak od umanjenja vrijednosti imovine koja se vodi po amortiziranom trošku utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti financijske imovine i sadašnje vrijednosti očekivanih gotovinskih tokova diskontiranih originalnom efektivnom stopom te imovine. Gubici se priznaju u dobiti ili gubitku te odražavaju u rezervaciji za umanjenje vrijednosti. Kamata na imovinu s umanjenom vrijednošću priznaje se kao amortizacija diskonta te kod naplate.

U slučaju vlasničkih ulaganja klasificiranih kao raspoloživa za prodaju, značajno ili produljeno smanjenje fer vrijednosti ulaganja ispod troška stjecanja uzima se u obzir kod utvrđivanja je li vrijednost imovine umanjena. Ukoliko postoji takav dokaz za financijsku imovinu raspoloživu za prodaju, kumulativni gubitak, utvrđen kao razlika između troška stjecanja i tekuće fer vrijednosti, umanjen za gubitak od umanjenja vrijednosti po toj financijskoj imovini prethodno priznat u dobiti ili gubitku, prenosi se iz ostale sveobuhvatne dobiti i priznaje u dobiti ili gubitku. Gubici od umanjenja vrijednosti priznati u dobiti ili gubitku po vlasničkim vrijednosnicama ne mogu se naknadno ukidati kroz dobit ili gubitak, nego se sva povećanja vrijednosti do konačne prodaje priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Ukoliko naknadni događaj rezultira smanjenjem iznosa gubitka od umanjenja vrijednosti za financijsku imovinu koja se vodi po amortiziranom trošku te za dužničke vrijednosnice raspoložive za prodaju, prethodno priznati gubitak od umanjenja vrijednosti se otpušta te priznaje u dobiti ili gubitku. Promjene u iznosu ispravka vrijednosti za umanjenje vrijednosti koje se odnose na vremensku vrijednost novca priznaju se kao sastavni dio prihoda od kamata.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.11 Financijski instrumenti (nastavak)

/iv/ Specifični instrumenti

Dužničke vrijednosnice

Dužničke vrijednosnice klasificiraju se kao ulaganja koja se drže do dospijeca ili financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, ovisno o svrsi za koju je dužnička vrijednosnica stečena.

Zajmovi i potraživanja od banaka

Depoziti kod banaka klasificirani su kao zajmovi i potraživanja i vrednuju se po amortiziranom trošku umanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti te su iskazani zasebno kao depoziti prema ročnosti u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju.

Vlasničke vrijednosnice

Vlasničke vrijednosnice klasificiraju se kao imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak ili kao financijska imovina raspoloživa za prodaju i vrednuju po fer vrijednosti, osim ako nije moguće pouzdano odrediti fer vrijednost (kao što je prethodno opisano) kad se vrednuju po trošku stjecanja.

Zajmovi i potraživanja od osiguranika i ostalih strana

Zajmovi i potraživanja od osiguranika i ostalih strana iskazuju se po amortiziranom trošku umanjenom za umanjenje vrijednosti kako bi se prikazali procijenjeni nadoknativi iznosi. Dodatno pojašnjeno u bilješci 2.14.

Ulaganja u fondove

Ulaganja u otvorene investicijske fondove klasificiraju se kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak ili kao financijska imovina raspoloživa za prodaju i vrednuju po tekućoj fer vrijednosti.

Ulaganja za račun i rizik vlasnika polica životnog osiguranja

Ulaganja za račun i rizik vlasnika polica životnog osiguranja obuhvaćaju ulaganja osiguranika u unit-linked proizvode te se klasificiraju kao financijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak..

Potraživanja iz poslova osiguranja i ostala potraživanja

Potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja i ostala potraživanja početno se priznaju po fer vrijednosti, a naknadno po amortiziranom trošku umanjenom za umanjenja vrijednosti.

Ugrađeni derivativi unutar ugovora o osiguranju i ugovora o ulaganju

Ponekad, derivativi mogu biti dio hibridnog (kombiniranog) financijskog instrumenta ili osigurateljnog ugovora koji uključuje i derivativ i osnovni ugovor, a koji rezultira time da neki od gotovinskih tokova hibridnog instrumenta variraju analogno derivativu samom za sebe. Takvi derivativi se ponekad nazivaju ugrađeni derivativi.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.11 Financijski instrumenti (nastavak)

Ugrađeni derivativi se izdvajaju od osnovnog ugovora i vrednuju po fer vrijednosti, a promjene u fer vrijednosti ugrađenih derivativa uključuju se u dobit ili gubitak, ukoliko udovolje sljedećim uvjetima:

- ekonomske karakteristike i rizici ugrađenih derivativa nisu usko povezani s ekonomskim karakteristikama i rizicima osnovnog ugovora,
- zaseban instrument s karakteristikama jednakim ugrađenom derivativu bi zadovoljio definiciju derivativa,
- hibridni instrument se ne vrednuje po fer vrijednosti, a promjene u njegovoj fer vrijednosti ne priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Ugrađeni derivativi koji zadovoljavaju definiciju osiguravateljnog ugovora ne moraju se odvajati od osnovnog ugovora. Nadalje, Grupa je iskoristilo izuzeća koja predviđa MSFI 4 „Ugovori o osiguranju“:

- ne odvaja i ne vrednuje po fer vrijednosti opciju osiguranika da otkupi ugovor o osiguranju za fiksni iznos (ili iznos koji se zasniva na fiksnom iznosu i kamatnoj stopi), čak i ako se ta cijena razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti osigurateljne obveze osnovnog ugovora,
- ne odvaja i ne vrednuje po fer vrijednosti opciju osiguranika da otkupi ugovor s obilježjima diskrecione participacije.

Netiranje financijskih instrumenata

Financijska imovina i obveze se netiraju, te se u izvještaju o financijskom položaju iskazuju u neto iznosu, u slučaju kada postoji zakonski provedivo pravo na prijeboj priznatih iznosa i postoji namjera namire na neto principu ili se stjecanje imovine i podmirenje obveza odvija istovremeno.

2.12 Imovina u najmu

Najmovi u kojima Grupa ne snosi bitan udio rizika i koristi vlasništva klasificiraju se kao operativni najmovi. Plaćanja po osnovi operativnih najмова iskazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti prema pravocrtnoj metodi u razdoblju trajanja najma. Grupa nema financijskih najмова.

2.13 Zalihe

Zalihe sirovina, proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda te rezervnih dijelova iskazuju se po trošku nabave ili neto ostvarivoj vrijednosti, ovisno o tome koja je niža. Trošak proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda obuhvaća sirovine, trošak izravnog rada, ostale izravne troškove i pripadajući dio općih troškova proizvodnje. Neto ostvariva vrijednost predstavlja procjenu prodajne cijene u redovnom tijeku poslovanja umanjenu za varijabilne troškove prodaje.

Trgovačka roba iskazuje se po prodajnoj cijeni umanjenoj za poreze i marže.

Sitni inventar i alati u potpunosti se otpisuju prilikom stavljanja u uporabu.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.14 Potraživanja od kupaca i potraživanja po zajmovima

Potraživanja od kupaca i potraživanja po zajmovima početno se priznaju po fer vrijednosti, a naknadno se mjere po amortiziranom trošku uporabom metode efektivne kamatne stope, umanjena za ispravak vrijednosti. Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca provodi se kada postoje objektivni dokazi da Grupa neće moći naplatiti sva svoja potraživanja u skladu s dogovorenim uvjetima. Značajne financijske poteškoće dužnika, vjerojatnost dužnikovog stečaja te neizvršenje ili propusti u plaćanjima, smatraju se pokazateljima umanjena vrijednosti potraživanja od kupaca. Iznos ispravka vrijednosti utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti i nadoknadivog iznosa potraživanja, a predstavlja sadašnju vrijednost očekivanih novčanih priljeva diskontiranih korištenjem efektivne kamatne stope. Iznosi ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca kao i naplaćena ranije ispravljena potraživanja iskazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti – neto u okviru ostalih poslovnih rashoda.

2.15 Potraživanja iz poslova osiguranja

- /i/ Potraživanja iz poslova osiguranja obuhvaćaju potraživanja od osiguranika po osnovi premije neživotnih osiguranja. Potraživanja po osnovi premije neživotnih osiguranja sastoje se od potraživanja za policiranu, a nefakturiranu premiju i potraživanja za fakturiranu, a nenaplaćenu premiju.
Priznavanje premije osiguranja opisano je bilješci 2.24 – "Zaračunate bruto premije".
- /ii/ Potraživanja za fakturiranu, a nenaplaćenu premiju iskazuju se po nominalnoj vrijednosti, a za sumnjiva i nenaplativa potraživanja utvrđuje se ispravak vrijednosti. Umanjenje vrijednosti priznaje se za sva nenaplaćena potraživanja od čijeg roka dospijeća do datuma bilance je proteklo 180 dana. Umanjenje vrijednosti može se umanjiti za ona potraživanja po osnovi kojih je utvrđena obveza isplate štete dužniku (pričuva štete).
- /iii/ Potraživanja po osnovi prava na regres priznaju se za sve regresne predmete iz mirnog postupka koji proizlaze iz potraživanja od drugog osiguravajućeg društva i regrese za koje je sklopljena nagodba o plaćanju s drugom ugovornom stranom. Umanjenje vrijednosti regresnog potraživanja utvrđuje se za sva potraživanja kod kojih je od datuma dospijeća prošlo 180 dana. Utvrđeno umanjenje vrijednosti može se umanjiti za ona regresna potraživanja po kojima je izvjesna naplata. Priznavanje prihoda od regresa odgođeno je zbog neizvjesnosti naplate. Prihodi od regresa odgođeni su u pogledu onih regresa koji nisu podmireni u novcu uz iznimku regresa od drugih osiguravajućih društava koji se odmah priznaju u dobiti i gubitku.
- /iv/ Ostala potraživanja odnose se na potraživanja za kamate na kredite i depozite, potraživanja za predujmove, potraživanja za primljene instrumente plaćanja i sl.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.16 Dugotrajna imovina koja se drži radi prodaje

Dugotrajna imovina klasificira se u bilanci kao 'Dugotrajna imovina koja se drži radi prodaje' ako će se njezina knjigovodstvena vrijednost prvenstveno nadoknaditi prodajom u razdoblju od 12 mjeseci nakon datuma bilance, a ne stalnim korištenjem. Imovina se reklasificira kada se ispune sljedeći uvjeti: (a) imovina je raspoloživa za prodaju u svom trenutnom stanju; (b) Uprava Grupe je odobrila i pokrenula aktivni program za pronalaženje kupca; (c) imovinom se aktivno trguje kako bi se ostvarila prodaja po razumnoj cijeni; (d) prodaja se očekuje u roku od godine dana i (e) ne očekuju se značajne promjene prodajnog plana ili povlačenje plana. Dugotrajna imovina koja se u bilanci tekućeg razdoblja iskazuje kao namijenjena prodaji, ne reklasificira se u bilanci u usporednom razdoblju.

Nekretnine, postrojenja i oprema koja se drži radi prodaje mjere se po knjigovodstvenoj vrijednosti ili fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje, ovisno o tome što je niže. Nekretnine, postrojenja i oprema koja se drži radi prodaje ne amortiziraju se.

2.17 Depoziti

Depoziti kod banaka ugovaraju se s fiksnim rokovima dospijea. Depoziti s originalnim rokom dospijea dužim od 3 mjeseca iskazani su po amortiziranom trošku, klasificirani u okviru 'kredita i potraživanja' i iskazani zasebno u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju kao 'depoziti'.

2.18 Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju gotovinu, depozite kod banaka po viđenju i ostale kratkotrajne visoko likvidne instrumente s rokovima naplate do tri mjeseca ili kraće.

2.19 Dionički kapital

Dionički kapital sastoji se od redovnih dionica. Primici koji se iskazuju u glavnici pri izdavanju novih dionica ili opcija, iskazuju se umanjenoj za pripadajuće troškove transakcije i porez na dobit.

Plaćena naknada za kupljene vlastite dionice, uključujući sve izravno pripadajuće troškove transakcije (umanjene za porez na dobit), umanjuje dioničku glavnici koja se može pripisati dioničarima Društva sve do povlačenja dionica ili njihovog ponovnog izdavanja. Kada se takve dionice kasnije ponovno izdaju, svaka primljena naknada, umanjena za sve izravno pripadajuće troškove transakcije kao i učinke poreza na dobit, uključena je u glavnici koja se može pripisati dioničarima Društva.

2.20 Posudbe

Posudbe se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za troškove transakcije. U budućim razdobljima, posudbe se iskazuju po amortiziranom trošku; sve razlike između primitaka (umanjenoj za troškove transakcije) i otkupne vrijednosti priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti tijekom razdoblja trajanja posudbe, koristeći metodu efektivne kamatne stope.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.20 Posudbe (nastavak)

Troškovi posudbi koji se mogu direktno dovesti u vezu sa stjecajem imovine ili imovinom u izgradnji kapitaliziraju se tijekom vremenskog razdoblja koje je potrebno da se sredstvo dovrši i pripremi za namjeravanu uporabu. Ostali troškovi posudbi terete izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti.

Posudbe se klasificiraju kao kratkoročne obveze, osim ako Grupa ima bezuvjetno pravo odgoditi podmirenje obveze najmanje 12 mjeseci nakon datuma bilance.

2.21 Tekući i odgođeni porez na dobit

Porezni trošak za godinu sastoji se od tekućeg i odgođenog poreza na dobit. Porez se priznaje u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, osim ako se odnosi na stavke priznate u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti ili direktno u kapitalu. U tom slučaju, porez se priznaje u izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti ili u kapitalu.

Iznos poreza na dobit za tekuću godinu obračunava se na temelju poreznog zakona koji je na snazi u Republici Hrvatskoj na dan bilance za pojedina društva u grupi. Uprava povremeno procjenjuje pojedine stavke u poreznim prijavama s obzirom na situacije u kojima su primjenjive porezne odredbe podložne tumačenju te razmatra formiranje rezerviranja, gdje je to prikladno, na temelju očekivanog iznosa koji treba platiti Poreznoj upravi.

Iznos odgođenog poreza obračunava se metodom bilančne obveze, na privremene razlike između porezne osnovice imovine i obveza i njihove knjigovodstvene vrijednosti u financijskim izvještajima. Međutim, odgođeni porez se ne priznaje ako proizlazi iz početnog priznavanja imovine ili obveza u transakciji koja nije poslovno spajanje i koje u vrijeme transakcije ne utječe na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit (porezni gubitak). Odgođena porezna imovina i obveze mjere se poreznim stopama za koje se očekuje da će se primjenjivati u razdoblju kada će imovina biti nadoknađena ili obveza podmirena, na temelju poreznih stopa koje su, i poreznih zakona koji su, na snazi ili se djelomično primjenjuju na datum bilance.

Iznos odgođenog poreza na dobit obračunava se na privremene razlike nastale temeljem ulaganja u podružnice, osim kada je vrijeme ukidanja privremenih razlika kontrolirano od strane Grupe, te postoji vjerojatnost da se privremena razlika neće ukinuti u doglednoj budućnosti.

Odgođena porezna imovina priznaje se do visine buduće oporezive dobiti za koju je vjerojatno da će biti raspoloživa za iskorištenje privremenih razlika.

2.22 Primanja zaposlenih

(a) Obveze za mirovine i ostale obveze nakon umirovljenja

U toku redovnog poslovanja prilikom isplata plaća, Grupa u ime svojih zaposlenika koji su članovi obveznih mirovinskih fondova obavlja redovita plaćanja doprinosa sukladno zakonu. Obvezni mirovinski doprinosi fondovima iskazuju se kao dio troška plaća kada se obračunaju. Grupa nema dodatni mirovinski plan te stoga nema nikakvih drugih obveza u svezi s mirovinama zaposlenika.

Grupa ima obveze prema zaposlenima prilikom prestanka zaposlenja u nekim društvima u Grupi (prilikom odlaska u mirovinu, otkaza ili dobrovoljnog odlaska). Grupa priznaje obvezu za ova dugoročna primanja radnika ravnomjerno u razdoblju u kojem je primanje ostvareno, na temelju stvarnog broja godina radnog staža. Obveza za dugoročna primanja radnika mjeri se korištenjem pretpostavki o broju radnika kojima navedena primanja treba isplatiti, procijenjenom trošku navedenih primanja te diskontnoj stopi.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.22 Primanja zaposlenih (nastavak)

(b) Otpremnine

Obveze za otpremnine priznaju se kad Grupa prekine radni odnos zaposlenika prije normalnog datuma umirovljenja ili odlukom zaposlenika da dragovoljno prihvati prekid radnog odnosa u zamjenu za naknadu. Grupa priznaje obveze za otpremnine kada je dokazivo preuzelo obvezu da prekine radni odnos sa sadašnjim zaposlenicima, na osnovu detaljnog formalnog plana bez mogućnosti da od njega odustane ili osigurava otpremnine kao rezultat ponude da potakne dragovoljno raskidanje radnog odnosa. Otpremnine koje dopijevaju u razdoblju duljem od 12 mjeseci nakon datuma bilance, diskontiraju se na sadašnju vrijednost.

(c) Kratkoročna primanja zaposlenih

Grupa priznaje rezerviranje za bonuse kada postoji ugovorna obveza ili praksa iz prošlosti na temelju koje je nastala izvedena obveza. Nadalje, Grupa priznaje obvezu za akumulirane naknade za odsutnost s posla na temelju neiskorištenih dana godišnjeg odmora na dan bilance.

2.23 Rezerviranja

Rezerviranja za troškove restrukturiranja, sudske sporove i ostala rezerviranja priznaju se ako Grupa ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obvezu kao posljedicu prošlog događaja, ako je vjerojatno da će biti potreban odljev resursa radi podmirivanja obveze te ako se iznos obveze može pouzdano procijeniti.

Rezerviranja se mjere po sadašnjoj vrijednosti troškova za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obveze, korištenjem diskontne stope prije poreza, koja odražava tekuće tržišne procjene vremenske vrijednosti novca kao i rizike koji su specifični za navedenu obvezu.

2.24 Priznavanje prihoda

Prihodi se sastoje od fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja za prodane proizvode, robu ili usluge tijekom redovnog poslovanja Grupe. Prihodi su iskazani u iznosima koji su umanjeni za porez na dodanu vrijednost, trošarine, procijenjene povrate, rabate i diskonte i nakon eliminacije prodaje unutar Grupe.

Grupa priznaje prihode kada se iznos prihoda može pouzdano mjeriti, kada će Grupa imati buduće ekonomske koristi i kada su zadovoljeni specifični kriteriji za sve djelatnosti Grupe koje su opisane u nastavku.

/i/ Prihodi od prodaje robe i usluga

(a) Prihodi od veleprodaje robe i materijala

Prihodi od prodaje robe i materijala u veleprodaji priznaju se kada Grupa obavi isporuke kupcu, kada kupac ima slobodu određivanja prodajne cijene i kada ne postoji nijedna nepodmirena obveza koja bi mogla utjecati na prihvaćanje proizvoda od strane kupca. Isporuka je izvršena kad se proizvodi otpreme na određenu lokaciju, rizici gubitka prenesu na kupca i kad je utvrđeno jedno od navedenog: kupac prihvaća proizvode u skladu s ugovorom ili Grupa ima objektivne dokaze o tome da su svi kriteriji prihvaćanja zadovoljeni.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.24 Priznavanje prihoda (nastavak)

Prihodi od prodaje iskazuju se na temelju cijene iz ugovora o prodaji, umanjeni za procijenjene količinske popuste i povrate. Procjene popusta i povrata utvrđuju se na temelju stečenog iskustva. Prodaja ne sadržava elemente financiranja, jer je rok naplate potraživanja u rasponu od 15 do 60 dana, što je u skladu s tržišnom praksom.

(b) Prihodi od usluga

Prihod od izvršenih usluga određuje se temeljem sklopljenog ugovora s fiksnom cijenom uz ugovorene rokove do najduže 1 godine.

Prihodi od ugovora s fiksnom cijenom za usluge priznaju se u razdoblju u kojem su usluge obavljene prema pravocrtnoj metodi tijekom razdoblja trajanja ugovora.

(c) Prihodi od maloprodaje robe

Prihodi od maloprodaje robe priznaju u trenutku prodaje robe kupcu. Prihodi od maloprodaje uglavnom se ostvaruju u gotovini ili putem kreditnih kartica. Iskazani prihodi uključuju naknade za kreditne kartice koje se iskazuju u okviru ostalih troškova poslovanja.

/ii/ Prihodi i troškovi iz osiguranja

Zaračunate bruto premije

(a) Zaračunate premije čine osnovne poslovne prihode, a sadrže zaračunate premije neživotnog i životnog osiguranja.

(b) Zaračunate bruto premije neživotnih osiguranja uključuju sve iznose premija koje su ugovorene (policirane) u tekućem obračunskom razdoblju, neovisno da li se ti iznosi u cijelosti ili djelomično odnose na kasnije obračunsko razdoblje.

Zaračunate bruto premije neživotnog osiguranja uključuju sve bruto premije policirane u obračunskom razdoblju kojima je početak osigurateljne godine u obračunskom razdoblju, bez obzira odnose li se u potpunosti ili djelomično na sljedeća računovodstvena razdoblja. Premije su objavljene bruto, tj. uključuju provizije posrednicima i isključuju poreze i doprinose na premije. Policirane premije uključuju korekciju premije policirane u prethodnim računovodstvenim razdobljima i procjene premija policiranih na kraju razdoblja. Policirane premije odnosno bruto zaračunate premije kao i prijenosne premije uključuju korekcije za otpis nedospjelih iznosa potraživanja od vlasnika polica zbog prekida osiguranja. Neto gubici od umanjenja potraživanja po premiji osiguranika iskazuju se u sklopu ostalih poslovnih rashoda.

Zarađeni dio primljenih premija, priznaje se kao prihod. Premije se zarađuju od datuma nastanka rizika tijekom razdoblja osiguranja, na temelju obrasca preuzetih rizika.

(c) Zaračunate bruto premije životnih osiguranja uključuju sve iznose premija koji su naplaćeni do kraja obračunskog razdoblja.

U skladu s izuzetkom kojeg dozvoljava MSFI 4, premije životnih osiguranja računovodstveno se evidentiraju po gotovinskom načelu. Premije dopunskih osiguranja evidentiraju se također po gotovinskom načelu.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.24 Priznavanje prihoda (nastavak)

Nastale štete

Nastale štete obuhvaćaju sve likvidirane iznose šteta u obračunskom razdoblju, bez obzira u kojem su obračunskom razdoblju štete nastale, umanjeni za udio reosiguranja u štetama, naplaćena regresna potraživanja, prodane i nadoknađene iznose, te uvećani za pričuve šteta na kraju obračunskog razdoblja, a umanjeni za pričuve šteta na početku obračunskog razdoblja.

Bruto iznosi likvidiranih šteta, osim čistih likvidiranih šteta, uključuju troškove vezane za likvidaciju šteta (procjene, odvjetničke usluge i slično), otkupe i troškove po regresnim zahtjevima.

/iii/ Ostali prihodi

(a) *Prihodi od kamata*

Prihodi od kamata priznaju se na vremenski proporcionalnoj osnovi koristeći metodu efektivne kamatne stope. Kada je vrijednost potraživanja umanjena, Grupa umanjuje knjigovodstvenu vrijednost potraživanja na njegovu nadoknadivu vrijednost, što predstavlja procijenjenu vrijednost očekivanih novčanih priljeva diskontiranih po originalnoj efektivnoj kamatnoj stopi instrumenta. Ravnomjerno ukidanje diskonta u budućim razdobljima, priznaje se kao prihod od kamata. Prihodi od kamata od zajmova čija je naplata upitna, priznaju se koristeći metodu originalne efektivne kamatne stope.

(b) *Prihodi od dividendi*

Prihodi od dividendi priznaju se kada je ustanovljeno pravo na dividendu.

(c) *Prihodi od državnih subvencija*

Prihodi od državnih subvencija priznaju se po njihovoj fer vrijednosti kada se sa sigurnošću može utvrditi da će subvencije biti primljene i da je Grupa ispunila sve uvjete koji su zahtijevani od strane države.

2.25 Raspodjela dividendi

Raspodjela dividendi dioničarima Društva priznaje se kao obveza u financijskim izvještajima u razdoblju u kojem su odobrene od strane Glavne skupštine Društva.

2.26 Porez na dodanu vrijednost

Porezna uprava zahtijeva podmirenje PDV-a na neto osnovi. PDV koji proizlazi iz transakcija prodaje i kupnje priznaje se i iskazuje u bilanci na neto osnovi. U slučaju umanjenja potraživanja za ispravak vrijednosti, gubitak od umanjenja iskazuje se u bruto iznosu potraživanja, uključujući PDV.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.27 Obveze prema dobavljačima

Obveze prema dobavljačima su nastale za nabavljena dobra ili usluge u redovnom poslovanju. Ove obveze su klasificirane kao tekuće ako plaćanje dopijeva u roku od jedne godine ili kraće, a ako ne, klasificirane su kao dugotrajne.

Obveze prema dobavljačima se početno priznaju po fer vrijednosti, a u budućim razdobljima se iskazuju po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope.

2.28 Obveze i povezana imovina s osnove testa adekvatnosti obveza

MSFI 4 propisuje obavezno provođenje testa adekvatnosti obveza iz ugovora o osiguranju. Grupa na svaki datum izvještavanja procjenjuje jesu li njegove iskazane obveze za osiguranje adekvatne, koristeći sadašnje procjene budućih novčanih tokova po svim svojim ugovorima o osiguranju. Ako navedena procjena pokaže da je knjigovodstvena vrijednost obveza iz osiguranja nedovoljna u odnosu na procijenjene buduće novčane tokove, manjak se priznaje na teret dobiti ili gubitka. Procjene budućih novčanih tokova temelje se na realnim aktuarskim pretpostavkama uzimajući u obzir tekuće iskustvo o nastanku šteta

2.29 Tehničke pričuve

Tehničke pričuve iskazane u financijskim izvještajima odnose se na prijenosne premije, matematičku pričuvu osiguranja života, pričuvu za štete, pričuvu za kolebanje šteta i ostale osigurateljno tehničke pričuve, a formiraju se sukladno Pravilniku o minimalnim standardima, načinu obračuna i mjerilima za izračun tehničkih pričuva osiguranja prema računovodstvenim propisima kao i internim aktima Grupe. Sve tehničke pričuve imaju pozitivno mišljenje imenovanog ovlaštenog aktuara Grupe.

/i/ Prijenosne premije

Grupa obračunava prijenosne premije za one vrste osiguranja kod kojih osigurateljno pokriće traje i nakon kraja izvještajnog razdoblja budući da se osigurateljna godina i izvještajno razdoblje ne poklapaju. Osnovica za obračun bruto prijenosne premije neživotnih osiguranja je obračunata (policirana) premija, dok je osnovica za obračun bruto prijenosne premije dopunskih osiguranja uz osiguranje života naplaćena premija.

Prijenosne premije obračunavaju se po metodi pro rata temporis, osim za vrste osiguranja kredita gdje se uzima u obzir smanjenje osigurateljnog pokrića tijekom trajanja ugovora. Reosigurateljni dio bruto prijenosne premije utvrđuje se ovisno o ugovoru o reosiguranju i metodi primijenjenoj za obračun pripadajuće bruto prijenosne premije.

/ii/ Matematička pričuva osiguranja života

Matematička pričuva osiguranja života obračunata je pojedinačno po svakom ugovoru o osiguranju neto prospektivnom metodom sukladno zakonskim propisima i pravilnicima HANFA-e.

/iii/ Pričuve za štete

Pričuve za štete sadrže pričuve za prijavljene štete, pričuve za nastale neprijavljene štete i pričuve za troškove obrade šteta.

Pričuve za prijavljene štete utvrđuju se pojedinačnom procjenom. Kod određivanja pričuva za troškove obrade šteta i za nastale neprijavljene štete primijenjene su aktuarske metode.

Udio reosiguranja u pričuva utvrđen je u skladu s reosigurateljnim ugovorima.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.29 Tehničke pričuve (nastavak)

/iv/ Pričuva za rizike koji nisu istekli

Pričuva za rizike koji nisu istekli oblikuje se tamo gdje očekivana vrijednost šteta i troškova, koji se odnose na neistekla razdoblja polica na snazi na datum izvještavanja, nadilazi pričuvu prijenosnih premija vezanu za te police. Pričuva za rizike koji nisu istekli računa se zasebno za pojedine vrste odnosno homogene grupe rizika.

/v/ Pričuva za bonuse i popuste

Pričuva za bonuse i popuste oblikuje se prema odredbama ugovora o osiguranju i u skladu s Pravilnikom o minimalnim standardima, načinu obračuna i mjerilima za izračun tehničkih pričuva osiguranja prema računovodstvenim propisima.

2.30 Tehničke pričuve životnih osiguranja kada ugovaratelj snosi rizik ulaganja

Kako Grupa zaključuje police životnih osiguranja kod kojih ugovaratelj snosi rizik ulaganja oblikovana je i odgovarajuća posebna pričuva po svakom ugovoru o osiguranju.

2.31 Reosiguranje

Grupa cedira premije reosiguranju u sklopu redovnog poslovanja sa svrhom ograničavanja svog neto potencijalnog gubitka kroz diverzifikaciju rizika. Ugovori o reosiguranju ne lišavaju Grupi njene izravne obveze prema imateljima polica.

Cedirane premije i nadoknadi iznosi prezentiraju se kroz dobit ili gubitak na bruto principu. Samo ugovori iz kojih proizlazi značajan prijenos rizika osiguranja računovodstveno se evidentiraju kao ugovori o reosiguranju. Iznosi naplativi po takvim ugovorima priznaju se u istoj godini kao i povezana šteta. Ugovori koji ne prenose značajan rizik osiguranja (tj. financijsko reosiguranje), računovodstveno se evidentiraju kao depoziti. Tijekom 2015. i 2016. godine Grupa nije imala takvih ugovora.

Imovina s osnove reosiguranja uključuje iznose koji se potražuju od društava za reosiguranje za cedirane obveze iz osiguranja. Potraživanja od reosiguravatelja su procijenjena na način konzistentan s pričuvama za neisplaćene štete ili štete plaćene po osnovi reosiguranih polica. Imovina s osnove reosiguranja sadrži stvarne ili procijenjene iznose potraživanja od reosiguratelja u vezi s tehničkim pričuvama. Imovina iz poslova reosiguranja vezana uz tehničke pričuve formira se na temelju uvjeta ugovora o reosiguranju i vrednuje na istoj osnovi kao i povezane reosigurane obveze.

Potraživanja od reosiguranja procjenjuju se za umanjenje vrijednosti na svaki datum izvještavanja.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.32 Klasifikacija ugovora

Ugovori u kojima Grupa preuzima značajni rizik osiguranja od druge strane (vlasnika police) prihvaćajući nadoknaditi štetu vlasniku police ili drugom korisniku osiguranja ako nastupi određeni neizvjesni budući događaj (osigurani događaj) koji negativno utječe na imatelja police ili drugog korisnika osiguranja klasificiraju se kao ugovori o osiguranju. Rizik osiguranja razlikuje se od financijskog rizika.

Financijski rizik je rizik moguće buduće promjene jedne ili više određenih kamatnih stopa, cijena vrijednosnica, cijena dobara, tečaja, indeksa cijena ili stopa, kreditnog rejtinga ili kreditnih indeksa ili drugih varijabli, uz uvjet da u slučaju nefinancijske varijable ta varijabla nije specifična za jednu ugovornu stranu. Ugovori o osiguranju također mogu donekle prenositi financijski rizik.

Ugovori u kojima prijenos rizika osiguranja s vlasnika police na Grupi nije značajan, klasificiraju se kao ugovori o ulaganju.

Ugovori o osiguranju i ugovori o ulaganju mogu sadržavati obilježja diskrecionog sudjelovanja u dobiti. Ugovor s obilježjem diskrecionog sudjelovanja u dobiti su ugovorna prava imatelja police na primanje dodatka u odnosu na minimalna zagarantirana plaćanja, pri čemu će dodatna plaćanja činiti značajan dio ukupnih ugovornih plaćanja i čiji su iznos ili trenutak nastanka uz diskreciju izdavatelja i koja se ugovorno temelje na:

- uspješnosti određene skupine ugovora ili određenog tipa ugovora,
- realiziranim i/ili nerealiziranim prinosisima na ulaganja u određene skupine imovine izdavatelja ili
- dobiti ili gubitku Društva koje je izdalo ugovore.

Diskrecijski element tih ugovora računovodstveno se evidentira unutar matematičke pričuve. Rezerviranja za diskrecijske bonuse unutar matematičke pričuve čine iznosi proizašli iz sudjelujućih polica, čija alokacija imateljima polica nije specificirana na datum izvještavanja. Nakon odluke o alokaciji, vrše se transferi iz rezerviranja za diskrecijske bonuse na pojedinačne police.

Na datum izvještavanja iznos rezerviranja za diskrecijsku alokaciju dobiti za Grupi iznosio je 35.382 tisuća kuna (2015.: 44.476).

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.33 Upravljanje rizikom osiguranja

Rizik osiguranja odnosi se na rizik koji može nastati ako stvarne isplate šteta i naknada premašuju neto-knjigovodstveni iznos obveza iz osiguranja zbog slučajnosti, pogrešaka i/ili promjena okolnosti. Rizik osiguranja uključuje rizik nastupa štetnog događaja, rizik određivanja visine premije (tarifiranje), rizik oblikovanja pričuva te rizike reosiguranja.

Premijski rizik je prisutan u trenutku izdavanja police prije nego što se dogodi osigurani slučaj. Postoji rizik da će troškovi i štete koje će nastati biti veći od primljenih premija. Rizik pričuva predstavlja rizik da je apsolutna razina tehničkih pričuva krivo procijenjena ili da će stvarne štete varirati oko statističke srednje vrijednosti. Rizik pribave neživotnih osiguranja također uključuje rizik katastrofe, koji proizlazi iz izvanrednih događaja koji nisu u dovoljnoj mjeri pokriveni premijskim rizikom ili rizikom pričuve. Rizik pribave osiguranja života uključuje biometrijski rizik (koji uključuje smrtnost, dugovječnost, rizik poboljšavanja i invalidnosti) i rizik odustajanja. Rizik odustajanja predstavlja veću ili manju stopu odustajanja od polica, prekida, promjena u kapitalizaciji (prestanak plaćanja premije) i otkupa.

Grupa upravlja rizikom osiguranja kroz limite pribave, procedure odobravanja transakcija koje uključuju nove proizvode ili koje prelaze zadane limite, tarifiranje, dizajn proizvoda i upravljanje reosiguranjem. Strategija pribave teži različitosti koja će osigurati uravnotežen portfelj i bazira se na velikom portfelju sličnih rizika tijekom više godina što smanjuje varijabilnost rezultata. Svi ugovori osiguranja neživota su u pravilu godišnji i ugovaratelji imaju pravo odbiti produljenje ugovora ili promijeniti uvjete ugovora prilikom obnove.

Grupa prenosi dio rizika u reosiguranje kako bi kontroliralo izloženost gubicima i zaštitilo kapitalnu osnovu. Grupa kupuje kombinaciju proporcionalnih i neproporcionalnih ugovora o reosiguranju kako bi smanjilo neto izloženost za pojedini rizik ovisno o vrsti osiguranja.

Rizik osiguranja prate aktuari kroz svoje poslove, a Sektor za upravljanje rizicima u dogovoru s njima preuzima pokazatelje kako bi taj rizik obuhvatili u sklopu upravljanja rizicima na razini cijele Grupe.

Izvjешće o adekvatnosti pričuva, premije osiguranja kao i samopridržaja, daje imenovani ovlaštena aktuar.

Koncentracija rizika osiguranja

Ključni aspekt rizika osiguranja kojem je Grupa izložena je stupanj koncentracije rizika osiguranja koji određuje stupanj do kojega određeni događaj ili serija događaja mogu utjecati na obveze Grupe. Takva koncentracija može proizaći iz pojedinog ugovora o osiguranju ili iz većeg broja povezanih ugovora kod kojih može nastati slična obveza. Važan aspekt koncentracije rizika osiguranja je da koncentracija također može proizaći iz akumulacije rizika kroz različite vrste osiguranja.

Koncentracija rizika može proizaći iz rijetkih događaja s velikim posljedicama kao što su prirodne katastrofe, u situacijama kada je Grupa izložena neočekivanim promjenama u trendovima, na primjer, neočekivane promjene u ljudskoj smrtnosti ili u ponašanju vlasnika polica osiguranja; ili kada značajni sudski ili regulatorni rizici mogu prouzrokovati velike pojedinačne gubitke, ili imati utjecaj na veliki broj ugovora. Rizici koje pribavlja Grupa su locirani u Republici Hrvatskoj.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2016.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Koncentracija osigurateljnog rizika prije i poslije reosiguranja u odnosu na vrstu prihvaćenog osigurateljnog rizika prikazana je u tablici, s obzirom na knjigovodstvenu vrijednost nastalih šteta i odšteta (bruto i neto od reosiguranja) koje nastaju temeljem ugovora o osiguranju:

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. prosinca 2016.			31. prosinca 2015. (prepravljeno)		
	Bruto nastale štete	Udio reosiguranja u nastalim štetama	Neto nastale štete	Bruto nastale štete	Udio reosiguranja u nastalim štetama	Neto nastale štete
Osiguranje od nezgode	34.199	(310)	34.509	38.276	2.114	36.162
Zdravstveno osiguranje	6.774	1.148	5.626	9.483	(649)	10.132
Osiguranje cestovnih vozila	205.640	840	204.800	203.039	191	202.848
Osiguranje tračnih vozila	1.332	-	1.332	481	-	481
Osiguranje zračnih letjelica	2.290	1.691	599	10.575	8.948	1.627
Osiguranje plovila	37.857	8.872	28.985	58.297	13.576	44.721
Osiguranje robe u prijevozu	26.112	16.680	9.432	13.417	(113)	13.530
Osiguranje od požara i elementarnih šteta	78.641	46.586	32.055	46.318	21.842	24.476
Ostala osiguranja imovine	238.161	30.699	207.462	200.624	7.501	193.123
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	228.580	(14.287)	242.867	283.149	(3.146)	286.295
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu zračnih letjelica	(1.651)	(422)	(1.229)	2.073	446	1.627
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu plovila	3.144	(449)	3.593	9.418	1.556	7.862
Ostala osiguranja od odgovornosti	69.631	17.449	52.182	94.135	27.293	66.842
Osiguranje kredita	(9.374)	(9.750)	376	24.159	464	23.695
Osiguranje jamstava	(652)	-	(652)	1.298	-	1.298
Osiguranje raznih financijskih gubitaka	6.235	1.145	5.090	6.857	(308)	7.165
Putno osiguranje	3.101	-	3.101	3.440	-	3.440
Ukupno neživotno osiguranje	930.020	99.892	830.128	1.005.039	79.715	925.324
Životno osiguranje	371.308	7	371.301	447.777	(49)	447.826
Rentno osiguranje	11.321	-	11.321	9.797	-	9.797
Dopunska osiguranja uz životno osiguranje	751	-	751	3.333	-	3.333
Životna ili rentna osiguranja kod kojih osiguranik na sebe preuzima investicijski rizik	102.399	-	102.399	31.866	-	31.866
Ukupno životno osiguranje	485.779	7	485.772	492.773	(49)	492.822
Ukupno	1.415.799	99.899	1.315.900	1.497.812	79.666	1.418.146

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2016.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Uprava vjeruje da neživotna osiguranja nemaju značajnu izloženost prema bilo kojoj skupini osiguranika po društvenim, profesionalnim, generacijskim ili sličnim kriterijima. Najveća vjerojatnost značajnih gubitaka proizlazi iz katastrofalnih događaja, kao što su poplave, tuča, oluje ili oštećenja uslijed potresa. Tehnike i pretpostavke koje Grupa koristi za izračun ovih rizika uključuju:

- Mjerenje zemljopisnih akumulacija,
- Procjenu najvećeg mogućeg gubitka,
- Reosiguranje viška štete.

Neživotna osiguranja

Osnovni pokazatelj rizika osiguranja je kvota šteta. U sljedećim tablicama su prikazane kvote šteta, kvote troškova i kombinirane kvote te kvote šteta neto od reosiguranja.

Usporedba kvota šteta i troškova za 2016. i 2015. godinu:

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Neživotna osiguranja		
Kvota šteta	50,63%	55,69%
Kvota troškova	45,43%	44,75%
Kombinirana kvota	96,06%	100,44%
Kvota šteta neto	52,04%	60,44%

Životna osiguranja

Kod životnih osiguranja su izraženi kamatni rizik i biometrijski rizici. Kamatni rizik se obrađuje kroz tržišne rizike, a biometrijski rizici se prate na temelju aktuarskih analiza.

Analiza matematičke pričuve po garantiranoj kamatnoj stopi je kako slijedi

Kamata uračunata u cjeniku je u intervalu	Matematička pričuva * na 31. prosinca 2016.	Udio	Matematička pričuva * na 31. prosinca 2015.	Udio
	<i>(u tisućama kuna)</i>	%	<i>(u tisućama kuna)</i>	%
[1, 3]	943.621	35,81%	711.988	28,40%
[3, 4]	1.183.252	44,91%	1.211.378	48,31%
[4, 5]	505.503	19,18%	581.221	23,18%
[5, 6]	2.591	0,10%	2.753	0,11%
	2.634.967	100,00%	2.507.340	100,00%

* Matematička pričuva je matematička pričuva ugovorenih svota i matematička pričuva dodatnih svota.

U gornjoj tablici je prikazana matematička pričuva po garantiranim kamatnim stopama. Prinos od ulaganja za životna osiguranja prikazan je u sljedećoj tablici i dovoljan je za pokriće potrebne kamate za portfelj životnih osiguranja.

Prinos na matematičku pričuvu

<i>(u tisućama kuna)</i>	2016.	2015.
Prosječno stanje matematičke pričuve	2.570.256	2.393.188
Prinos od ulaganja na matematičku pričuvu	103.833	111.382
Stopa godišnjeg prinosa na matematičku pričuvu	4,04%	4,65%

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Osjetljivost sadašnje vrijednosti buduće dobiti na promjene značajnih varijabli

Dobit ili gubitak i obveze iz osiguranja su većinom osjetljivi na promjene u smrtnosti, stopi troška i diskontnoj stopi koja se koristi u testu adekvatnosti obveza.

Grupa procjenjuje utjecaj promjena u ključnim varijablama koje imaju značajan utjecaj na sadašnju vrijednost buduće dobiti ("PVFP") na kraju godine. Za svako razdoblje, projekcija je izračunata dobit (vektor profit), a "PVFP" se izračunava kao sadašnja vrijednost dobiti uz rizik diskontne stope.

Tablica u nastavku prikazuje analizu osjetljivosti za životno osiguranje.

Rizik životnog osiguranja – analiza osjetljivosti <i>(u tisućama kuna)</i>	2016.	2015.
	Promjena obveze	Promjena obveze
Kamatna stopa -0,5%	91.526	83.941
Smrtnost +10%	3.566	3.506
Troškovi +10%	27.565	26.126

Grupa koristi izračun sadašnje vrijednosti budućih profita (engl. present value of future profits ili PVFP) za potrebe upravljanja s osjetljivosti rizika osiguranja. Osnovni scenarij odnosi se na obračun obveza s pretpostavkama koje se koriste za izračun najbolje procjene (engl. best estimate). Osnovni scenarij predstavlja izračun uz primjenu pretpostavki opisanih u bilješci 2.34 tijekom testa adekvatnosti obveza. Za svaku policu se izračunava prihod od premije i ulaganja, a troškovi se izračunavaju temeljem troškova uprave i izdataka za štete.

Promjene u varijablama predstavljaju razumno moguće promjene koje bi, da su se dogodile, dovele do značajnih promjena u obvezama iz osiguranja na datum izvještavanja. Razumno moguće promjene ne predstavljaju niti očekivane promjene u varijablama niti najgore scenarije. Analizirana je promjena u svakoj varijabli, pri čemu ostale pretpostavke ostaju nepromijenjene, a promjene u vrijednosti povezane imovine se zanemaruju.

Osjetljivost na promjene smrtnosti izračunata je smanjenjem smrtnosti za mirovinske proizvode za 10% i povećanjem smrtnosti za ostale proizvode za 10%, dok je osjetljivost na promjene troškova izračunata povećanjem troškova održavanja portfelja za 10%.

Najznačajniji učinak na dobit ili gubitak te na visinu tehničkih pričuva, kako pokazuju rezultati PVFP-a, ima promjena kamatnih stopa.

Neživotno osiguranje

U neživotnim osiguranjima, varijable koje imaju najveći utjecaj na obveze osiguranja odnose se na sudske sporove iz osiguranja automobilske odgovornosti. Obveze koje se odnose na sudske štete osjetljive su na pravne, sudske, političke, ekonomske i društvene trendove. Uprava smatra da nije izvedivo kvantificirati osjetljivost neživotnih osiguranja na promjene u ovim varijablama.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.34 Osnovne pretpostavke koje imaju najveći utjecaj na priznatu imovinu, obveze, prihode i rashode iz poslovanja osiguranja

/i/ Neživotno osiguranje

Na datum bilance formira se pričuva za procijenjeni konačni trošak podmirenja svih nastalih šteta koje proizlaze iz događaja nastalih do toga datuma, bilo da su prijavljene ili ne, skupa s odgovarajućim troškovima obrade šteta, umanjeno za već isplaćene iznose. Obveza za prijavljene, a nelikvidirane štete je procijenjena posebno za svaku pojedinačnu štetu uzevši u obzir okolnosti, dostupne informacije od procjenitelja i povijesne dokaze o iznosima sličnih šteta. Pojedinačne štete se redovno pregledavaju i rezerva se redovno ažurira kada se pojave nove informacije. Procjena pričuve za nastale, a neprijavljene štete (IBNR) je općenito podložna većem stupnju neizvjesnosti nego pričuva za prijavljene štete. IBNR pričuvu procjenjuju aktuari Društva.

Zavisno od karakteristika pojedine vrste osiguranja, portfelja Grupe i oblika i kvalitete raspoloživih podataka, pričuva za nastale a neprijavljene štete utvrđuje se najprikladnijim modelom koji se temelji na determinističkim ili stohastičkim metodama koje za osnovicu imaju trokut šteta. Kako bi budući razvoj šteta bio najbolje opisan odabrani model može sadržavati jednu ili kombinaciju nekoliko metoda.

Oblikovanje IBNR pričuve se radi po vrstama posla odnosno homogenim grupama rizika.

Za štete „dugog repa“, nivo pričuva u velikoj mjeri ovisi o procjeni razvoja šteta od posljednje godine razvoja za koju postoje povijesni podaci do konačnog razvoja. Preostali faktori razvoja šteta se procjenjuju razborito koristeći matematičke metode krivulja, koje projiciraju opažene faktore ili se baziraju na aktuarskoj procjeni.

Stvarna metoda koja se koristi ovisi o godini nastanka štete i opaženom povijesnom razvoju šteta. U mjeri u kojoj ove metode koriste povijesni razvoj šteta, pretpostavlja se da će se povijesni uzorak razvoja šteta ponoviti i u budućnosti. Postoje razlozi zašto ovo možda nije ispunjeno pa je potrebno modificirati metode. Mogući razlozi su:

- ekonomski, politički i društveni trendovi (koji uzrokuju različit nivo inflacije u odnosu na očekivani);
- promjene u kombinaciji vrsta ugovora o osiguranju koji se pribavljaju;
- nasumične varijacije, uključujući utjecaj velikih gubitaka.

IBNR pričuve su inicijalno procijenjene u bruto iznosu i radi se poseban izračun kako bi se procijenio udio reosiguranja.

Diskontiranje

Osim rentnih šteta, pričuve neživotna se ne diskontiraju. Pričuve za štete osiguranja od odgovornosti koje se plaćaju u vidu rente utvrđene su kao sadašnja vrijednost budućih obveza na osnovi diskontne stope od 2 % godišnje te Tablica smrtnosti Republike Hrvatske iz 2000.-2002.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

/ii/ Životno osiguranje

Matematička pričuva se računa neto prospektivnom metodom koristeći razumne aktuarske pretpostavke, a u skladu sa smjernicama izdanim od strane HANFA-e. Garantirana tehnička kamatna stopa po policama osiguranja iznosi od 1 % do 6 % ovisno o prvotnom (povijesnom) cjeniku.

Ugovaratelji osiguranja za slučaj smrti i doživljenja imaju pravo na udio u dobiti Društva ostvarenoj upravljanjem fondovima životnog osiguranja. Udjeli u dobiti izračunavaju se jedanput godišnje najranije po proteku prve odnosno druge godine trajanja osiguranja ovisno o cjeniku. Visinu udjela u dobiti određuje Uprava.

Za izračun matematičke pričuve Grupa koristi hrvatske tablice smrtnosti 2010.-2012. Za potrebe izračuna matematičke pričuve za ugovore o osiguranju zaključene prije 2010. godine koristi se kamatna stopa 3,25% odnosno 3% (maksimalna stopa propisana od HANFA-e je 3,3%) za ugovore o osiguranju zaključene u 2010. godini 3% i 2,75% (maksimalna stopa propisana od HANFA-e je 3%), za ugovore o osiguranju zaključene nakon 2010. godine do zaključno 30. lipnja 2016. 2,75%, 2,25%, 1,7%, 1,5% i 1% (maksimalna stopa propisana od HANFA-e je 2,75%) te za ugovore sklopljene nakon 1. srpnja 2016. 1,7%, 1,5% i 1% (maksimalna stopa propisana od HANFA-e je 1,75% za ugovore s valutnom klauzulom te 2% za ugovore u kunama).

Osjetljivost dobiti ili gubitka i kapitala na promjene značajnih varijabli

Dobit ili gubitak i osigurateljne obveze su uglavnom osjetljivi na promjene u stopi ulaganja i stopi troškova koji su procijenjeni za potrebe izračuna adekvatnosti obveza.

Odredbe i uvjeti ugovora o osiguranju koji imaju značajni utjecaj na iznos, vrijeme i neizvjesnost budućih novčanih tokova

Grupa nudi različite vrste neživotnih osiguranja, uglavnom osiguranje vozila, imovine, odgovornosti, pomorsko osiguranje, transportno osiguranje i osiguranje nezgode. Glavni izvor neizvjesnosti koji utječe na iznos i vrijeme budućih novčanih tokova proizlazi iz neizvjesnosti nastanka budućih šteta kao i neizvjesnosti vezanih uz njihove iznose. Iznos plaćen po pojedinoj šteti je ograničen osiguranom svotom koja je utvrđena u polici osiguranja.

Ostali značajni izvori neizvjesnosti vezani za neživotna osiguranja proizlaze iz regulative koja daje pravo osiguranicima da prijave štetu prije stupanja na snagu zastare, koja nastupa 3 godine od saznanja osiguranika za štetu, ali ne kasnije od 5 godina od početka godine, nakon godine nastanka štete. Ova odredba je posebno značajna za trajnu invalidnost koja proizlazi iz osiguranja nezgode, zbog teškoća u procjeni razdoblja između nastanka štete i potvrde njenih trajnih efekata.

U portfelju neživotnih osiguranja ne postoje proizvodi kojima se garantira neograničeno pokriće te maksimalni iznos za koji osiguravatelj može biti obvezan po pojedinoj polici uslijed nastanka jednog štetnog događaja uvijek ograničen ugovorenim iznosom osiguranja. Izuzetak od ovog pravila je osiguranje automobilske odgovornosti za štete u zemljama članicama sustava zelene karte koje imaju nelimitirano pokriće. Obzirom na zakonske odredbe koje kod osiguranja automobilske odgovornosti propisuje primjenu svota osiguranja države u kojoj je šteta nastala ovaj rizik nije moguće u potpunosti izbjeći, ali ga je moguće transferirati putem odgovarajućih reosigurateljnih ugovora.

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.35 Prepravljjanje zbog promjene računovodstvene politike

Grupa je u 2016. godini napravila ispravak određenih stavki u financijskim izvještajima u odnosu na prethodna razdoblja. Uprava je utvrdila da će razgraničavanje troškova pribave za neživotna osiguranja poboljšati princip podudarnosti između prihoda od premije neživotnih osiguranja i sa njima povezanih troškova.

Prije promjene, svi troškovi pribave neživotnih osiguranja kao što su provizije agentima, su bili priznati u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti kada je obveza za plaćanje troškova nastala. Prema novoj računovodstvenoj politici, troškova pribave za neživotna osiguranja će biti razgraničeni linearno tijekom razdoblja na koje se ostvaruje zarađena premija police neživotnog osiguranja. Kao rezultat toga, priznavanje troškova pribave će biti usklađeno s principom priznavanjem prihoda premije neživotnih osiguranja.

S obzirom na činjenicu da ta promjena predstavlja promjenu računovodstvene politike, ispravak je proveden retrospektivno ispravkom financijskih izvještaja za prethodno usporediva razdoblja. Efekti ispravka su prikazani u nastavku.

Učinci u izvještaju o financijskom položaju na dan 1. siječnja 2015.:

<i>(u tisućama kuna)</i>	1. siječnja 2015.		1. siječnja 2015.
Stavka	Prije prepravljanja	Prepravljanje	Nakon prepravljanja
IMOVINA			
Nematerijalna imovina	1.040.409	61.553	1.101.962
<i>- Razgraničeni troškovi pribave</i>	-	<i>61.553</i>	<i>61.553</i>
Odgodena porezna imovina	286.706	(6.927)	279.779
OBVEZE			
Tehničke pričuve – kratkoročne obveze	2.348.187	2.189	2.350.376
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	1.155.501	20.774	1.176.275
KAPITAL I REZERVE			
Zadržana dobit	375.536	19.756	395.292
Nekontrolirajući interes	1.181.962	11.907	1.193.869

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.35 Prepravljane zbog promjene računovodstvene politike (nastavak)

Učinci u izvještaju o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2015.:

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. prosinca 2015. Prije prepravljanja	Prepravljanje	31. prosinca 2015. Nakon prepravljanja
IMOVINA			
Nematerijalna imovina	873.006	68.375	941.381
- Razgraničeni troškovi pribave	-	68.375	68.375
Odgodena porezna imovina	343.367	(7.976)	335.391
OBVEZE			
Tehničke pričuve – kratkoročne obveze	2.110.747	(3.473)	2.107.274
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	886.362	28.021	914.383
KAPITAL I REZERVE			
Zadržana dobit	959.406	22.525	981.931
Ostale pričuve	7.464.696	1.566	7.466.262
Nekontrolirajući interes	1.126.009	11.760	1.137.769

Učinci u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti za 2015. godinu:

<i>(u tisućama kuna)</i>	2015. Prije prepravljanja	Prepravljanje	2015. Nakon prepravljanja
Nastale štete u osiguranju neto od reosiguranja	(1.793.344)	5.236	(1.788.108)
Dobit prije oporezivanja	366.695	5.236	371.931
Porez na dobit	(79.084)	(1.048)	(80.132)
Dobit za godinu	287.611	4.188	291.799
Namijenjena:			
- Dioničarima Društva	1.347.941	2.769	1.350.710
- Nekontrolirajućem interesu	4.057	1.419	5.476
Gubitak po dionici namijenjen dioničarima Društva			
Osnovni i razrijeđeni dobit/(gubitak) po dionici	86,43	0,18	86,61

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Učinci u izvještaju o novčanom toku za 2015. godinu:

<i>(u tisućama kuna)</i>	2015.		2015.
	Prije prepravljanja	Prepravljanje	Nakon prepravljanja
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti:			
Dobit prije oporezivanja	366.695	5.236	371.931
Promjene u obrtnom kapitalu:			
- tehničke pričuve	225.693	(5.662)	220.031
- obveze prema dobavljačima i ostale obveze	221.215	7.247	228.462
- ostalo	2.877	(6.821)	(3.944)

2.36 Reklasifikacije

a) Biološka imovina

Grupa je u 2016. godini u izvještaju o financijskom položaju izdvojila biološku imovinu iz nekretnina, postrojenja i opreme kao zasebnu liniju dugotrajne imovine. U svrhu bolje usporedivosti iskazanih podataka odgovarajući iznosi biološke imovine u financijskim izvještajima prethodnih razdoblja reklasificirani su kako bi bili u skladu s prikazom u 2016. godini.

Učinak navedenih promjena na usporedne podatke na dan 1. siječnja 2015. godine je kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	1. siječnja 2015.		1. siječnja 2015.
Stavka	Prije reklasifikacije	Reklasifikacija	Nakon reklasifikacije
IZVJEŠTAJ O FINACIJSKOM POLOŽAJU			
Nekretnine, postrojenja i oprema	4.589.701	(16.785)	4.572.916
Biološka imovina	-	16.785	16.785

Učinak navedenih promjena na usporedne podatke na dan 31. prosinca 2015. godine je kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. prosinca 2015.		31. prosinca 2015.
Stavka	Prije reklasifikacije	Reklasifikacija	Nakon reklasifikacije
IZVJEŠTAJ O FINACIJSKOM POLOŽAJU			
Nekretnine, postrojenja i oprema	3.923.822	(22.043)	3.901.779
Biološka imovina	-	22.043	22.043

BILJEŠKA 2 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

2.36 Reklasifikacije (nastavak)

b) Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka

Grupa je reklasificirala određene stavke u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju u svrhu bolje usporedivosti iskazanih podataka.

Učinak navedenih promjena na usporedne podatke na dan 1. siječnja 2015. godine je kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>		1. siječnja 2015.		1. siječnja 2015.
Stavka	Opis reklasifikacije	Prije reklasifikacije	Reklasifikacija	Nakon reklasifikacije
IZVJEŠTAJ O FINACIJSKOM POLOŽAJU				
Dugotrajna imovina - Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	/i/	-	142.318	142.318
Kratkotrajna imovina - Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	/i/	511.684	(142.318)	369.366

Učinak navedenih promjena na usporedne podatke na dan 31. prosinca 2015. godine je kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>		31. prosinca 2015.		31. prosinca 2015.
Stavka	Opis reklasifikacije	Prije reklasifikacije	Reklasifikacija	Nakon reklasifikacije
IZVJEŠTAJ O FINACIJSKOM POLOŽAJU				
Dugotrajna imovina - Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	/i/	-	113.153	113.153
Kratkotrajna imovina - Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	/i/	280.498	(113.153)	167.345

/i/ Iz kratkoročnog dijela financijske imovine po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka reklasificiran je iznos za koji se očekuje realizacija nakon duže od jedne godine.

BILJEŠKA 3 – UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZIKOM

3.1 Čimbenici financijskog rizika

Poslovne aktivnosti Grupe izložene su različitim vrstama financijskih rizika koje uključuju: tržišni rizik (valutni rizik, rizik fer vrijednosti kamatne stope, kamatni rizik novčanog toka i cjenovni rizik), kreditni rizik i rizik likvidnosti. Uprava prepoznaje značaj postojanja efikasnog i efektivnog sustava upravljanja rizicima. Regulatorna tijela kontroliraju solventnost društava koja se bave osiguranjem kako bi se osiguralo pokriće obveza proizašlih iz mogućih ekonomskih promjena ili prirodnih katastrofa.

Grupa aktivno upravlja imovinom koristeći pristup koji stavlja u ravnotežu kvalitetu, diversifikaciju, usklađivanje imovine i obveza, likvidnost i prinos od ulaganja. Uprava pregledava i odobrava portfelje, utvrđuje limite i nadzire proces upravljanja aktivom i pasivom te se u djelatnosti osiguranja dužna pažnja poklanja i usklađenosti s pravilima koja su postavljena Zakonom o osiguranju.

U transakcijama financijskim instrumentima Grupa na sebe preuzima financijske rizike. Ovi rizici uključuju tržišni rizik, kreditni rizik i rizik likvidnosti. Svaki od ovih rizika je opisan dalje u tekstu, zajedno sa sažetkom načina na koji Grupa upravlja tim rizikom.

(a) Tržišni rizik

Tržišni rizik odnosi se na rizik koji rezultira direktno ili indirektno od fluktuacija i/ili volatilnosti tržišnih cijena imovine, a uključuje valutni rizik, kamatni rizik te cjenovni rizik ulaganja u vlasničke vrijednosne papire. Tržišni rizik je rizik fluktuacije fer vrijednosti budućih novčanih tokova po financijskim instrumentima zbog promjene tržišnih cijena. Grupa je izložena tržišnom riziku po osnovu ulaganja, odnosno izloženosti financijskim instrumentima: dionice i udjeli u trgovačkim društvima, udjeli u investicijskim fondovima te ulaganja u dužničke vrijednosne papire izložene kamatnom riziku. Grupa je također izložena valutnom riziku po osnovi otvorene valutne pozicije. Naime, Grupa je izložena tržišnom riziku i po slijedećim osnovama:

(i) Valutni rizik – rizik fluktuacije fer vrijednosti ili novčanih tokova po financijskim instrumentima zbog promjena u tečajevima stranih valuta.

Grupa je izložena valutnom riziku kroz transakcije u stranim valutama. To je rizik promjene tečaja stranih valuta zbog kojeg dolazi do promjene vrijednosti financijskih instrumenata. Grupa je izložena valutnom riziku s osnova ulaganja u dužničke vrijednosne papire, depozite, zajmove kao i s osnova premije, šteta i tehničkih pričuva po policama osiguranja s valutnom klauzulom. Grupa upravlja valutnim rizikom na način da procjenjuje i planira, te time smanjuje razliku između imovine i obveza denominiranih u stranoj valuti ili uz valutnu klauzulu.

U odnosu na iskazano stanje na dan 31. prosinca 2016. godine, ako bi tečaj EUR-o porastao/smanjio se za 1,00%, u odnosu na kunu (2015.: 1,00%), uz pretpostavku da su svi ostali pokazatelji ostali nepromijenjeni, dobit prije poreza za izvještajno razdoblje bila bi za 70.776 tisuća kuna (2015.: 83.471 tisuća kuna) veća/manja, uglavnom kao rezultat dobitaka/gubitaka od tečajnih razlika na preračunu iz EUR-a kod financijske imovine, deviznog računa i kredita.

U odnosu na iskazano stanje na dan 31. prosinca 2016. godine, ako bi tečaj USD porastao/smanjio se za 1%, u odnosu na kunu (2015. 1%), uz pretpostavku da su svi ostali pokazatelji ostali nepromijenjeni, dobit prije poreza za izvještajno razdoblje bila bi za 2.152 tisuća kuna (2015.: 2.268 tisuća kuna) veća/manja, uglavnom kao rezultat dobitaka/gubitaka od tečajnih razlika na preračunu iz USD kod primljenih kredita i potraživanja od kupaca.

BILJEŠKA 3 – UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

3.1 Čimbenici financijskog rizika (nastavak)

U odnosu na iskazano stanje na dan 31. prosinca 2016. godine, ako bi tečaj BAM porastao/smanjio se za 1%, u odnosu na kunu (2015. 1%), uz pretpostavku da su svi ostali pokazatelji ostali nepromijenjeni, dobit prije poreza za izvještajno razdoblje bila bi za 2.310 tisuća kuna (2015.: 1.862 tisuća kuna) veća/manja, uglavnom kao rezultat dobitaka/gubitaka od tečajnih razlika na preračunu iz BAM kod primljenih kredita i potraživanja od kupaca.

(ii) Cjenovni rizik

Ostali cjenovni rizici- rizik vlasničkih vrijednosnih papira je uzrokovan fluktuacijom fer vrijednosti ili novčanih tokova po financijskim instrumentima zbog promjena tržišnih cijena (koje ne proizlaze iz kamatnog ili valutnog rizika) bilo da je riječ o promjenama koje su prouzročili čimbenici svojstveni pojedinom financijskom instrumentu ili njegovom izdavatelju ili drugi čimbenici koji utječu na sve slične financijske instrumente kojima se trguje na tržištu.

Portfelj utrživih vlasničkih vrijednosnih papira, koji se u bilanci vodi po fer vrijednosti, čini Grupu podložnu ovom riziku. Portfelj Grupe sadrži vrijednosnice različitih izdavatelja, a rizik koncentracije bilo koje pojedinačne kompanije ili društva se prati i ograničen je usvojenim limitima i zakonskim zahtjevima u djelatnosti osiguranja.

Za procjenu tržišnog rizika, uspostavljen je sustav kvantitativnih mjera temeljenih na statističkim metodama koje odražavaju očekivane gubitke koji mogu nastati u normalnim okolnostima kao i neočekivane gubitke koji su procjena maksimalno prihvatljivog gubitka kojemu je Grupa izložena, a za pojedine vrste ulaganja Grupa je razvila, implementiralo te redovito prati kretanje iskazano kroz vrijednosti VaR-a.

Grupa procjenjuje, odnosno mjeri, te kontrolira izloženost tržišnom riziku kroz praćenje izloženosti ulaganja, uspostavom limita i ovlasti za ulaganja, te kroz niz statističkih i ostalih kvantitativnih mjera rizika.

U odnosu na iskazano stanje na dan 31. prosinca 2016. godine, ako bi vrijednost portfelja porasla/smanjila se za 5%, uz pretpostavku da su svi ostali pokazatelji ostali nepromijenjeni, ukupna sveobuhvatna dobit za izvještajno razdoblje bila bi za 122.541 tisuća kuna (2015.: 5% ili 94.650 tisuća kuna) veća/manja, uglavnom kao rezultat dobitaka/gubitaka od glavničkih instrumenata klasificiranih po fer vrijednosti u izvještaju o ukupnoj sveobuhvatnoj dobiti.

(iii) Kamatni rizik novčanog toka i rizik fer vrijednosti kamatne stope

Rizik fluktuacije fer vrijednosti novčanih tokova po financijskim instrumentima, rezultat je promjena tržišnih kamatnih stopa. Grupa ima značajnu imovinu koja ostvaruje prihod od kamata te su prihodi i novčani tok iz poslovnih aktivnosti u značajnoj mjeri ovisni o promjenama tržišnih kamatnih stopa. Imovina koja ima ugovorene promjenjive kamate izlaže Grupu riziku kamatne stope novčanog toka. Imovina s fiksnim stopama izlaže Grupu riziku fer vrijednosti kamatne stope. Grupa ne koristi derivativne instrumente za aktivnu zaštitu od izloženosti kamatnog rizika novčanog toka i rizika fer vrijednosti kamatne stope.

BILJEŠKA 3 – UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

3.1 Čimbenici financijskog rizika (nastavak)

Pretežni dio imovine koja donosi prihode od kamata ima fiksnu kamatnu stopu, dok je dio primljenih kredita po varijabilnim kamatnim stopama. Rizik fer vrijednosti kamatne stope na strani imovine djelomično se prebija s matematičkim pričuvama (sa zajamčenom fiksnom kamatnom stopom).

U odnosu na iskazano stanje na dan 31. prosinca 2016. godine da se efektivna kamatna stopa na depozite i primljene kredite povećala/smanjila za 1,00% na godišnjoj razini, dobit poslije poreza za izvještajno razdoblje bila bi za oko 34.489 tisuća kuna veća/manje (2015.: 1,00% ili 42.191 tisuću kuna).

(b) Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da će jedna ugovorna strana financijskog instrumenta drugoj strani prouzročiti gubitke zbog nemogućnosti ispunjavanja obveza.

Grupa se izlaže kreditnom riziku kroz sljedeću financijsku imovinu:

- dužničke vrijednosnice (obveznice i komercijalni zapisi)
- depoziti i dani zajmovi
- potraživanja od kupaca, potraživanja od reosiguranja po isplaćenim štetama, ostala potraživanja
- udio reosiguranja u pričuvama šteta
- novac u banci

Ovaj rizik se definira kao potencijalni pad tržišne vrijednosti kao rezultat nepovoljnih promjena u sposobnosti dužnika da vrati dug.

Grupa upravlja ovim rizikom tako što unaprijed provodi strogu analizu praćenja kreditnih rizika i izloženosti, redovitim pregledima od strane Uprave te redovitim sastancima s ciljem praćenja razvoja kreditnog rizika. Uprava je donijela politiku upravljanja kreditnim rizikom i kontinuirano prati izloženost kreditnom riziku, rade se ocjene kreditne sposobnosti i prikupljaju instrumenti osiguranja prije plaćanja po odobrenim zajmovima ili njihovoj prolongaciji.

Dodatne objave o kreditnom riziku prikazane su u bilješci 19a.

(c) Rizik likvidnosti

Projekcije novčanih tokova izrađuju se u podružnicama Grupe te ih prikuplja Odjel financija Grupe, koji prati projekcije likvidnosti kako bi se osigurala dostatna novčana sredstva za ispunjavanje poslovnih ciljeva na način da Grupa ne krši kreditne limite ili financijske uvjete ugovora u svezi s bilo kojim zajmovima. Grupa ima portfelj likvidne imovine kao dio strategije upravljanja rizikom likvidnosti. Višak novčanih sredstava iznad iznosa koji je potreban za upravljanje radnim kapitalom riznica Grupe ulaže u oročene depozite, depozite tržišta novca i utržive vrijednosnice, pri tome birajući instrumente s prikladnim rokovima dospjeća ili dostatnom likvidnošću kako bi se osigurala dovoljna likvidnost u skladu s gore navedenim projekcijama.

BILJEŠKA 3 – UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

3.1 Čimbenici financijskog rizika (nastavak)

Tablica u nastavku prikazuje analizu financijskih obveza Grupe na datum bilance prema ugovorenim dospijećima. Iznosi iskazani u tablici predstavljaju ugovorne nediskontirane novčane tokove. Obveze prema dobavljačima i ostale obveze ne uključuju poreze, obveze prema zaposlenima i predujmove.

	<u>Do 1 godine</u>	<u>1-2 godine</u>	<u>2-5 godina</u>	<u>Preko 5 godina</u>
31. prosinca 2016.				
Obveze				
Posudbe	484.079	12.734	38.203	60.155
Obveze za kamate	4.408	-	-	-
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	730.691	-	-	-
31. prosinca 2015.				
Obveze				
Posudbe	35.995	19.436	37.711	67.410
Obveze za kamate	2.794	-	-	-
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	763.374	-	-	-

(d) Upravljanje kapitalom

Grupa nadzire kapital u skladu sa zakonima i propisima Republike Hrvatske koji zahtijevaju minimalni uplaćeni kapital od 200 tisuća kuna za dionička društva. Vlasnici ne zahtijevaju nikakve posebne mjere u pogledu upravljanja kapitalom. Grupa nema obvezu pridržavanja kapitalnih zahtjeva nametnutih izvana. Nadalje, nema kapitalnih ciljeva koji se interno prate.

BILJEŠKA 3 – UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

3.2 Procjena fer vrijednosti

Fer vrijednost je cijena koja bi se mogla primiti za prodanu imovinu ili platiti za prijenos obveze u uobičajenoj transakciji između sudionika na tržištu na dan mjerenja vrijednosti. Fer vrijednost se temelji na kotiranim tržišnim cijenama ako su dostupne. Ako tržišne cijene nisu dostupne, fer vrijednost se procjenjuje primjenom modela diskontiranog novčanog toka ili drugih odgovarajućih tehnika za utvrđivanje cijena. Promjene u pretpostavkama na kojima se temelje procjene, uključujući diskontne stope i procijenjene buduće novčane tokova, značajno utječu na procjene. Iz tog razloga, procijenjene fer vrijednosti ne mogu se ostvariti prodajom financijskog instrumenta u ovome trenutku. Fer vrijednost ulaganja po amortiziranom trošku prikazana je u nastavku:

Metode procjene ili pretpostavke u određivanju fer vrijednosti

Prilikom izračuna fer vrijednosti Grupa uzima u obzir MSFI pravila hijerarhije fer vrijednosti koja odražavaju značajnost ulaznih podataka korištenih u procesu vrednovanja. Svaki instrument se individualno detaljno procjenjuje. Razine hijerarhije fer vrijednosti se određuju na temelju najniže razine i ulaznih podataka značajnih za određivanje fer vrijednosti instrumenta.

Tablica u nastavku analizira financijske instrumente po fer vrijednosti primjenom metode procjene vrijednosti. Različite razine definirane su na sljedeći način:

Kotirane cijene (nekorigirane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obveze (Razina 1).

Inputi koji ne predstavljaju kotirane cijene uključene u razinu 1, a radi se o vidljivim inputima za imovinu ili obvezu, bilo izravno (tj. kao cijene) ili neizravno (tj. izvedeni iz cijena) (Razina 2).

Inputi za imovinu ili obvezu koji se ne temelje na vidljivim tržišnim podacima (nevidljivi inputi) (Razina 3).

BILJEŠKA 3 – UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

3.2 Procjena fer vrijednosti (nastavak)

Sljedeća tablica prikazuje financijsku imovinu i obveze Grupe koje se mjere po fer vrijednosti na dan 31. prosinca 2016. i 2015. godine.

	Klasa 1	Klasa 2	Klasa 3	Ukupno stanje
31. prosinca 2016.				
Imovina				
- Vlasničke vrijednosnice	451.305	-	8.767	460.072
- Dužničke vrijednosnice	1.984.219	51.212	-	2.035.431
- Investicijski fondovi	24.625	-	3.858	28.483
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	2.460.149	51.212	12.625	2.523.986
- Vlasničke vrijednosnice	90.639	-	-	90.639
- Dužničke vrijednosnice	67.704	-	-	67.704
- Investicijski fondovi	381.194	-	-	381.194
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	539.537			539.537
Ukupno imovina	2.999.686	51.212	12.625	3.063.523
31. prosinca 2015.				
Imovina				
- Vlasničke vrijednosnice	336.003	72	7.880	343.955
- Dužničke vrijednosnice	1.712.563	-	-	1.712.563
- Investicijski fondovi	25.081	-	4.152	29.233
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	2.073.647	72	12.032	2.085.751
- Vlasničke vrijednosnice	77.680	-	-	77.680
- Dužničke vrijednosnice	67.396	45.263	-	112.659
- Investicijski fondovi	89.182	977	-	90.159
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	234.258	46.240	-	280.498
Ukupno imovina	2.307.905	46.312	12.032	2.366.249

Grupa je usvojila MSFI 13 prema kojemu je obvezno objaviti hijerarhiju fer vrijednosti financijske imovine koja se ne mjeri po fer vrijednosti kao i opis metoda vrednovanja i korištenih inputa.

Zajmovi i potraživanja (uključivo depozite kod banaka) su iskazani po amortiziranom trošku umanjenom za umanjenje vrijednosti. Iako su dobiveni uz fiksnu kamatnu stopu, zbog njihove karakterističnosti, Uprava vjeruje da se knjigovodstvena vrijednost ovih instrumenata ne razlikuje značajno od njihove fer vrijednosti pod pretpostavkom da će sva plaćanja po izloženostima čija vrijednost nije umanjena biti naplaćena kao što je ugovoreno i ne uzimajući u obzir nikakve buduće gubitke.

Financijske obveze su iskazane po amortiziranom trošku. Iako nose fiksnu kamatnu stopu, Uprava smatra da se, s obzirom na otplatu većine obveza u roku od nekoliko dana nakon datuma bilance, knjigovodstvena vrijednost ovih instrumenata ne razlikuje značajno od njihove fer vrijednosti.

BILJEŠKA 4 – KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE

Procjene se kontinuirano vrednuju i zasnivaju se na iskustvu i drugim čimbenicima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se smatra da su prihvatljiva pod postojećim okolnostima. Grupa izrađuje procjene i stvara pretpostavke vezane za budućnost. Proizašle računovodstvene procjene su, po definiciji, u rijetkim slučajevima izjednačene sa stvarnim rezultatima. U nastavku se navode procjene i pretpostavke koje bi mogle uzrokovati značajan rizik usklađivanja knjigovodstvenih iznosa imovine i obveza u sljedećoj financijskoj godini.

/i/ Gubici od umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja

Potreba za umanjenjem vrijednosti imovine koja se vodi po amortiziranom trošku procjenjuje se kako je opisano u bilješki 2.10 umanjenje vrijednosti financijske imovine. Rezerviranje za umanjenja vrijednosti određenog potraživanja temelji se na najboljoj procjeni uprave o sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova.

Pri procjeni tih novčanih tokova, uprava procjenjuje financijski položaj dužnika i procijenjenu fer vrijednost instrumenata osiguranja. Svaka imovina koja je pretrpjela umanjenje vrijednosti procjenjuje se zasebno i funkcija kreditnog rizika neovisno odobrava strategiju oporavka kao i procjenu ostvarivih novčanih tokova.

Bruto vrijednost zajmova i potraživanja i stopa priznatog gubitka od umanjenja vrijednosti krajem godine iznose:

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Bruto izloženost (000 HRK)	2.654.490	2.779.766
Stopa umanjenja (%)	38%	25%

Promjena stope umanjenja za 1 pp na bruto iznos gore navedenih zajmova i potraživanja dovelo bi do povećanja/ukidanja gubitka od umanjenja vrijednosti u iznosu od 26.545 tisuća kuna (31. prosinca 2015.: 27.798 tisuća kuna).

/ii/ Utvrđivanje fer vrijednosti financijske imovine

Grupa primjenjuje za određene dužničke i vlasničke vrijednosnice prosječne ponderirane cijene na zadnji dan trgovanja. Za financijske instrumente s kojima se rijetko trguje i koji imaju netransparentnu cijenu, fer vrijednost je manje objektivna i zahtijeva različit stupanj prosudbe ovisno o likvidnosti, koncentraciji, neizvjesnosti tržišnih faktora, cjenovnim pretpostavkama i ostalim rizicima koji utječu na pojedini instrument. Grupa je koristila analizu diskontiranih novčanih tokova za različite financijske instrumente kojima se ne trguje na aktivnim tržištima.

Knjigovodstvena vrijednost financijskih instrumenata Grupe bila bi oko 9.049 tisuća kuna niža ili 9.381 tisuću kuna viša kada bi se diskontna stopa korištena u analizi novčanog toka razlikovala 1 postotni bod od procjena Uprave.

/iii/ Neizvjesnost procjena vezana uz formiranje pričuva u segmentu osiguranja

Najznačajnije procjene vezane za financijske izvještaje Grupe u segmentu osiguranja odnose se na formiranje pričuva. Grupa primjenjuje propise HANFA-e prilikom formiranja pričuva. Grupa zapošljava ovlaštene aktuare. Uprava smatra da je postojeći nivo tehničkih pričuva dostatan.

BILJEŠKA 4 – KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE (nastavak)

Grupa formira pričuve za neistekle rizike koji proizlaze iz poslova osiguranja neživota gdje se očekuje da će štete i administrativni troškovi koji će vjerojatno nastati nakon kraja financijske godine za ugovore zaključene prije tog datuma, premašiti prijenosnu premiju iz tih ugovora.

Očekivani novčani tokovi vezani za štete i troškove se procjenjuju na temelju iskustva tijekom proteklog razdoblja ugovora o osiguranju i usklađuju za značajne pojedinačne gubitke za koje se ne očekuje da će se ponoviti. Test adekvatnosti obveza proveden je na svim vrstama osiguranja. Uprava vjeruje da je postojeći iznos pričuva dostatan.

Upravljanje rizikom osiguranja je detaljno opisano u bilješki 2.33, dok su pričuve za ugovore o osiguranju analizirane u bilješki 2.29. Analiza osjetljivosti tehničkih pričuva prikazana je u bilješki 2.33.

/iv/ Sudske tužbe i postupci

Rezerviranja za sudske tužbe i postupke iskazuju se na temelju procjene Uprave vezane za potencijalne gubitke nakon savjetovanja s odvjetnikom. Na temelju postojećih saznanja u razumnoj mjeri je moguće da će se ishodi sudskih postupaka razlikovati od procijenjenih potencijalnih gubitaka.

/v/ Korisni vijek trajanja nekretnina i opreme

Uprava pojedinih društava utvrđuje i pregledava korisni vijek uporabe i pripadajući trošak amortizacije za nekretnine, postrojenja i opremu. Ova procjena se temelji na procijenjenom preostalom korisnom vijeku uporabe imovine i mogla bi se značajno promijeniti kao rezultat tehničkih inovacija i aktivnosti konkurencije. Uprava će povećati trošak amortizacije procijenivši da je korisni vijek uporabe imovine niži nego prije procjene ili će otpisati zastarjelu i odbačenu imovinu.

U skladu s tehničkim odjelom Grupe, korisni vijek trajanja zgrada procijenjen je na 12-50 godina. Korisni vijek trajanja opreme i ostale imovine također je preispitan kako je prikazano u bilješki 2.5.

Korisni vijek trajanja će se povremeno preispitati kako bi se utvrdilo postoje li okolnosti za izmjenu procjene u odnosu na prethodno utvrđenu. Promjene u procjeni, ako ih bude, prikazat će se u budućim razdobljima kroz promijenjeni trošak amortizacije tijekom preostalog, promijenjenog korisnog vijeka trajanja.

/vi/ Umanjenje vrijednosti goodwilla

Grupa godišnje provjerava goodwill zbog umanjenja vrijednosti u skladu s računovodstvenom politikom navedenom u bilješki 2.10. Nadoknativi iznosi jedinica koje stvaraju novac utvrđuju se na osnovi izračuna vrijednosti u uporabi. Ovi izračuni zahtijevaju korištenje procjena (bilješka 18). Grupa je u 2016. iskazala umanjenje vrijednosti goodwilla u iznosu 45.357 tisuća kuna (2015.: -).

/vii/ Odgođena porezna imovina.

Grupa nije priznala odgođenu poreznu imovinu po osnovi prenesenih poreznih gubitaka u iznosu od 7.824 tisuća kuna (2015.: 32.409 tisuća kuna), budući da u ovom trenutku nije vjerojatno da će buduća oporeziva dobit biti raspoloživa za iskorištenje poreznih gubitaka od strane pojedinih društava u navedenim iznosima prije njihovog isteka.

/viii/ Ostala rezerviranja

Ostala rezerviranja iskazuju se na temelju procjene Uprave vezane za potencijalne gubitke. Na temelju postojećih saznanja u razumnoj mjeri je moguće da će se realizacija rizika razlikovati od procijenjenih potencijalnih gubitaka.

BILJEŠKA 5 – INFORMACIJE O POSLOVNIM SEGMENTIMA

Uprava je odredila poslovne segmente temeljem izvještaja koje pregledava Uprava Adris Grupe, a koji se koriste za donošenje strateških odluka.

Uprava je odredila svoje izvještajne segmente kao poslovne djelatnosti na temelju razlika u proizvodima i uslugama te je odredila da su izvještajni segmenti: Turizam koji obuhvaća turističke usluge kao što su smještaj u turističkim objektima, prodaja hrane i pića i Osiguranje. Turistička djelatnost obuhvaća i proizvodnju i prodaju uzgojene morske ribe. Ostali segmenti uključuju izgradnju i prodaju nekretnina i ostale aktivnosti vezane za upravljanje nekretninama.

Grupa je tijekom 2015. godine prodala segmente: Proizvodnja i prodaja duhanskih proizvoda koji obuhvaća proizvodnju duhanskih proizvoda i veleprodaju te Maloprodaju koja obuhvaća prodaju duhanskih i ostalih roba u maloprodaji (bilješka 34).

Uprava Adris grupe procjenjuje rezultate poslovanja operativnih segmenata temeljem dobiti prije poreza.

Informacije o segmentima za izvještajne segmente za razdoblje koje završava 31. prosinca 2016. godine su kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	Osiguranje	Turizam	Ostali segmenti	Ukupno
Poslovni prihod segmenta	2.795.826	1.341.794	30.493	4.168.113
Prihodi od prodaje između segmenata	(11.324)	(1.723)	(21.973)	(35.020)
Prihod od vanjskih kupaca	2.784.502	1.340.071	8.520	4.133.093
Dobit prije poreza	218.312	153.563	277.822	649.697
Amortizacija i vrijednosna usklađenja materijalne i nematerijalne imovine	242.332	179.955	6.535	428.822
Financijski prihodi	19.449	851	96.712	117.012
Financijski rashodi	(6.777)	(10.638)	(868)	(18.283)
Udjel u dobiti ili gubitku pridruženih društava	4.363	-	-	4.363
Imovina				
Ukupna imovina uključuje:	10.437.472	3.577.921	4.322.846	18.338.239
- ulaganja u pridružena društva	97.566	-	-	97.566
Obveze	7.488.838	1.068.589	261.129	8.818.556

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2016.

BILJEŠKA 5 – INFORMACIJE O POSLOVNIM SEGMENTIMA (nastavak)

Informacije o segmentima za izvještajne segmente za razdoblje koje završava 31. prosinca 2015. godine su kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	Osiguranje	Turizam	Ostali segmenti	Ukupno
Poslovni prihod segmenta	2.807.469	1.234.978	34.304	4.076.751
Prihodi od prodaje između segmenata	(3.143)	(1.764)	(17.669)	(22.576)
Prihod od vanjskih kupaca	2.804.326	1.233.214	16.635	4.054.175
Dobit prije poreza	34.847	141.001	196.083	371.931
Amortizacija i vrijednosna usklađenja materijalne i nematerijalne imovine	162.976	168.526	18.659	350.161
Financijski prihodi	21.895	507	75.411	97.813
Financijski rashodi	(1.859)	(7.781)	8	(9.632)
Udjel u dobiti ili gubitku pridruženih društava	-	-	3.266	3.266
Imovina	9.800.872	3.150.387	5.678.386	18.629.645
Ukupna imovina uključuje:				
- ulaganja u pridružena društva	93.653	-	-	93.653
Obveze	7.475.799	384.893	898.690	8.759.382

Usklađivanje između dobiti prije poreza i dobiti nakon poreza je kako slijedi:

	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Korigirana dobit prije poreza za izvještajne segmente	371.875	175.848
Dobit prije poreza ostalih segmenata	277.822	196.083
Ukupno segmenti	<u>649.697</u>	<u>371.931</u>
Porez na dobit	(148.572)	(80.132)
Dobit nakon poreza	<u>501.125</u>	<u>291.799</u>

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2016.

BILJEŠKA 5 – INFORMACIJE O POSLOVNIM SEGMENTIMA (nastavak)

Vrijednosti imovine o kojima se izvještava Uprava Adris grupe su identične onima po kojima se izvještava u financijskim izvještajima. Navedena imovina se alocira na temelju poslovanja segmenta i fizičke lokacije imovine

Ulaganje u dionice klasificirane kao namijenjene trgovanju koje Grupa posjeduje te depoziti u bankama nisu alocirane na segmente, jer njima upravlja riznica Grupe.

Usklađivanje između imovine segmenata i ukupne imovine je kako slijedi:

	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Imovina izvještajnih segmenata	14.015.393	12.951.259
Imovina ostalih segmenata	<u>4.322.846</u>	<u>5.678.386</u>
	18.338.239	18.629.645
Imovina prodanih podružnica		-
Nealocirano:		
Odgođeni porezi	237.151	335.391
Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	<u>539.537</u>	<u>280.498</u>
Ukupno imovina u bilanci	19.114.927	19.245.534

Obveze o kojima se izvještava Uprava Adris grupe su identične onima o kojima se izvještava u financijskim izvještajima. Ove obveze su alocirane na segmente temeljem poslovanja segmenta.

Usklađivanje između obveza segmenata i ukupnih obveza je kako slijedi:

	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Obveze izvještajnih segmenata	8.557.427	7.860.692
Obveze ostalih segmenata	<u>261.129</u>	<u>898.690</u>
	8.818.556	8.759.382
Obveze prodanih podružnica		-
Nealocirano:		
Odgođeni porezi	198.415	219.954
Tekući porezi	<u>46.901</u>	<u>591.331</u>
Ukupno obveze u bilanci	9.063.872	9.570.667

Grupa je utemeljena u Hrvatskoj. Pregled ostvarenih prihoda s vanjskim kupcima u Hrvatskoj i u ostalim zemljama naveden je u nastavku:

Prodaja

	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Hrvatska	2.979.561	2.941.109
Inozemstvo	<u>1.153.532</u>	<u>1.113.066</u>
	4.133.093	4.054.175

BILJEŠKA 5 – INFORMACIJE O POSLOVNIM SEGMENTIMA (nastavak)

Ukupno imovina

Nakon prodaje segmenata Proizvodnja i prodaja duhanskih proizvoda i Maloprodaju (bilješka 34) većina imovine Grupe se nalazi u Hrvatskoj.

Analiza prodaje po vrstama

	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Prihodi od prodaje proizvoda i robe	357.255	397.052
Prihodi od osiguranja	2.722.138	2.804.326
Prihodi od prodaje usluga	1.053.700	852.797
	<u>4.133.093</u>	<u>4.054.175</u>

BILJEŠKA 6 – OSTALI PRIHODI

	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Prihod od otpisa obveza	13.008	351.667
Prihod od kamata po obveznicama i komercijalnim zapisima	170.472	155.552
Prihod od kamata po danim kratkoročnim depozitima	49.863	60.813
Prihodi od naknada i provizija iz osiguranja	42.680	37.170
Prihodi od subvencija	10.631	12.261
Prihodi od naplaćenih zateznih kamata	35.172	6.390
Prihodi od garancijskog fonda	1.838	929
Prihodi od naknade šteta	888	708
Prihodi od regresa	10.786	398
Ostali prihodi	95.780	152.756
	<u>431.118</u>	<u>778.644</u>

BILJEŠKA 7 – TROŠKOVI MATERIJALA I USLUGA

	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Sirovine i materijal		
Sirovine i materijal	369.957	337.665
Energija	53.848	55.702
Nabavna vrijednost prodane robe	13.943	3.351
	<u>437.748</u>	<u>396.718</u>
Vanjske usluge		
Prijevoz, telefon, poštarina	40.989	37.244
Popravci i održavanje	76.992	68.927
Zakupnine/i/	58.944	72.963
Troškovi marketinga, oglašavanja i distribucije	73.784	74.700
Intelektualne usluge	79.850	51.534
Troškovi pribave	198.665	200.937
Osiguranje imovine	10.671	16.112
Ostalo	119.802	94.336
	<u>659.697</u>	<u>616.753</u>
	<u>1.097.445</u>	<u>1.013.471</u>

/i/ Grupa unajmljuje poslovne i skladišni prostor na osnovu raskidivih ugovora o operativnom najmu. Ugovori o najmu sklopljeni su na rok od jedne do 15 godina sa mogućnošću produljenja.

BILJEŠKA 8 – NASTALE ŠTETE U OSIGURANJU NETO OD REOSIGURANJA

	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
		<i>(prepravljeno)</i>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Nastale štete	1.727.566	1.869.736
Udio reosiguranja u nastalim štetama	(141.495)	(81.628)
	<u>1.586.071</u>	<u>1.788.108</u>

BILJEŠKA 9 – TROŠKOVI ZAPOSLENIH

	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Plaće i ostali troškovi zaposlenih	543.083	696.149
Porezi i doprinosi iz i na plaću	309.652	322.921
Rezerviranje za otpremnine – neto	10.985	28.679
	<u>863.720</u>	<u>1.047.749</u>

Na dan 31. prosinca 2016. godine broj zaposlenih u Grupi bio je 5.304 zaposlenih (2015.: 5.418 zaposlenih).

BILJEŠKA 10 – OSTALI POSLOVNI RASHODI

	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Doprinosi i porezi koji ne zavise od poslovnog rezultata	53.495	51.126
Licence	2.015	1.633
Putovanja i reprezentacija	19.641	22.937
Osiguranje	9.811	10.033
Bankovni troškovi	20.839	18.492
Neto ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca (bilješka 24)	(4.171)	56.976
Neto ispravak vrijednosti danih kredita (bilješka 24)	355.320	(31.190)
Neotpisana vrijednost rashodovanih i prodanih zgrada, opreme i projekata	63.433	40.057
Rezerviranja za sudske sporove - neto (bilješka 32)	3.097	19.297
Donacije	7.287	16.900
Administrativne pristojbe i naknade u osiguranju	27.960	28.742
Izdvajanje za sredstva garantnog fonda	11.261	21.475
Ostalo	139.919	103.750
	<u>709.907</u>	<u>360.228</u>

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2016.

BILJEŠKA 11 – OSTALI DOBICI - NETO

	2016.	2015.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Financijska imovina u računu dobiti i gubitka		
- dobiti/(gubici) od promjene fer vrijednosti	18.968	(22.732)
- prihodi od dividendi	18.287	7.843
Dobit od prodaje materijalne imovine	15.418	314
Gubitak od prodaje ovisnog društva (bilješka 34)	(10.107)	-
Promjene na ostalim rezerviranjima (bilješka 32)	667.424	-
Neto tečajne razlike	(73.611)	11.341
	636.379	(3.234)

BILJEŠKA 12 – FINACIJSKI PRIHODI – NETO

	2016.	2015.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Financijski prihodi		
Prihodi od kamata po danim kreditima	59.950	82.035
Prihodi od kamata po danim kratkoročnim depozitima /i/	57.144	14.952
Neto tečajne razlike po financijskim aktivnostima	(82)	826
	117.012	97.813
Financijski rashodi		
Trošak kamata po posudbama	(18.283)	(9.632)
	(18.283)	(9.632)
	98.729	88.181

/i/ U poslovnom segmentu osiguranje kamate po danim kratkoročnim depozitima u iznosu od 49.863 tisuće kuna (2015.: 60.813 tisuće kuna) su dio poslovnih djelatnosti segmenta te su iskazane u sklopu ostalih prihoda (bilješka 6), dok u ostalim segmentima kratkoročni plasmani putem depozita nisu dio osnovne djelatnosti te su kamate po kratkoročnim danim depozitima ostalih segmenata iskazane kao dio financijskih prihoda.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2016.

BILJEŠKA 13 – POREZ NA DOBIT

	2016.	2015. <i>(prepravljeno)</i>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Tekući porez na dobit	70.036	62.995
Odgodeni porezni trošak/(prihod) (bilješka 25)	78.536	17.137
	148.572	80.132

Porez na dobit Grupe prije oporezivanja razlikuje se od teoretskog iznosa koji bi se izračunao po ponderiranoj poreznoj stopi primjenjivoj na dobit društava koja se konsolidiraju kako slijedi:

	2016.	2015. <i>(prepravljeno)</i>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Dobit prije oporezivanja	649.697	371.931
Porez na dobit po stopi poreza na dobit u pojedinoj državi	129.939	74.387
Efekt porezno nepriznatih troškova	140.221	50.802
Učinak neoporezivih prihoda	(120.306)	(40.415)
Učinak poreznih gubitaka za koje nije priznata odgođena porezna imovina	-	303
Efekti iskorištenih prethodno nepriznatih poreznih gubitaka	(2.762)	(4.945)
Učinak promjene porezne stope	24.269	-
Učinak reinvestirane dobiti	(22.789)	-
Obračunati porez na dobit	148.572	80.132
Efektivna porezna stopa	22,87%	21,54%

Matica i njene podružnice podliježu plaćanju poreza sukladno zakonima i propisima Republike Hrvatske, odnosno zemalja u kojima su registrirane.

Porezna uprava Republike Hrvatske je do sada izvršila porezni nadzor prijave poreza na dobit za nekoliko društava za razdoblje do 2013. godine. U skladu s propisima Republike Hrvatske, Porezna uprava može u bilo koje doba pregledati knjige i evidencije pojedinog društva u Grupi u razdoblju od 3 godine nakon isteka godine u kojoj je porezna obveza iskazana te može uvesti dodatne porezne obaveze i kazne. Uprava pojedinih društava i Društva nije upoznata s okolnostima koje bi mogle dovesti do potencijalnih značajnih obveza u tom pogledu.

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2016.

BILJEŠKA 13 – POREZ NA DOBIT (nastavak)

Ukupni nepriznati porezni gubici na razini Grupe iznosili su kako slijedi:

	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
2016.	-	28.780
2017.	21.959	24.100
2018.	13.182	12.587
2019.	2.157	95.061
2020.	1.515	1.515
2021.	4.655	-
	<u>43.468</u>	<u>162.043</u>

Grupa u svojim financijskim izvještajima nije iskazala odgođenu poreznu imovinu temeljem poreznih gubitaka u iznosu od 7.824 tisuće kuna (2015.: 32.409 tisuća kuna) budući da nije izvjesno da će porezni gubici biti iskorišteni od strane društava na koja se odnose u navedenim iznosima prije roka u kojem istječu.

BILJEŠKA 14 – ZARADA PO DIONICI

Osnovna zarada po dionici dobivena je dijeljenjem neto dobiti koja pripada dioničarima Matice s ponderiranim prosječnim brojem redovnih dionica, isključujući prosječan broj redovnih dionica kupljenih od strane Društva koje ih drži kao vlastite dionice. Osnovna zarada po dionici jednaka je razrijeđenoj budući da nema razrijeđenih dionica.

	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
		<i>(prepravljeno)</i>
Neto dobit <i>(u tisućama kuna)</i>	446.324	1.378.332
Ponderirani prosječni broj dionica	16.064.626	15.914.943
Osnovna/razrijeđena zarada po dionici <i>(u kunama)</i>	<u>27,78</u>	<u>86,61</u>

BILJEŠKA 15 – DIVIDENDA PO DIONICI

Objavljene dividende u 2016. godini iznosile su 15,00 kuna po dionici (2015.: 50,00 kuna po dionici).

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2016.

BILJEŠKA 16 – NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

<i>(u tisućama kuna)</i>	Zemljište i zgrade	Postrojenja i oprema	Imovina u pripremi	Ukupno
Stanje na dan 31. prosinca 2014.				
Nabavna vrijednost (prethodno izvješteno)	5.382.375	2.367.480	439.472	8.189.327
Prepravljane (bilješka 2.35)	-	(16.785)	-	(16.785)
Nabavna vrijednost (prepravljeno)	5.382.375	2.350.695	439.472	8.172.542
Akumulirana amortizacija	(1.786.136)	(1.813.490)	-	(3.599.626)
Neto knjigovodstvena vrijednost	3.596.239	537.205	439.472	4.572.916
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2015.				
Neto knjigovodstvena vrijednost na početku godine	3.596.239	537.205	439.472	4.572.916
Povećanje	4.319	15.081	368.750	388.150
Prijenosi s imovine u pripremi	148.997	159.871	(308.868)	-
Prijenosi na ulaganje u nekretnine	(23.794)	(6.910)	(7.608)	(38.312)
Prijenosi sa ulaganja u nekretnine	36.941	-	-	36.941
Prijenos na nematerijalnu imovinu	-	-	(1.346)	(1.346)
Otuđenja i otpisi	(36.350)	(18.162)	-	(54.512)
Efekt prodaje podružnica (bilješka 34)	(584.262)	(132.357)	(4.480)	(721.099)
Amortizacija za godinu	(123.153)	(89.845)	-	(212.998)
Amortizacija za godinu prodanih podružnica	(23.413)	(44.296)	-	(67.709)
Tečajne razlike	(157)	(95)	-	(252)
Neto knjigovodstvena vrijednost na kraju godine	2.995.367	420.492	485.920	3.901.779
Stanje na dan 31. prosinca 2015.				
Nabavna vrijednost	4.731.480	1.247.496	485.920	6.464.896
Akumulirana amortizacija	(1.736.113)	(827.004)	-	(2.563.117)
Neto knjigovodstvena vrijednost	2.995.367	420.492	485.920	3.901.779
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.				
Neto knjigovodstvena vrijednost na početku godine	2.995.367	420.492	485.920	3.901.779
Povećanje	9.443	47.449	668.253	725.145
Prijenosi s imovine u pripremi	650.236	164.173	(814.409)	-
Prijenosi na ulaganje u nekretnine	354	-	-	354
Prijenos na nematerijalnu imovinu	-	(185)	(4.105)	(4.290)
Promjena nomenklature	433	(461)	-	(28)
Umanjenje vrijednosti	(94.533)	-	-	(94.533)
Umanjenje vrijednosti kroz kapital	(10.020)	-	-	(10.020)
Otuđenja i otpisi	(65.691)	(15.201)	(31.407)	(112.299)
Efekt prodaje podružnica (bilješka 34)	-	(501)	-	(501)
Amortizacija za godinu	(124.179)	(95.027)	-	(219.206)
Tečajne razlike	(759)	143	-	(616)
Neto knjigovodstvena vrijednost na kraju godine	3.360.651	520.882	304.252	4.185.785
Stanje na dan 31. prosinca 2016.				
Nabavna vrijednost	5.169.557	1.354.797	304.252	6.828.606
Akumulirana amortizacija	(1.808.906)	(833.915)	-	(2.642.821)
Neto knjigovodstvena vrijednost	3.360.651	520.882	304.252	4.185.785

Na dan 31. prosinca 2016. godine nabavna vrijednost potpuno otpisanih nekretnina, postrojenja i opreme u Grupi iznosila je 899.612 tisuća kuna (2015.: 873.884 tisuća kuna).

Za osiguranje plaćanja po kreditima odobrenim od strane banaka i ostalih kreditora za nekoliko podružnica upisane su hipoteke na imovinu i to na zemljište i zgrade u vrijednosti od 572.022 tisuća kuna (2015.: 311.550 tisuća kuna).

BILJEŠKA 17 – ULAGANJA U NEKRETNINE

(u tisućama kuna)

	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
Stanje na dan 1. siječnja		
Nabavna vrijednosti	894.990	985.485
Akumulirana amortizacija	(136.941)	(162.746)
Neto knjigovodstvena vrijednost	758.049	822.739
Povećanje ulaganja u nekretnine	100.712	2.464
Donos s dugotrajne materijalne imovine	-	38.312
Prijenos na zgrade i zemljište	(354)	(36.941)
Efekt prodaje podružnica (bilješka 34)	-	(1.012)
Prodaja	(11.751)	-
Umanjenje vrijednosti	(23.474)	-
Amortizacija za godinu	(16.660)	(67.304)
Tečajne razlike	(516)	(209)
Neto knjigovodstvena vrijednost	806.006	758.049
Stanje na dan 31. prosinca		
Nabavna vrijednosti	960.778	894.990
Akumulirana amortizacija	(154.772)	(136.941)
Neto knjigovodstvena vrijednost	806.006	758.049

Fer vrijednost imovine u najmu ne može se ustanoviti, jer iznajmljene nekretnine predstavljaju dio kompleksa zgrada.

BILJEŠKA 18 – BIOLOŠKA IMOVINA

(u tisućama kuna)

	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
Stanje matičnog jata na 1. siječnja	22.043	16.785
Povećanje kupnjom novih jedinki	-	9
Gubici (mortalitet)	(4.529)	(963)
Promjena fer vrijednosti kao rezultat biološke transformacije	12.016	6.212
Prodaja	(2.037)	-
Stanje na dan 31. prosinca	27.493	22.043

BILJEŠKA 19 – NEMATERIJALNA IMOVINA

<i>(u tisućama kuna)</i>	Goodwill	Brand	Odnosi s kupcima i dugoročni ugovori iz neživotnih osiguranja	Vrijednost poslovanj a životnih osiguranja	Prava iz potraživanja koja proizlaze iz ugovora o osiguranju	Razgraniče ni troškovi pribave	Ostala nematerijaln a imovina	Ukupno
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016.								
Neto knjigovodstvena vrijednost na početku godine	252.482	329.778	65.722	64.167	78.375	68.375	82.482	941.381
Povećanja	.	-	-	-	-	60.750	37.503	98.253
Prijenos s materijalne imovine	-	-	-	-	-	-	4.290	4.290
Efekt prodaje podružnica (bilješka 34)	-	-	-	-	-	(794)	(19)	(813)
Umanjenje vrijednosti /i/	(45.357)	-	-	-	-	-	-	(45.357)
Promjena nomenklature	-	-	-	-	-	-	32	32
Amortizacija za godinu	-	(24.733)	(15.167)	(3.500)	(12.375)	-	(19.174)	(74.949)
Amortizacija za godinu prodanih podružnica	-	-	-	-	-	-	-	-
Otuđenja, otpisi	-	-	-	-	-	-	(1.304)	(1.304)
Tečajne razlike	-	-	-	-	-	-	(59)	(59)
Neto knjigovodstvena vrijednost na kraju godine	207.125	305.045	50.555	60.667	66.000	128.331	103.751	921.474
Stanje na dan 31. prosinca 2016.								
Nabavna vrijednosti	252.482	371.000	91.000	70.000	99.000	128.331	250.479	1.262.292
Akumulirana amortizacija i umanje nje vrijednosti	(45.357)	(65.955)	(40.445)	(9.333)	(33.000)	-	(146.728)	(340.818)
Neto knjigovodstvena vrijednost	207.125	305.045	50.555	60.667	66.000	128.331	103.751	921.474

BILJEŠKA 19 – NEMATERIJALNA IMOVINA (nastavak)

<i>(u tisućama kuna)</i>	Goodwill	Brand	Odnosi s kupcima i dugoročni ugovori iz neživotnih osiguranja	Vrijednost poslovanja životnih osiguranja	Prava iz potraživanja koja proizlaze iz ugovora o osiguranju	Razgraničeni troškovi pribave	Ostala nematerijalna imovina	Ukupno
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2015.								
Neto knjigovodstvena vrijednost na početku godine	371.425	354.511	80.889	67.667	90.750	61.553	75.167	1.101.962
Povećanja	-	-	-	-	-	6.838	52.460	59.298
Prijenos s ,materijalne imovine	-	-	-	-	-	-	1.346	1.346
Efekt prodaje podružnica (bilješka 34)	(96.455)	-	-	-	-	-	(15.653)	(112.108)
Amortizacija za godinu	-	(24.733)	(15.167)	(3.500)	(12.375)	-	(14.084)	(69.859)
Amortizacija za godinu prodanih podružnica	-	-	-	-	-	-	(4.873)	(4.873)
Otuđenja, otpisi	(22.488)	-	-	-	-	(6)	(11.881)	(34.375)
Tečajne razlike	-	-	-	-	-	(10)	-	(10)
Neto knjigovodstvena vrijednost na kraju godine	252.482	329.778	65.722	64.167	78.375	68.375	82.482	941.381
Stanje na dan 31. prosinca 2015.								
Nabavna vrijednosti	252.482	371.000	91.000	70.000	99.000	68.375	238.843	1.190.700
Akumulirana amortizacija i umanjenje vrijednosti	-	(41.222)	(25.278)	(5.833)	(20.625)	-	(156.361)	(249.319)
Neto knjigovodstvena vrijednost	252.482	329.778	65.722	64.167	78.375	68.375	82.482	941.381

Ostala nematerijalna imovina odnosi se najvećim dijelom na softver.

BILJEŠKA 19 – NEMATERIJALNA IMOVINA (nastavak)

/i/ Umanje vrijednosti goodwilla u iznosu od 34.360 tisuća kuna odnosi se na društvo Slobodna Katarina d.o.o. unutar poslovnog segmenta Turizam. Grupa je utvrdila umanjeje vrijednosti goodwilla s obzirom da nadoknadiva vrijednosti premašuje knjigovodstvenu vrijednost. Umanjenje vrijednosti goodwilla na ostalim jedinicama stvaranja novca Grupe u ukupnom iznosu 10.997 tisuća kuna proizlazi iz efekta svodenja odgođene porezne obveze iz koje proizlazi goodwill na novu stopu poreza na dobit od 18%.

Goodwill se alocira na jedinice stvaranja novca Grupe (CGU), utvrđene prema poslovnim segmentima.

Sažetak alokacije goodwilla prema poslovnim segmentima nalazi se u nastavku.

	31. prosinca 2016.		
	Osiguranje	Turizam	Ukupno
Goodwill	197.410	9.715	207.125

	31. prosinca 2015.		
	Osiguranje	Turizam	Ukupno
Goodwill	207.295	45.187	252.482

Nadoknadivi iznos jedinica stvaranja novca izračunat je temeljem vrijednosti u uporabi.

Ovi izračuni koriste projekcije novčanih tokova prije poreza na temelju financijskih planova koje je odobrila Uprava i koji pokrivaju razdoblje od pet godina. Novčani tokovi nakon tog petogodišnjeg razdoblja ekstrapoliraju se korištenjem procijenjenih stopa rasta navedenih u nastavku. Stopa rasta nije viša od dugoročne prosječne stope rasta za industriju kojoj CGU djeluju.

Ključne pretpostavke korištene za izračun vrijednosti u uporabi su kako slijedi:

	Osiguranje	
	2016.	2015.
Godišnji rast zaračunate bruto premije /i/	3,72%	3,7%
Godišnji rast neto dobiti /ii/	5,64%	2,80%
Diskontna stopa /iii/	10,97%	10,03%

/i/ Planirani rast zaračunate bruto premije

/ii/ Planirana rast neto dobiti

/iii/ Diskontne stope prije poreza primijenjene na projekcije novčanih tokova

	Turizam	
	2016.	2015.
Bruto marža /i/	34%	od 40% do 41%
Rast prihoda /ii/	3,3%	5,20%
Diskontna stopa /iii/	10,3%	10,10%
Stopa preostalog rasta /iv/	2%	2%

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2016.

BILJEŠKA 19 – NEMATERIJALNA IMOVINA (nastavak)

- /i/ Planirana bruto operativna marža
- /ii/ Ponderirana prosječna stopa rasta korištena za ekstrapoliranje novčanih tokova nakon planiranog razdoblja
- /iii/ Diskontne stope prije poreza primijenjene na projekcije novčanih tokova
- /iv/ Očekivana stopa preostalog rasta

Ove pretpostavke korištene su za analizu svake pojedine jedinice stvaranja novca unutar poslovnog segmenta. Uprava je odredila planiranu bruto maržu na temelju prošlog iskustva i očekivanog tržišnog razvoja.

BILJEŠKA 20 – ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA I ZAJEDNIČKE POTHVATE

(u tisućama kuna)

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Ulaganja u pridružena društva	16.618	16.237
Ulaganja u zajedničke pothvate	80.948	77.416
	97.566	93.653

Djelatnost	Država	2016.		2015.		
		Postotak vlasništva	Iznos ulaganja	Postotak vlasništva	Iznos ulaganja	
		%	u 000 kn	%	u 000 kn	
Zajednički pothvati						
PBZ Croatia osiguranje d.d., Zagreb	Mirovinski fond	Hrvatska	50	79.384	50,0	75.900
Potraživanja od zajedničkih fondova – HUO	Osiguranje	Hrvatska	-	139	-	139
Nacionalni biro za osiguranje Skopje	Osiguranje	Makedonija	-	1.425	-	1.377
				80.948		77.416
Pridružena društva						
Brioni d.d., Pula	Prijevoz	Hrvatska	25,6	6.613	25,6	6.532
Autoprijevoz d.d., Otočac	Prijevoz	Hrvatska	28,3	-	28,3	-
Strmec projekt d.o.o., Samobor	Nekretnine	Hrvatska	50	7.254	50,0	7.297
STP Agroservis d.o.o., Virovitica	Tehničko testiranje i analiza	Hrvatska	37	2.751	37,0	2.408
				16.618		16.237

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2016.

**BILJEŠKA 20 – ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA I ZAJEDNIČKE POTHVATE
(nastavak)**

Promjene na ulaganjima u pridružena društva su kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Stanje na dan 1. siječnja	16.237	184.886
Prodaja udjela u pridruženim društvima (bilješka 34)	-	(173.891)
Povećanje / (umanjenje) vrijednosti ulaganja u pridružena društva	(44)	3.123
Udio u dobiti pridruženih društava	425	2.119
Isplata dobiti pridruženog društva	-	-
Stanje na dan 31. prosinca	16.618	16.237

Promjene na ulaganjima u zajedničke pothvate su kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Stanje na dan 1. siječnja	77.416	71.771
Povećanje metodom udjela	3.532	5.677
Smanjenje vrijednosti	-	(32)
Stanje na dan 31. prosinca	80.948	77.416

Sažetak financijskih informacija za podružnice sa značajnim nekontrolirajućim udjelima:

Sve podružnice koje su uključene u konsolidaciju navedene su u Bilješki 1 u ovim financijskim izvještajima. Udio glasačkih prava matice u kapitalu podružnica ne razlikuje se od udjela u vlasništvu nad dionicama podružnica.

Grupa ima 66,12% udjela u podružnici Croatia osiguranje d.d. (31. prosinca 2015.: 66,12%), dok nekontrolirajući udio iznosi 33,88% (31. prosinca 2015.: 33,88%). Grupa ima 89,91% udjela u Maistra d.d. (31. prosinca 2015.: 89,91%), dok nekontrolirajući udjeli iznose 10,09% (31. prosinca 2015.: 10,09%).

Ukupni nekontrolirajući udjeli za 2016. godinu iznose 1.211.790 tisuća kuna (31. prosinca 2015.: 1.137.769 tisuće kuna), od čega se iznos od 1.032.774 tisuća kuna odnosi na nekontrolirajuće udjele u podružnici Croatia osiguranje d.d. (31. prosinca 2015.: 953.729), a iznos od 177.077 tisuća kuna na Maistra d.d. (31. prosinca 2015.: 158.864 tisuća kuna), dok se preostali iznos odnosi na ostale podružnice.

**BILJEŠKA 20 – ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA i ZAJEDNIČKE POTHVATE
(nastavak)**

U nastavku su prikazane financijske informacija za svaku podružnicu u kojoj postoji nekontrolirajući udjel koji je značajan za Grupnu:

Sažeta bilanca

<i>(u tisućama kuna)</i>	Croatia osiguranje d.d.		Maistra d.d.	
	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Kratkotrajna imovina	3.040.614	2.280.171	105.091	64.710
Kratkotrajne obveze	(2.854.309)	(2.723.367)	(977.690)	(1.031.306)
Ukupno neto kratkotrajna imovina	186.305	(443.196)	(872.599)	(966.596)
Dugoročna imovina	7.968.765	7.813.452	2.554.737	2.339.817
Dugoročne obveze	(4.711.035)	(4.924.108)	(274.422)	(74.172)
Ukupno neto dugoročna imovina	3.257.730	2.889.344	2.280.315	2.265.645
Neto imovina ukupno	3.444.035	2.446.148	1.407.716	1.299.049

Sažeti račun dobiti i gubitka

<i>(u tisućama kuna)</i>	Croatia osiguranje d.d.		Maistra d.d.	
	2016.	2015.	2016.	2015.
Prihodi	3.389.230	3.482.720	1.008.009	921.026
Gubitak/dobit prije poreza	218.312	29.611	144.616	135.704
Porez na dobit	(73.568)	(10.447)	(2.787)	(26.495)
Ukupno sveobuhvatni (gubitak)/ dobit	144.744	19.164	141.829	109.209
Ukupno sveobuhvatni (gubitak)/ dobit koja pripada nekontrolirajućim udjelima	49.039	6.493	17.447	13.205

BILJEŠKA 21 – ULAGANJA KOJA SE DRŽE DO DOSPIJEĆA

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Državne obveznice	2.197.884	2.326.539
Korporativne obveznice	30.000	39.991
Obveznice lokalne uprave	-	2.174
Trezorski zapisi	12.306	42.603
	2.240.190	2.411.307

Promjene na ulaganjima koja se drže do dospijeća:

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Stanje 1. siječnja	2.411.307	2.612.714
Povećanja	119.008	164.183
Smanjenja	(249.207)	(329.230)
Tečajne razlike	(15.304)	(5.135)
Amortizacija premije/diskonta	(25.614)	(31.225)
	2.240.190	2.411.307
Tekuće dospijeće	(306.661)	(263.754)
Dugoročni dio	1.933.529	2.147.553

Pregled valutne strukture ulaganja:

	2016.	2015.
	2.240.190	2.411.307
<i>(u tisućama kuna)</i>		
HRK	711.666	809.795
EUR	1.512.705	1.556.037
Ostale valute	15.819	45.475
	2.240.190	2.411.307

BILJEŠKA 22 – FINACIJSKA IMOVINA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Dionice, udjeli i drugi vrijednosni papiri	376.324	260.724
Obveznice	2.035.432	1.712.563
Investicijski fondovi	112.230	112.464
	2.523.986	2.085.751
Tekuće dospijeće	(22.837)	(3.270)
Dugoročni dio	2.501.149	2.082.481

Pregled valutne strukture ulaganja:

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
HRK	711.971	695.844
EUR	1.612.740	1.190.020
USD	155.798	185.359
Ostale valute	43.477	14.528
	2.523.986	2.085.751

Promjene na ulaganjima raspoloživim za prodaju:

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Stanje 1. siječnja	2.085.751	1.365.812
Povećanja	800.536	1.016.519
Smanjenja	(483.324)	(254.142)
Tečajne razlike	(9.036)	10.721
Povećanje fer vrijednosti	130.059	(53.159)
	2.523.986	2.085.751

BILJEŠKA 23 a – FINACIJSKI INSTRUMENTI PO KATEGORIJAMA

Računovodstvene politike za financijske instrumente primijenjene su na sljedeće stavke:

<i>(u tisućama kuna)</i>	Kredit i potraživanja	Ulaganja koja se drže do dospjeća	Imovina raspoloživa za prodaju	Imovina po fer vrijed. u RDG	Ukupno
31. prosinca 2016.					
Imovina					
Potraživanja od kupaca	710.950	-	-	-	710.950
Potraživanja po danim kreditima	931.501	-	-	-	931.501
Potraživanja za kamate	111.181	-	-	-	111.181
Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	-	-	-	539.537	539.537
Ostala financijska imovina		2.240.190	2.523.986	-	4.764.176
Depoziti	4.514.027	-	-	-	4.514.027
Novac i novčani ekvivalenti	211.415	-	-	-	211.415
	6.479.074	2.240.190	2.523.986	539.537	11.782.787
31. prosinca 2015.					
Imovina					
Potraživanja od kupaca	677.028	-	-	-	677.028
Potraživanja po danim kreditima	1.409.180	-	-	-	1.409.180
Potraživanja za kamate	53.488	-	-	-	53.488
Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	-	-	-	280.498	280.498
Ostala financijska imovina	-	2.411.307	2.085.751	-	4.497.058
Depoziti	5.280.427	-	-	-	5.280.427
Novac i novčani ekvivalenti	174.396	-	-	-	174.396
	7.594.519	2.411.307	2.085.751	280.498	12.372.075
Ostale financijske obveze					
<i>(u tisućama kuna)</i>					
31. prosinca 2016.					
Obveze					
Posudbe	794.864				
Obveze za kamate	4.408				
Obveze iz poslovanja i ostale obveze	766.168				
	1.565.440				
31. prosinca 2015.					
Obveze					
Posudbe	161.366				
Obveze za kamate	2.794				
Obveze iz poslovanja i ostale obveze (prepravljeno)	780.686				
	944.846				

Obveze prema dobavljačima i ostale obveze ne uključuju obveze za poreze, obveze prema zaposlenicima, poreze i doprinose i predujmove.

BILJEŠKA 23 b – KREDITNA SPOSOBNOST FINACIJSKE IMOVINE

Kreditna sposobnost nedospjele financijske imovine procjenjuje se na temelju povijesnih podataka. U skupinu ključnih kupaca spadaju kupci s godišnjim prometom višim od 70.000 tisuća kuna.

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Potraživanja od kupaca – nedospjela i neispravljena		
Ključne skupine kupaca	48.778	44.440
Ostala potraživanja od kupaca	419.457	358.663
	468.235	403.103

Grupa uglavnom deponira novac kod banke koja prema ocjeni Standard & Poor's ima kreditnu ocjenu na kraju 2016. godine BB (2015.: BB).

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Novac u banci i depoziti	4.725.442	5.454.823

BILJEŠKA 24 – POTRAŽIVANJA IZ POSLOVANJA I OSTALA POTRAŽIVANJA

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Potraživanja od kupaca:		
Potraživanja od kupaca u zemlji	831.786	838.657
Potraživanja od kupaca u inozemstvu	118.684	118.020
Potraživanja od izvoznika	8	8
Nefakturirana potraživanja	84.964	81.674
	1.035.442	1.038.359
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca	(324.492)	(361.331)
Potraživanja od kupaca – neto	710.950	677.028
Dani krediti:		
Ostali krediti/i/	1.619.048	1.741.407
	1.619.048	1.741.407
Ispravak vrijednosti danih kredita	(687.547)	(332.227)
Kreditni – neto	931.501	1.409.180
Potraživanja za poreze	57.078	32.962
Potraživanja za kamate	111.181	53.488
Potraživanja po osnovu prava na regres	239.191	234.717
Ostala potraživanja	351.025	184.379
	758.475	505.546
	2.400.926	2.591.754
Umanjeno za dugoročni dio	(124.277)	(145.113)
Kratkoročni dio	2.276.649	2.446.641

BILJEŠKA 24 – POTRAŽIVANJA IZ POSLOVANJA I OSTALA POTRAŽIVANJA (nastavak)

Dugoročni dio

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Potraživanja za dane dugoročne zajmove	18.630	26.061
Dani krediti kooperantima – dugoročni dio	27	-
Dani ostali krediti – dugoročni dio	3.316	10.995
Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama	99.210	108.057
Ostala dugoročna potraživanja	3.094	-
	<u>124.277</u>	<u>145.113</u>

/i/ Ostali krediti odobreni su u kunama uz valutnu klauzulu vezanu za EUR uz tržišnu kamatnu stopu. Krediti su osigurani zadužnicama dužnika, založnim pravom na dionice, hipotekama i fiducijom na imovinu te vinkuliranim policama životnih osiguranja.

Promjene na rezerviranjima za umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca su kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Stanje na početku godine	361.331	490.887
Ispravak vrijednosti tijekom godine (bilješka 10)	166.299	240.590
Naplaćena ranije otpisana potraživanja (bilješka 10)	(170.470)	(183.614)
Efekt prodaje podružnica	(6.832)	(158.221)
Tečajne razlike	(608)	-
Otpis prethodno ispravljenih potraživanja	(25.228)	(28.311)
Stanje 31. prosinca	<u>324.492</u>	<u>361.331</u>

Stanje i promjene ispravka vrijednosti danih kredita su kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Stanje na početku godine	332.227	444.807
Povećanje stjecanjem podružnica	-	-
Ispravak vrijednosti tijekom godine (bilješka 10) /i/	371.653	(8.300)
Naplaćena ranije otpisana potraživanja (bilješka 10)	(16.333)	(22.890)
Otpis ranije vrijednosno usklađenih potraživanja	-	(78.094)
Efekt prodaje podružnica	-	(3.399)
Prijenos	-	103
Stanje 31. prosinca	<u>687.547</u>	<u>332.227</u>

BILJEŠKA 24 – POTRAŽIVANJA IZ POSLOVANJA I OSTALA POTRAŽIVANJA (nastavak)

/i/ Potraživanja za dane kredite uključuju i potraživanje u iznosu od 1.160.109 tisuća kuna od partnera kod kojeg je nakon datuma bilance započeo proces reorganizacije i promjene poslovnog modela. U trenutku odobravanja financijskih izvještaja proces je tek započet te su potencijalni efekti na buduće poslovanje neizvjesni. Uprava je temeljem procjene sadašnje vrijednosti očekivanog iznosa naplate i perioda u kojem se očekuje naplata provela ispravak dijela ukupnog potraživanja za koje na datum bilance postoji neizvjesnost.

Grupa je tijekom 2016. godine dodatno ispravila 14.794 tisuća kuna potraživanja za kamate (2015.: -).

Rokovi dospjeća odobrenih zajmova prikazani su, kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Do jedne godine	909.528	1.372.124
Od dvije do pet godina	21.973	37.056
	931.501	1.409.180

Knjigovodstvena vrijednost dugoročnih potraživanja približno je jednaka njihovoj fer vrijednosti budući da se ugovorene kamatne stope bitno ne razlikuju od tekućih tržišnih stopa.

Efektivne kamatne stope na kratkoročna i dugoročna potraživanja na dan bilance su kako slijedi:

31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
0,30%-8,75%	4,50 – 7,95%

Na dan 31. prosinca 2016. godine, potraživanja od kupaca u iznosu od 242.715 tisuće kuna (2015.: 273.925 tisuća kuna) su dospjela, ali nisu ispravljena.

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Do jednog mjeseca	106.043	125.053
Jedan do dva mjeseca	41.100	40.319
Dva do tri mjeseca	36.236	31.179
Više od tri mjeseca	59.336	77.374
	242.715	273.925

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2016.

BILJEŠKA 24 – POTRAŽIVANJA IZ POSLOVANJA I OSTALA POTRAŽIVANJA (nastavak)

Knjigovodstvena vrijednost potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja Grupe po valutama je kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
EUR	932.727	1.195.996
HRK	722.112	791.747
RSD	14.283	4.059
USD	42.485	15.505
BAM	19.748	19.014
MKD	16.387	16.201
GBP	5.890	33
	1.753.632	2.042.555

Knjigovodstvena vrijednost kratkoročnih potraživanja približno je jednaka njihovoj fer vrijednosti zbog kratkih rokova dospijeca.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku na dan izvještaja je knjigovodstvena vrijednost svake stavke navedenih potraživanja. Društvo nema instrumente osiguranje naplate potraživanja.

BILJEŠKA 25 – ODGOĐENI POREZI

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015. <i>(prepravljeno)</i>	1. siječnja 2015. <i>(prepravljeno)</i>
Odgođena porezna imovina koja će biti realizirana u razdoblju do 12 mjeseci	5.945	26.228	59.242
Odgođena porezna imovina koje će biti realizirana u razdoblju dužem od 12 mjeseci	231.206	309.163	220.537
	237.151	335.391	279.779

Odgođena porezna imovina nastala je kao privremena razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i zakonom propisane porezne osnovice.

Promjene na odgođenoj poreznoj imovini tijekom godine bile su kako slijedi:

	Otpremnine	Gubici od umanjenja vrijednosti	Sudski sporovi	Ostalo	Ukupno
Na dan 1. siječnja 2015. – prethodno izviješteno	5.073	204.778	19.486	57.369	286.706
Prepravljanje (bilješka 2.35)	-	-	-	(6.927)	(6.927)
Na dan 1. siječnja 2015. (prepravljeno)	5.073	204.778	19.486	50.442	279.779
Prodaja podružnica (bilješka 34)	(4.217)	(45.426)	(12.336)	(335)	(62.314)
Iskazano u računu dobiti i gubitka	(5)	(3.697)		121.628	117.926
Na dan 31. prosinca 2015.	851	155.655	7.150	171.735	335.391
Iskazano u računu dobiti i gubitka	28	63.915	305	(136.589)	(72.341)
Efekt promjene porezne stope	(24)	(21.262)	(147)	(4.466)	(25.899)
	855	198.308	7.308	30.680	237.151

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2016.

BILJEŠKA 25 – ODGOĐENI POREZI (nastavak)

Odgođena porezna obveza

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Odgođena porezna obveza koja će biti realizirana u razdoblju do 12 mjeseci	14.333	21.676
Odgođena porezna obveza nadoknadiva u razdoblju duljem od 12 mjeseci	184.082	198.278
	198.415	219.954

Odgođena porezna obveza pretežno je obračunata je na privremene razlike između porezne osnovice materijalne imovine u podružnicama i njene fer vrijednosti u konsolidiranim financijskim izvještajima te na revalorizaciju financijske imovine raspoložive za prodaju.

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Na dan 1. siječnja	219.954	262.511
Iskazano u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti	(27.440)	(25.284)
Povećanje na teret kapitala	27.831	(17.273)
Efekt promjene porezne stope	(21.930)	-
Na dan 31. prosinca	198.415	219.954

BILJEŠKA 26 – ZALIHE

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Sirovine i materijal	35.620	25.858
Nedovršena proizvodnja	369.000	335.478
Gotovi proizvodi	689	1.191
Trgovačka roba	3.521	5.864
Predujmovi za sirovine i materijal	541	714
	409.371	369.105

Primljeni krediti jedne od podružnica Grupe osigurani su založnim pravom na zalihe nedovršene proizvodnje u vrijednosti od 13.416 tisuća kuna (31. prosinca 2015.: 12.650 tisuće kuna).

Trošak zaliha priznat kao trošak u 2016. godini iznosio je 369.957 tisuća kuna (31. prosinca 2015.: 337.665 tisuća kuna).

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2016.

BILJEŠKA 27 – DEPOZITI I NOVČANA SREDSTVA

(u tisućama kuna)

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Depoziti	4.514.027	5.280.427
Dugoročni	748.992	4.142.356
Kratkoročni	3.765.035	1.138.071

Depoziti se ugovaraju s fiksnim rokovima dospijeća i promjenjivim kamatnim stopama koje su približno jednake tržišnim stopama.

Tijekom godine efektivne kamatne stope za depozite bile su kako slijedi:

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Depoziti	0,3%-3,9%	1,25%-3,7%

(u tisućama kuna)

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Žiro računi	136.975	83.958
Devizni računi	45.983	79.171
Blagajne	848	3.586
Depoziti do 3 mjeseca	27.609	7.681
	211.415	174.396

Novčana sredstva na računima i depoziti izraženi su u valutama kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
HRK	1.253.950	806.941
EUR	3.160.096	4.397.243
USD	16.947	25.944
BAM	223.117	176.959
Ostale valute	71.332	47.736
	4.725.442	5.454.823

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2016.

BILJEŠKA 28 – FINACIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI U RAČUNU DOBITI I GUBITKA

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Ulaganja u obveznice	69.658	67.396
Ulaganja u dionice	469.879	167.839
Ulaganja u komercijalne zapise	-	45.263
	539.537	280.498

Promjene na fer vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka iskazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u okviru 'Ostalih dobitaka/(gubitaka) neto' (bilješka 11).

Pregled valutne strukture ulaganja:

<i>(u tisućama kuna)</i>	2016.	2015.
HRK	311.553	119.120
EUR	197.827	137.180
Ostale valute	30.157	24.198
	539.537	280.498

BILJEŠKA 29 – KAPITAL I REZERVE

- /i/ Na dan 31. prosinca 2016. i 2015. godine dionički kapital Društva u iznosu od 164.000 tisuća kuna podijeljen je na 9.615.900 redovnih dionica i 6.784.100 povlaštenih dionica nominalne vrijednosti od 10,00 kuna po dionici. Povlaštene dionice ostvaruju sva prava kao i redovne dionice osim što ne nose pravo glasa na Glavnoj skupštini.
- /ii/ Tijekom 2016. godine Društvo nije otkupilo vlastite dionice (2015: 427.252). U istoj godini Društvo je prodalo 153.510 dionica (2015: 163.428). Na dan 31. prosinca 2016. godine Društvo posjeduje 313.724 vlastitih dionica ili 1,91% ukupno izdanih dionica (2015: 467.234 vlastitih dionica ili 2,85% ukupno izdanih dionica)
- /iii/ Sukladno hrvatskim propisima Društvo je u ranijim razdobljima formiralo zakonske pričuve u iznosu od 12.448 tisuća kuna. Ova pričuva nije raspodjeljiva.
- /iv/ Odlukom Skupštine od 15. lipnja 2016. godine dobit Društva iz 2015. godine u iznosu od 1.843.333 tisuća kuna raspoređena je u statutarne pričuve Društva, dok je iznos od 250.000 tisuća kuna iz statutarne pričuve raspoređen u zadržanu dobit (14. srpnja 2015. godine dobit iz 2015. godine u iznosu od 675.128 tisuća kuna raspoređena je u statutarne pričuve Društva, dok je iznos od 440.000 tisuća kuna iz statutarne pričuve raspoređen u zadržanu dobit. Odlukom Skupštine od 16. rujna 2015. iznos od 260.000 tisuća kuna iz statutarne pričuve raspoređen je u zadržanu dobit). Ove rezerve se formiraju u skladu s internim pravilima Društva i raspodjeljive su.
- /v/ Odlukom Skupštine od 15. lipnja 2016. godine, odobrena je dividenda iz dobiti u iznosu od 246.000 tisuća kuna ili 15,00 kuna po dionici. (2015.: Odlukom Skupštine od 17. lipnja 2015. godine, odobrena je dividenda iz dobiti u iznosu od 159.258 tisuća kuna ili 10,00 kuna po dionici. Odlukom Skupštine od 16. rujna 2015. godine, odobrena je dividenda iz dobiti u iznosu od 637.310 tisuća kuna ili 40,00 kuna po dionici).

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2016.

BILJEŠKA 29 – KAPITAL I REZERVE (nastavak)

/vi/ Prijenos unutar kapitala s ostalih pričuva na zadržanu dobit u iznosu 811.924 tisuće kuna se odnosi na efekt pripajanja društva TDZ d.d. matici Adris grupa d.d. što je detaljno opisano u nekonsolidiranim izvještajima Društva.

Struktura kapitala Društva na dan 31. prosinca 2016. i 2015. godine je kako slijedi:

	Nominalna vrijednost	2016.		2015.	
		Broj dionica	%	Broj dionica	%
Mali dioničari	10	16.086.276	98,09%	15.932.766	97,15%
Vlastite dionice	10	313.724	1,91%	467.234	2,85%
		16.400.000	100%	16.400.000	100%

BILJEŠKA 30 – KREDITI

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Dugoročni zajmovi	339.040	147.587
Tekuća dospjeća dugoročnih zajmova	(21.823)	(15.677)
Dugoročna dospjeća	317.217	131.910
Kratkoročni zajmovi od banaka	455.824	13.779
Tekuće dospjeće dugoročnih zajmova	21.823	15.677
Kratkoročni zajmovi ukupno	477.647	29.456

Dugoročni zajmovi najvećim se dijelom odnose na posudbe od banaka u podružnicama Maistra d.d., Rovinj i Cromaris d.d., Zadar (2015.: Maistra d.d., Rovinj, Cromaris d.d., Zadar). Zajmovi su osigurani mjenicama, zadužnicama i hipotekama na materijalnu imovinu i zalihe.

Efektivne kamatne stope na datum bilance iznosile su:

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Dugoročni zajmovi	2,5% - 11,2%	3%- 5,5%
Kratkoročni zajmovi od banaka	2,2% - 6%	4%

Izloženost Grupe promjenama kamatnih stopa:

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Zajmovi po fiksnim kamatnim stopama	591.936	154.848
Zajmovi po promjenjivim kamatnim stopama	202.928	6.518
	794.864	161.366

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2016.

BILJEŠKA 30 – KREDITI (nastavak)

Knjigovodstvena vrijednost posudbi Grupe približno je jednaka njihovoj fer vrijednosti budući da se ugovorene kamatne stope bitno ne razlikuju od kamatne stope po kojoj se Grupa trenutno može zadužiti.

Izloženost promjeni kamatne stope na primljene kredite sukladno ugovorenim datumima promjena kamatnih stopa na dan bilance je kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
1-6 mjeseci	202.928	6.518
	202.928	6.518

Dospijeće dugoročnih posudbi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
Između 1 i 2 godine	13.359	26.789
Između 2 i 5 godina	71.994	37.711
Preko 5 godina	231.864	67.410
	317.217	131.910

Knjigovodstveni iznos kredita preračunat je iz sljedećih valuta:

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
EUR	282.512	73.045
HRK	509.041	88.321
Ostalo	3.311	-
	794.864	161.366

BILJEŠKA 31 – OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I OSTALE OBVEZE

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015. <i>(prepravljeno)</i>	1. siječnja 2015. <i>(prepravljeno)</i>
Dobavljači u zemlji	137.626	118.765	184.611
Dobavljači u inozemstvu	24.780	20.455	60.779
Obveze prema državi	15.029	33.077	241.795
Porezi i doprinosi iz i na plaću	48.571	41.183	57.368
Obveze prema zaposlenicima	81.825	62.248	84.139
Obračunate obveze za kamate	4.408	2.794	288
Obveze za dividende	21.546	20.457	15.014
Obveze za predujmove kupaca	16.895	11.707	12.287
Ostale obračunate i druge obveze	546.739	603.697	519.994
	897.419	914.383	1.176.275

Knjigovodstveni iznosi financijskih obveza preračunati su iz sljedećih valuta:

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015. <i>(prepravljeno)</i>	1. siječnja 2015. <i>(prepravljeno)</i>
HRK	640.489	660.216	694.340
BAM	11.872	9.732	13.336
RSD	7.187	12.077	12.229
EUR	55.942	56.286	-
MKD	2.452	3.591	-
Ostale valute	17.157	24.266	60.781
	735.099	766.168	780.686

BILJEŠKA 32 – REZERVIRANJA

<i>(u tisućama kuna)</i>	Rezerviranja za otpremnine	Sudski sporovi	Ostala rezerviranja	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2015.	267.817	194.019	-	461.836
Prodaja podružnica (bilješka 34)	(23.212)	(61.680)	-	(84.892)
Povećanje	32.616	19.297	784.958	836.871
Isplata	(172.965)	(61.159)	-	(234.124)
Ukidanje rezerviranja	(3.561)	(5.166)	-	(8.727)
Stanje 31. prosinca 2015.	100.695	85.311	784.958	970.964
Povećanje	61.992	16.731	-	78.723
Isplata	(23.658)	(13.634)	-	(37.292)
Ukidanje rezerviranja	(35.940)	-	(667.424)	(703.364)
Stanje 31. prosinca 2016.	103.089	88.408	117.534	309.031

Analiza ukupnih rezerviranja:

	2016.	2015.
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Dugoročni dio	244.047	915.146
Kratkoročni dio	64.984	55.818
	309.031	970.964

Rezerviranja za sudske sporove

Rezerviranja u iznosu od 88.408 tisuća kuna (2015.: 85.311 tisuća kuna) odnosi se na rezerviranja za sporove u vezi prava na korištenje zemljišta te određene sudske tužbe protiv Grupe od strane dobavljača i ostalih. Trošak rezerviranja iskazan je u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u bilješci 10 – Ostali poslovni rashodi. Iznosi rezerviranja su diskontirani na sadašnju vrijednost. Prema mišljenju Uprave, nakon savjetovanja s odvjetnikom, ishod sudskih sporova neće dovesti do gubitaka iznad iznosa rezerviranja na dan 31. prosinca 2016. godine.

Rezerviranja za otpremnine

Dugoročni dio rezerviranja za otpremnine odnosi se na procijenjeni iznos otpremnina sukladno Kolektivnom ugovoru, koje imaju pravo ostvariti zaposleni u nekim društvima u Grupi prilikom prestanka zaposlenja (prilikom odlaska u mirovinu, otkaza ili dobrovoljnog odlaska). Sadašnja vrijednost rezerviranja izračunava se na temelju broja zaposlenika, prosječne bruto plaće, godina radnog staža na datum bilance i diskontne stope od 2,36%-6,15% (2015.: 2,99%-4,85%).

Ostala rezerviranja

Ostala rezerviranja se najvećim dijelom odnose na procijenjene rizike koje je Uprava identificirala kao rezultat prodaje segmenata duhanskog poslovanja i maloprodaje. U sklopu kupoprodajnog ugovora iz 2015. godine (bilješka 34), Grupa je pružila određena jamstva kupcu koja se temelje na ostvarenju određenih budućih događanja nad kojima Grupa nema kontrolu. Na dan 31. prosinca 2016. Uprava je procijenila vjerojatnost realizacije ugovorenih jamstava te je kvantificirala identificirane rizike na bazi vjerojatnosti njihova nastanka.

BILJEŠKA 33 – TEHNIČKE PRIČUVE

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015. (prepravljeno)	1. siječnja 2015. (prepravljeno)
<i>Pričuve za štete, bruto</i>			
Pričuve za prijavljene a nelikvidirane štete	1.621.849	1.701.617	1.777.164
Pričuve za nastale, ali neprijavljene štete (IBNR)	1.071.045	1.161.849	1.088.298
Pričuve za troškove obrade šteta	137.682	149.645	152.180
Pričuve za štete, bruto	2.830.576	3.013.111	3.017.642
Prijenosne premije, bruto	1.150.010	1.069.174	1.066.292
Matematička pričuva osiguranja, bruto	2.634.966	2.507.339	2.277.669
Ostale osigurateljno-tehničke pričuve, bruto	63.091	88.463	125.723
Tehničke pričuve životnih osiguranja kod kojih osiguranik preuzima na sebe investicijski rizik	138.599	34.582	5.312
Ukupno tehničke pričuve	6.817.242	6.712.669	6.492.638

Ostale osigurateljno-tehničke pričuve uključuju rezerve rizika koje nisu istekle.

Ročnost bruto tehničkih pričuva je kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	Do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Od 5 do 10 godina	Više od 10 godina	Ukupno
2016.					
Prijenosne premije, bruto	916.502	151.340	71.665	10.503	1.150.010
Matematička pričuva osiguranja, bruto	325.515	1.151.543	612.416	545.493	2.634.967
Pričuva šteta, bruto	898.793	682.210	385.932	863.641	2.830.576
Ostale osigurateljno-tehničke pričuve, bruto	49.882	9.142	3.345	721	63.090
Tehničke pričuve životnih osiguranja kod kojih osiguranik preuzima na sebe investicijski rizik	549	86.376	51.615	59	138.599
	2.191.241	2.080.611	1.124.973	1.420.417	6.817.242
2015. (prepravljeno)					
Prijenosne premije, bruto	890.739	103.307	66.319	8.809	1.069.174
Matematička pričuva osiguranja, bruto	253.948	1.132.079	592.746	528.566	2.507.339
Pričuva šteta, bruto	894.758	939.510	452.284	726.559	3.013.111
Ostale osigurateljno-tehničke pričuve, bruto	67.825	16.912	1.963	1.763	88.463
Tehničke pričuve životnih osiguranja kod kojih osiguranik preuzima na sebe investicijski rizik	4	1.436	33.039	103	34.582
	2.107.274	2.193.244	1.146.351	1.265.800	6.712.669

BILJEŠKA 34 – PRODAJA PODRUŽNICA

Prodaja podružnica tijekom 2016. godine

(a) Opis

U svibnju 2016. godine Grupa je prodala 100%-tni udjel u društvu Croatia Sigurimi Sh.a. Financijski podaci vezani uz prodane podružnice u razdoblju do datuma prodaje su prikazani ispod.

(b) Podaci o financijskom poslovanju i novčanim tokovima

Prezentirano financijsko poslovanje se odnose na četiri mjeseca koja su završila 30. travnja 2016. godine.

<i>(u tisućama kuna)</i>	2016.
Zaračunate bruto premije	5.645
Premije predane u reosiguranje i suosiguranje	(473)
Zaračunate premije, neto od reosiguranja	5.172
Promjena bruto pričuva prijenosnih premija	686
Promjena pričuva prijenosnih premija, udio reosiguranja i suosiguranja	(31)
Zarađene premije, neto od reosiguranja	5.827
Financijski prihodi	349
Ostali poslovni prihodi	353
Neto poslovni prihodi	6.529
Nastale štete	(2.358)
Udio reosiguranja i suosiguranja u nastalim štetama	(47)
Nastale štete, neto od reosiguranja i suosiguranja	(2.405)
Troškovi pribave	(1.416)
Administrativni troškovi	(2.083)
Ostali poslovni rashodi	(1.051)
Gubitak prije poreza	(426)
Porez na dobit	(282)
Gubitak za godinu	(708)

(c) Detalji prodaje podružnica

<i>(u tisućama kuna)</i>	2016.
Primljena naknada i potraživanje za prodaju podružnica	
- Novac	5.618
- Potraživanja od kupaca	5.618
Ukupni primici od prodaje	11.236
Sadašnja vrijednost prodane neto imovine	(21.343)
Gubitak od prodaje (bilješka 11)	(10.107)

BILJEŠKA 34 – PRODAJA PODRUŽNICA (nastavak)

Sadašnja vrijednost imovina i obveza prodanih podružnica na dan 30. travnja 2016. je bila:

<i>(u tisućama kuna)</i>	<u>30. travnja 2016.</u>
Nematerijalna imovina	19
Nekretnina i oprema	501
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	25.332
Zajmovi i potraživanja	39.822
Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama	10.208
Potraživanja iz ugovora o osiguranju i ostala potraživanja	1.601
Novac i novčani ekvivalenti	1.446
Ukupno imovina	78.929
Upisani kapital	41.131
Rezerva fer vrijednosti	(30)
Zadržana dobit	(19.758)
Ukupno kapital i rezerve	21.343
Tehničke pričuve	55.742
Obveze proizašle iz ugovora o osiguranju, ostale obveze i odgođeni prihodi	1.844
Ukupno obveze	57.586
Ukupno kapital i rezerve i obveze	78.929

Prodaja podružnica tijekom 2015. godine

(a) Opis

Grupa je 30. svibnja 2015. godine potpisala s društvom British American Tobacco International AS ugovor o prodaji udjela u ovisnim društvima TDR d.o.o., iNovine d.d. i Opresa d.d. te u pridruženom društvu Tisak d.d. s efektom 30. rujna 2015. godine. Prodajom navedenih ovisnih društava prodani su i svi udjeli u drugim društvima koje su posjedovala navedena društva i koja su zajedno činila segmente proizvodnje i prodaje duhanskih proizvoda i maloprodaje.

Financijski podaci vezani uz prodane podružnice u razdoblju do datuma prodaje su prikazani ispod.

BILJEŠKA 34 – PRODAJA PODRUŽNICA (nastavak)

(b) Podaci o financijskom poslovanju i novčanim tokovima

Prezentirano financijsko poslovanje i novčani tokovi se odnose na devet mjeseci koje je završilo 30. rujna 2015.

<i>(u tisućama kuna)</i>	2015.
Prihodi	1.338.239
Troškovi	(1.194.591)
Dobit prije poreza	143.648
Porez na dobit	(22.390)
Dobit nakon poreza prodanih podružnica	121.258
Dobit od prodaje podružnica nakon poreza (vidi c) ispod)	985.298
Dobit od prodane podružnice	1.106.556
Neto novčani priljev od poslovnih aktivnosti	(59.566)
Neto novčani priljev od ulagačkih aktivnosti (2015. uključuje priljev od 3.757.503 tisuće kuna od prodaje podružnica)	3.594.696
Neto novčani priljev od financijskih aktivnosti	79.609
Neto povećanje novca generirano prodanim podružnicama	3.614.739

(c) Detalji prodaje podružnica

<i>(u tisućama kuna)</i>	2015.
Primljena naknada i potraživanje za prodaju podružnica	
- Novac	3.757.503
- Fer vrijednost potencijalne naknade (contingent onsideration)	
Ukupni primici od prodaje	3.757.503
Sadašnja vrijednost prodane neto imovine	(1.473.622)
Troškovi transakcije /i/	(873.060)
Dobit od prodaje prije poreza	1.410.821
Trošak poreza	(425.523)
Dobit od prodaje nakon poreza	985.298

/i/ Troškovi transakcije najvećim dijelom uključuju troškove usluga vanjskih savjetnika te procijenjene rizike koje je Uprava identificirala kao rezultat transakcije (bilješka 32).

Temeljem ugovora o prodaji u slučaju zadovoljenja dodatnih uvjeta specificiranih ugovorom o prodaji, postoji mogućnost da društvo naplati dodatnih 95.438 tisuća kuna (12.500 tisuća eura). Na datum 31. prosinca 2015. godine navedeni iznos nije iskazan kao prihod od prodaje zbog neizvjesnosti njegove naplate.

BILJEŠKA 34 – PRODAJA PODRUŽNICA (nastavak)

Sadašnja vrijednost imovina i obveza prodanih podružnica na dan 30. rujna 2015. je bila:

(u tisućama kuna)

	<u>30. rujna 2015.</u>
IMOVINA	
Dugotrajna imovina	
Nekretnine, postrojenja i oprema	721.099
Ulaganja u nekretnine	1.012
Nematerijalna imovina	112.108
Odgodena porezna imovina	62.314
Ulaganja u pridružena društva i zajedničke pothvate	173.891
Potraživanja iz poslovanja i ostala potraživanja	73
	<u>1.070.497</u>
Kratkotrajna imovina	
Zalihe	442.377
Potraživanja iz poslovanja i ostala potraživanja	1.056.078
Financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka	61
Depoziti	136.359
Novac i novčani ekvivalenti	43.184
	<u>1.678.059</u>
Ukupno imovina	<u>2.748.556</u>
OBVEZE	
Dugoročne obveze	
Kredit	465
Rezerviranja	81.397
	<u>81.862</u>
Kratkoročne obveze	
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	488.846
Obveze za porez na dobit	2.520
Kredit	679.644
Rezerviranja	3.495
	<u>1.174.505</u>
Ukupno obveze	<u>1.256.367</u>
Nekontrolirajući udjeli	18.567
Neto imovina	<u>1.473.622</u>

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINACIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2016.

BILJEŠKA 35 – OTKUP DIONICA OD NEKONTROLIRAJUĆEG UDJELA

Grupa je tijekom 2016. godine dodatno otkupila dionice Croatia osiguranje d.d., Ljubuški i Milenijum osiguranje a.d., Beograd za ukupan iznos od 359 tisuća kuna (2015.: dionice Tvornice duhana Zagreb d.d. za iznos od 10.845 tisuća kuna, dionice Croatia osiguranja d.d. Zagreb za iznos od 3.684 tisuće kuna te dionice Croatia osiguranje d.d., Ljubuški za iznos od 11.452 tisuća kuna).

Razlika između knjigovodstvene vrijednosti manjinskog interesa i plaćene naknade u iznosu od 12.928 tisuće kuna, iskazana je kao smanjenje ostalih pričuva u kapitalu Grupe.

BILJEŠKA 36 – NOVAC GENERIRAN POSLOVANJEM

<i>(u tisućama kuna)</i>	Bilješka	2016.	2015. <i>(prepravljeno)</i>
Dobit prije oporezivanja		649.696	371.931
Dobit prije oporezivanja prodanih podružnica	34	-	1.554.470
Dobit prije oporezivanja		649.696	1.926.401
Amortizacija i vrijednosna usklađenja	16, 17, 18	428.822	350.161
Gubitak/(dobit) od prodaje podružnica	34	10.107	(1.410.821)
Poslovna dobit prodanih podružnica		-	(143.648)
Udio u dobiti pridruženih društava	19	(3.957)	(7.159)
Prihodi od kamata	6, 12	(337.429)	(313.353)
Trošak kamata	12	18.283	9.632
Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	11	(15.418)	(314)
Otpis nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine		3.357	87.536
(Dobici)/gubici od svođenja financijske imovine po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka na fer vrijednost	11	(18.968)	22.732
Ispravak vrijednosti potraživanja – neto	10	351.149	25.786
Prihod od dividendi	11	(18.287)	(7.843)
Nerealizirane tečajne razlike		55.861	(26.824)
Promjene u obrtnom kapitalu:			
- rezerviranja		(661.933)	(196.782)
- tehničke pričuve	33, 34	160.315	220.031
- potraživanja od kupaca		(65.556)	(29.985)
- ostala kratkotrajna imovina		(73.913)	104.635
- zalihe		(40.266)	(18.907)
- obveze prema dobavljačima i ostale obveze		(19.697)	228.462
- ostalo		9.780	(3.944)
Novac generiran poslovanjem		431.946	815.796

BILJEŠKA 37 – POTENCIJALNE OBVEZE I NEIZVJESNI DOGAĐAJI

Pravni sporovi

Tijekom procesa privatizacije društava iz turističkog sektora, prema Zakonu o privatizaciji, priznato je vlasništvo nad izgrađenim zemljištem i nad manjim dijelom neizgrađenog zemljišta. Kako su se prije procesa privatizacije društva koristila značajno većim površinama zemljišta, u razdoblju od 1995. do 2001. godine društva su pokrenula sudske sporove s državom radi priznavanja vlasništva nad cjelokupnim zemljištem koje se koristi za obavljanje djelatnosti. Do datuma bilance sporovi nisu okončani iako je prvostupanjska presuda donesena u korist društava. Nakon datuma bilance stupio je na snagu Zakon o turističkom zemljištu prema kojem će, nakon utvrđivanja vlasništva između države i turističkih društava, društva biti obvezna plaćati koncesiju na državno zemljište. Budući da je cijeli postupak utvrđivanja vlasništva još u tijeku, u ovom trenutku nije moguće procijeniti utjecaj primjene zakona na poslovanje Grupe.

Revizija pretvorbe i privatizacije

U razdoblju od 2002. do 2004. godine, obavljena je revizija pretvorbe i privatizacije u pravnim prethodnicima društva Maistra d.d., Rovinj; Jadran-turist d.d., Rovinj i Anita d.d., Vrsar.

Prema izvješću o obavljenoj reviziji, pretvorba i privatizacija društva Anita d.d., Vrsar koja je prethodno bila u društvenom vlasništvu, nije u potpunosti obavljena u skladu sa zakonskim propisima. Revizijom nije izraženo mišljenje o vlasništvu nad nekretninama društava. Društva su se očitovale o izvješću, ali do datuma bilance nisu poduzete nikakve pravne radnje. Uprava smatra da okončanje ovog postupka neće imati značajan utjecaj na poslovanje Grupe.

BILJEŠKA 38 – PREUZETE OBVEZE

Na datum bilance, ugovorena je nabava dugotrajne materijalne imovine u iznosu od 132.558 tisuća kuna (2015.: 177.402 tisuća kuna), koja još nije realizirana te nije iskazana u bilanci na dan 31. prosinca 2016. godine, odnosno 2015. godine.

Budući minimalni izdaci za neotkazivi poslovni najam za ugostiteljske objekte i poslovni prostor su sljedeći:

	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Do jedne godine	417	421
Od 1 do 5 godina	353	778
Preko 5 godina	-	-
	<u>770</u>	<u>1.199</u>

BILJEŠKA 39 – TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANKAMA

Grupa je kontrolirana od strane privatnih osoba od kojih niti jedna nema kontrolu.

Za potrebe ovih financijskih izvještaja, stranke se smatraju povezanim ako jedna od stranaka ima mogućnost kontrolirati drugu stranku, ako su pod zajedničkom kontrolom, ili može značajno utjecati na drugu stranku u donošenju financijskih i poslovnih odluka. Prilikom razmatranja svakog mogućeg odnosa među povezanim strankama, pažnju treba usmjeriti na suštinu tog odnosa, a ne samo na pravni oblik.

Tijekom 2016. godine, u redovnom poslovanju, Grupa nije imala transakcija s povezanim strankama.

Sljedeće transakcije su ostvarene s povezanim stranama tijekom 2016. i 2015. godine:

(i) Pridružena društva

Prodaja proizvoda

	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Tisak d.d., Hrvatska	-	105.840
Veletabak, Novi Sad	-	-
Veletabak, Laktaši	-	-
	<u>-</u>	<u>105.840</u>

Prodaja proizvoda pridruženim društvima obavlja se po cjeniku koji je na snazi za nepovezana društva.

Prihodi od kamata

	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Tisak d.d.	-	8.632

Potraživanja i obveze na dan bilance

Na dan 31. prosinca 2016 i 2015. godine Grupa nije imala potraživanja i obveza iz odnosa s povezanim stranama.

(ii) Primanja ključnog menadžmenta

	<u>2016.</u>	<u>2015.</u>
	<i>(u tisućama kuna)</i>	
Plaće i ostala kratkoročna primanja	<u>78.247</u>	<u>116.772</u>

Ključni menadžment se sastoji od 171 zaposlenika Adris grupe (u 2015. godini: 151 zaposlenika).

BILJEŠKA 40 – DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANCE

Tijekom 2017. godine je naplaćen dio danih zajmova koji su bili prethodno vrijednosno usklađeni, što je utjecalo na smanjenje vrijednosnog usklađenja danih zajmova na 31. prosinca 2016. godine.

Dana 31. siječnja 2017. godine je izvršena naplata dodatne naknade od prodaje segmenata duhanskog poslovanja i maloprodaje temeljem ostvarenih uvjeta definiranih ugovorom.

Izjava osoba odgovornih za sastavljanje izvještaja

Ovime, sukladno članku 403. stavak 2. Zakona o tržištu kapitala (88/08, 146/08, 74/09, 54/13, 159/13, 18/15 i 110/15), izjavljujemo da prema našem trenutnom najboljem saznanju

- godišnji financijski izvještaji društva Adris Grupa d.d., Obala V. Nazora 1, 52210 Rovinj, za razdoblje 01.01.2016. – 31.12.2016. g., sastavljeni uz primjenu odgovarajućih standarda financijskog izvještavanja, daju cjelovit i istinit prikaz imovine i obveza, gubitaka i dobitaka, financijskog položaja i poslovanja izdavatelja i društava uključenih u konsolidaciju kao cjeline,
- izvještaj posloводства sadrži istinit prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja izdavatelja i društava uključenih u konsolidaciju, uz opis najznačajnijih rizika i neizvjesnosti kojima su izdavatelj i društva izloženi kao cjelina.

IZRADIO:

Aleksandar Radulović
Voditelj računovodstva,
poreza i revizije

potpis

ODGOVORNA OSOBA:

Mr. Ante Vlahović
Predsjednik Uprave

potpis

ADRIS GRUPA d.d.
Rovinj ④

ADRIS GRUPA d.d.

Nadzorni odbor

Obala V. Nazora 1
R O V I N J

Rovinj, 20. travnja 2017. godine

Sukladno odredbi članka 38. Statuta Društva i članku 263. i 300.c Zakona o trgovačkim društvima na osnovu dostavljenih izvješća Uprave Društva: godišnje financijsko izvješće za 2016. godinu, konsolidirano financijsko izvješće za 2016. godinu, izvješće o tijeku poslova i stanju Društva i povezanih društava za 2016. godinu, izvješće revizorskog odbora Društva, revizorsko izvješće za 2016. godinu, prijedlog za upotrebu zadržane dobiti, prijedlog za upotrebu dobiti iz 2016. godine, prijedlog za isplatu dividende, te izvršenog nadzora nad vođenjem poslova Društva u 2016. godini, Nadzorni je odbor Društva na svojoj sjednici održanoj dana 20. travnja 2017. godine usvojio slijedeće

I Z V J E Š Ć E

o obavljenom nadzoru glede vođenja poslova Društva u 2016. godini

- I. Nadzorni odbor je u tijeku 2016. godine vršio kontinuirani nadzor i ispitivanje vođenja poslova Društva, te u tijeku iste poslovne godine održao pet sjednica.
- II. Utvrđuje se da:
  - je Društvo djelovalo u skladu sa zakonima, Statutom i drugim aktima Društva te odlukama Glavne skupštine,
  - su godišnja financijska izvješća, te konsolidirana financijska izvješća napravljena u skladu sa stanjem u poslovnim knjigama Društva te pokazuju ispravno imovinsko i poslovno stanje Društva,
- III. Prihvaća se:
  - izvješće o tijeku poslova i stanju Društva i povezanih društava za 2016. godinu,
  - izvješće Revizorskog odbora Društva,
  - revizorsko izvješće za 2016. godinu,
  - prijedlog Uprave o upotrebi zadržane dobiti,
  - prijedlog Uprave o upotrebi dobiti za 2016. godinu,
  - prijedlog Uprave za isplatu dividende.
- IV. Daje se suglasnost na godišnja financijska izvješća i konsolidirana financijska izvješća za poslovnu 2016. godinu, te se predlaže Glavnoj skupštini da:
  - usvoji izvješće Uprave o tijeku poslova i stanju Društva i povezanih društava za 2016. godinu,
  - usvoji godišnja financijska izvješća za 2016. godinu,
  - usvoji konsolidirana financijska izvješća za 2016. godinu,
  - usvoji prijedlog upotrebe zadržane dobiti,
  - usvoji prijedlog upotrebe dobiti za 2016. godinu,
  - usvoji prijedlog isplate dividende,
  - dade razrješnice - odobravanje rada članovima Uprave i Nadzornom odboru.

V. Poslovanje Društva i rad Uprave u 2016. godini ocjenjuje se uspješnim, kao i suradnja ovog odbora s Upravom Društva.

ADRIS GRUPA d.d.
Predsjednik Nadzornog odbora: Rino Bubičić

ADRIS GRUPA d.d.
Novinj ©

ADRIS GRUPA d.d.
Uprava

Obala V. Nazora 1
ROVINJ

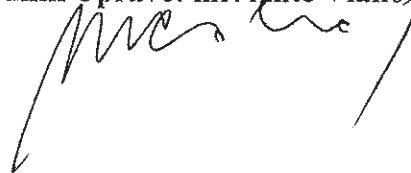
Rovinj, 11. travnja 2017. godine

Temeljem odredbi čl. 38. Statuta Društva i članka 275. Zakona o trgovačkim društvima, Uprava Društva na sjednici održanoj dana 11. travnja 2017. godine donijela je slijedeći

PRIJEDLOG ODLUKE O UPOTREBI ZADRŽANE DOBITI

- I. *Utvrđuje se da, temeljem provedenog postupka pripajanja društva Tvornica duhana Zagreb d.d., Rovinj, Obala Vladimira Nazora 1, OIB: 67689631853 u 2016., društvu Adris grupa d.d. i promjena računovodstvenih standarda, ukupna zadržana dobit iznosi = 378.468.078,51 kuna.*
- II. *Ukupna zadržana dobit iz točke I. ove Odluke, u iznosu od = 378.468.078,51 kuna, raspoređuje se u Statutarne rezerve Društva.*

ADRIS GRUPA d.d.
Predsjednik Uprave: mr. Ante Vlahović

ADRIS GRUPA d.d.
Rovinj ©

ADRIS GRUPA d.d.

Uprava

Obala V. Nazora 1

R O V I N J

Rovinj, 11. travnja 2017. godine

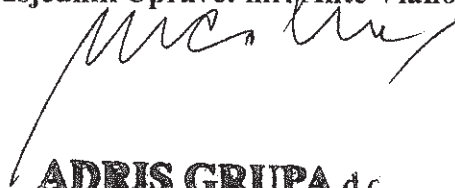
Temeljem odredbi čl. 38. Statuta Društva i članka 275. i 300.b Zakona o trgovačkim društvima, Uprava Društva na sjednici održanoj dana 11. travnja 2017. godine donijela je slijedeći

PRIJEDLOG ODLUKE O UPOTREBI DOBITI

- I. Utvrdjuje se da ukupna ostvarena dobit poslije oporezivanja za 2016. godinu, iznosi = 235.724.920,36 kuna.*
- II. Ukupna ostvarena dobit za 2016. godinu, poslije oporezivanja, u iznosu od = 235.724.920,36 kuna, raspoređuje se u Statutarne rezerve Društva.*

ADRIS GRUPA d.d.

Predsjednik Uprave: mr. Ante Vlahović

ADRIS GRUPA d.d.

Rovinj ©